

Bilten 26

POSAVSKI ALPINISTIČNI KLUB

ALPINIZEM

ŠPORTNO PLEZANJE

GORNIŠTVO

BILTEN 2020, št. 26

DATUM IZDAJE:
15.03.2022

PUBLIKACIJO IZDAL:
Posavski alpinistični klub

UREDIL:
Nejc Pozvek

LEKTORIRALA:
Danica Pozvek Vidmar,
Nejc Pozvek

OBLIKOVAL:
Andrej Trošt

FOTOGRAFIJE:
Aleksandra Voglar, Andrej Trošt,
Andrej Sotelšek, Andreja Malus,
Gorazd Pozvek, Gregor Cerjak,
Gregor Miklič, Gregor Srpčič,
Igor Dular, Igor Pavlovič, Iris
Jeler, Jure Barbič, Luka Krajnc,
Martin Bedrač, Matej Zorko, Nejc
Pozvek, Nina Tomšič Polegek,
Peter Sotelšek, Rok Molan, Ro-
mana Tomšič, Špela Gerjevič,
Tadej Bernik, Tomaž Škafar, Tomi
Naglič, Valerija Bogovič

TISK:
Tiskarna IGMA-GRAF

FOTOGRAFIJA NA
NASLOVNICI:
Gregor Srpčič na balvanih v
Oplotnici
Avtor: Rok Molan

SPLETNA STRAN:
www.pak.si

Uvodnik

- 4 PAK V KORONA SVETU

Poročila

- 6 POSAVSKI ALPINIZEM V ALPINISTIČNI SEZONI 2020
8 ŠPORTNO PLEZANJE V LETU 2020

Mladi

- 11 PLEZALNE VADBE
12 MLADI PLEZALCI, MLADI USTVARJALCI

Reportaža

- 16 PREOPREMILI SMO NAŠE STENE

Predstavitev

- 22 NAJNOVEJŠI OBJEKT V POSAVJU - BALVANSKA STENA V BREŽICAH

Izobraževanje

- 24 ZIMSKI OBNOVITVENI SEMINAR 2020

Klubske klasike

- 26 TRADICIONALNA PAKLENICA 2020
28 ŽENSKI VIKEND - PAKOVKE NAŠLE LUKNJE V DEŽJU
30 MOŠKI VIKEND

Skupne ture

- 32 KROFIČKA
34 KRALJEVSKA TURA NA KRIŽEVNIK
36 PIZ BERNINA
38 BOGATIN NAMESTO LANŽEVICE

Intervju

- 40 ROMANA TOMŠIČ - ROMA

Zgodbe

- 46 BOLDERAŠI V AKCIJI - OPLOTNICA
48 BOLDERAŠI V AKCIJI - KAMNIŠKA BISTRICA
50 S SILVOM V AKCIJI
52 PLEZALIŠČE KAPETANIANA NA KRETI
54 ZA VIKEND AKTIVNO NA KRK? DA!
56 UTRINKI IZ PRVE KORONSKE SEZONE
58 PO KOROŠKEM, PO SKALI ...
60 TURNI TROJČEK
64 PIZ BERNINA
68 KJE PRIJAZNE STE VIŠAVE?
70 NEKEGA JUTRA BOSTA NAD NAMA LE ŠE SFINGIN STEBER IN MODRO
KANTOVO NEBO
74 TRIJE PROBLEMI ALP, UPS ..., SFINGE
76 OTROK V ČASU

Fotogalerija

- 80 SVET SO STENE ... PAK SMO LJUDJE

NEJC POZVEK

Posavski alpinistični klub

Besedilo uvodnika za prvi koronski bilten PAK se je najprej, verjeli ali ne, napisalo trikrat: spomladi – na prehodu v poletje, jeseni – na prehodu v zimo, in (skoraj) končno še na Silvestrovo, saj nobenemu od dobrih mož zadeve ni uspelo natisniti in dostaviti. Sledili so meseci poskusov oblikovanja, zato je bilo potrebno v besedilo poseči še četrtič in ga prilagoditi novim okoliščinam. Lahko se le strinjamo: čudni časi so. Navada je bila, da leto v našem letnem pregledu obdelamo že zgodaj spomladi, v času skupščine društva. A v čudnih časih skupščin v hladnejšem letu dela ni bilo. Bil je samo neznosen virus. In teža negotovih časov, skozi katere smo pluli in še plujemo v zadnjih skorajda dveh letih tudi plezalci.

Bilten torej zamuja. Eno (skromno ali slabo) leto. Skorajda ga celo ne bi bilo. Oblast je nanj domala pozabila, zato smo pozno spomladi in v začetku poletja 2021 na vse pretege garali, da bi ga lahko vzeli s seboj v PAKlenico. Znova zamude, zastoji, odsotnost. Plan se je zato preselil v jesen, končno na rob zime ... in zares končno v novo pomlad.

Po dolgem čakanju zato verjamemo, da bo teknil še toliko bolj. V pomanjkanju izvirnosti in želje po sodelovanju, ustvarjanju, smo se mnogokrat zatekli v klubski arhiv – na spletno stran; od tam smo postrgali nekatere prispevke, predvsem pa fotografije. Spet drugi so prispevali le za namen tiskane izdaje, česar smo seveda veseli. Hvala vsem.

Pred vami je torej bilten, ki povzema prvo PAKovsko koronsko sezono. A če nas okolje teži, naj nas bilten razvedri. Iz njega praktično ni videti zablod sveta, v katerega smo se prignali. Le z redkokatero fotografijo vas pozdravlja maska ali kakšen drug ukrep. Tako kot iz plezalskega duha tudi iz biltena veje svoboda, pogled od zgoraj, iznad oblakov, ki je v posmeh dolinski sivini oziroma pravi kontrapunkt vse globlji črnini.

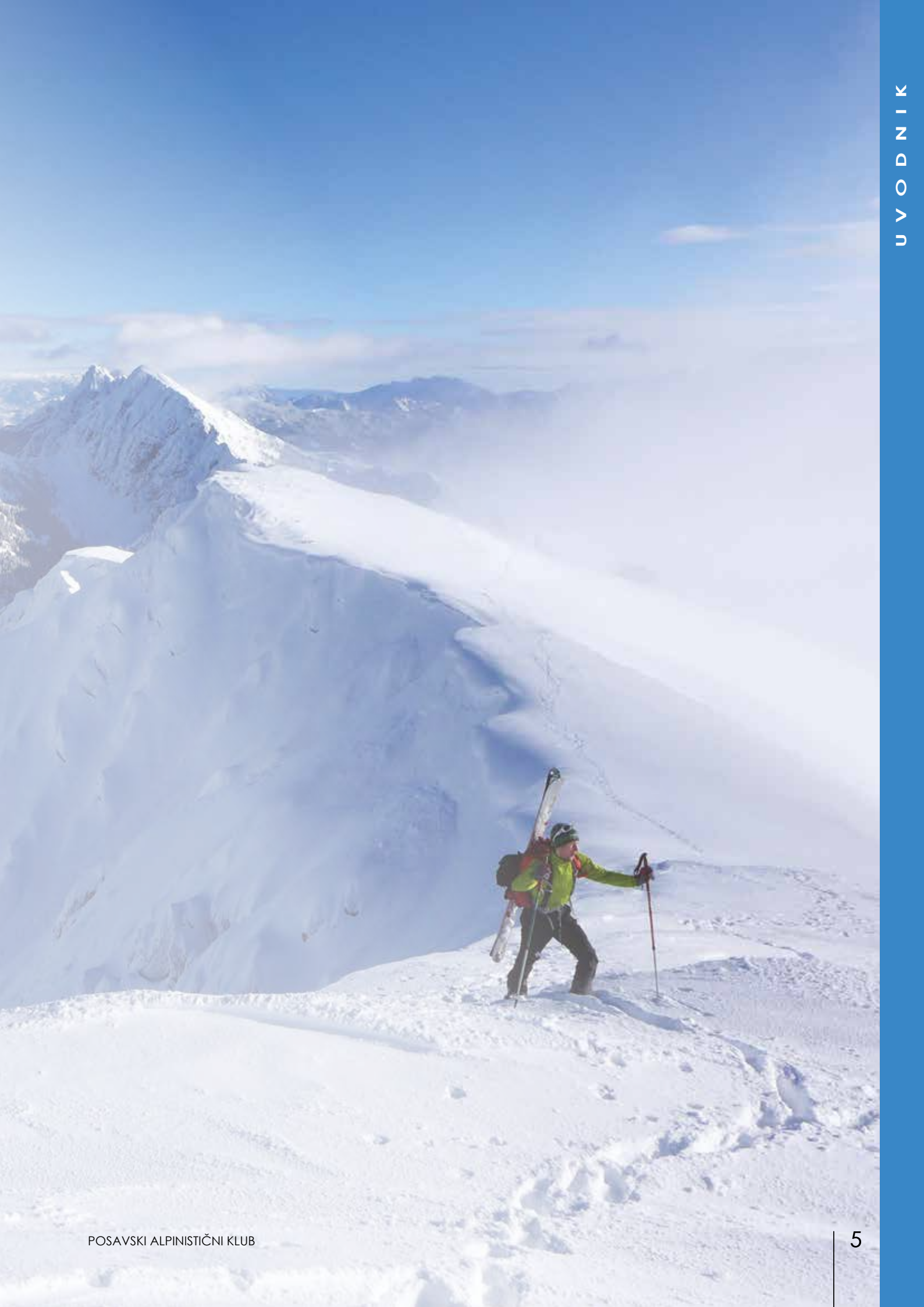
Iz bogate vsebine biltena še posebej izstopa nekaj zares izjemnih stvari, kjer smo se bodisi izkazali kot posamezniki ali skupnost. Bogatejši smo za novo infrastrukturo, naravi časa primerno tudi na domovih številnih najbolj zagretilih plezalcev, ki so, čeravno skozi mnogokrat zelo priprte meje, uspeli realizirati številne cilje in izboljšati svoje najboljše dosežke. Znova se je povečal naš »klub 8a«, Aljaž Motoh pa je poskrbel celo za prvi balvanski 8A; športnoplezalna družčina že dolgo časa ni bila tako številčna v svojih uspehih. Alpinizem zadnjih let v veliki meri sloni na aktivnosti peščice posameznikov, med katerimi brez dvoma največji pečat (v aktivnosti in organizaciji) pušča Matej Zorko. Vodstvo se je izkazalo v boju na vseh birokratskih frontah in zagotovilo varno rezervo za najtežje čase v zgodovini našega delovanja. Slednje so gotovo najbolj občutili naši najmlajši – žal predobro vemo, kako je hudo. Vadbe in tekmovanja so bili mnogo časa le lep spomin in zdi se, da bo težko splezati nazaj. A predali se ne bomo.

Četudi je korona navrgla nekaj skorajda paradoksalno pozitivnih dosežkov, je brez dvoma pripomogla tudi, da so od nekdanjega klubskega življenja ostali le še fragmenti. Društvo oziroma druženje je bilo tako ali tako prepovedano. Če je bilo tkivo že prej na preizkušnji, dasiravno se je dobro množilo, a bolj slabo prispevalo h kakovosti (kot je to zaznati tudi v evolucijski fazi, v kateri se nahajamo kot Zemljani), je korona nanj vplivala kot zahrbtn rak. Le upamo lahko, da je opravil s svojim delom in bomo že v novi sezoni kot feniksi znova vstali in odplezali v svetle čase. Kakorkoli že, pravijo, da je na koncu vedno svetlo.

Naj vam bo tudi toplo in prijetno ob branju številnih prispevkov iz sedaj že davnega prvega koronskega leta 2020. Obravnave drugega pa se – dogovorjeno je – polotimo prav kmalu.

Srečno na poteh in v smereh!

Nejc Pozvek

Besedilo: **PETER SOTELŠEK**,
načelnik za alpinizem

V pretekli sezoni smo opravili 187 vzponov. Med vsemi zabeleženimi močno izstopajo turni smuki in zimski pristopi, sledijo dolge športnoplezalne smeri v gorah. Malo manj pa je seveda tistih, ki si jih v sekciji najbolj želimo – pravih alpinističnih vzponov. Največ so jih v pretekli sezoni opravili Romana Tomšič, Arnold Koštomaj in Silvo Rožman. Romana je skozi sezono nanižala kar 31 vzponov, Silvo pa 24 turnih smukov. Po kakovosti vzponov izstopajo Matej Zorko, Andrej Trošt in Nejc Pozvek.

Z decembrom smo pogumno začeli novo alpinistično sezono. Snežne razmere so dobro obetale, kar se je poznalo po opravljenih številnih turnih smukih in pristopih. V začetku januarja je zima še vedno kazala svojo moč. Razmere sta izkoristila Gregor Cerjak

in Matej Zorko in preplezala Celjsko smer v Rinki in Severni raz s Kaminsko smerjo v Mali Mojstrovki. Matej Zorko je z Markom Levičarjem preplezal Debelakovo smer v Ojstrici. Ledeni smrkliji pod Prisojnikom so dobili prve obiske, Desni slap so plezali Matej Zorko, Gregor Cerjak, Simon Poznič in Bojan Zorko.

Konec tedna, 18. in 19. 1. 2020, smo izvedli skupno turo in zimski obnovitveni seminar. 21 članov se nas je zbralo pred Erjavčevo kočjo na Vršiču, od koder smo se odpravili na sedelce proti Slemenovi špici in na severni strani Nad Šitom glave našli izjemen poligon, kjer smo obnovili zimsko tehniko. Naslednji dan smo se razdelili v tri skupine. Sandra Voglar je vodila skupino začetnikov na Slemenovo špico, Matej Zorko je z nekaj člani obiskal slapove pod Prisojnikom, Peter Sotelšek pa je vodil skupino po Župančičevi grapi na Malo Mojstrovko.

Februarja smo turno smučali predvsem v Visokih in Nizkih Turah. Silvo Rožman je za nekaj dni obiskal Štubajske Alpe in tam odsmučal nekaj lepih linij.

Z nerazumnimi vladnimi ukrepi in omejitvijo svobode gibanja sta v marcu in aprilu aktivnost in obisk gora močno padla. Kakšen vzpon ali smuk se je tu pa tam le zgodil in ostal nezapisan ... skrit v naših spominih. Sledile so zgodbe iz izolacije – alpinistična predavanja preko spleta.

Gore so nas čakale v vsem svojem sijaju vse do maja. Nekateri so še ulovili ugodne snežne razmere in odvijugali po Jugovi grapi in za Cmirom. Romana Tomšič je odprla plezalno sezono z obiskom Kogla, kjer je preplezala smer Češnovar-Srakar po Kranjski varianti, V/VI, Matej Zorko in Grega Cerjak pa sta se ogrela v Rušici, v smeri Mimo strehe, VI+.

Sredi junija smo se odpravili na dolgo pričakovano skupno turo, in sicer v Kamniško-Savinjske Alpe. Namen ture je bilo plezanje dolgih športnoplezalnih smeri v osenju Krofičke in pristop po

brezpotju na vrh 2083 m visoke Krofičke pod okriljem izkušenega alpinističnega inštruktorja Gorazda Pozveka. Plezali smo smeri Garfield, VIII, in Zaljubljena, VI (Matej Zorko, Andrej Trošt), Večerna zajeda, VII- (Arnold Koštomaj, Bojan Zorko), Zvitorepson, V+/IV+ (Aleksandra Voglar, Romana Tomšič, Andreja Malus in Peter Sotelšek, Mitja Kolman, Klemen Glas). Ob koncu vsake skupne ture smo nestrpnost čakali na objavo pesmi, s katerimi nas je skozi celo sezono razvijala Romana Tomšič. Pred vrhuncem poletja sta Nejc Pozvek in Peter Sotelšek izpeljala obnovitveni seminar letne tehnike, ki je zelo pomemben za varno plezanje v visokih stenah oziroma gorah. Sledila je Paklenica, kjer smo se do dobrega naplezali. Med mnogimi preplezanimi smermi izstopa naveza Matej Zorko in Gregor Cerjak, ki je prosto ponovila najnovejšo smer Besmrtnici 6b+. V začetku junija je Nejc Pozvek opravil prečenje Brane, Matej Zorko in Andrej Trošt sta v Triglavski severni steni preplezala Peternelovo s Skalaško, 1000 m, VII/V-VI.

Nejc je dvakrat raziskoval po brezpotju v območju Križevnika. Na eno od Križevniških zank je popeljal skupno turo, ki se je razvila v nepozabno avanturo. V Triglavski zahodni steni sta Arnold Koštomaj in Peter Sotelšek v smeri Zahodna zajeda zaman iskala sonce. Na Plemenicah sta ga le našla ravno takrat, ko se je že poslavljalo. Romana Tomšič je s soplezalcem iz Idrije plezala v Belih vodah, lažje smeri so bile splezane tudi v Paklenici. Matej Zorko in Andreja Malus sta osvojila Mali Oltar po smeri Bučer-Kristan. Matej Zorko in Andrej Trošt sta v začetku avgusta obiskala še Dolomite. V Tofani di Roses sta preplezala smer Aspettando la vetta, 450 m, 6c, ter v Cima Scotoni smer Via Lacedelli-Gedhina-Lorenzi, 550 m, VIII.

Plezali smo še smeri: ZZ v Mali Raduhi, Tomažev steber v Grintovcu, Zajedo Travnika, Skalaško z Gorenjsko v severni triglavski steni, Matej Zorko je z Andrejem Troštom preplezal Sfingo. Pristopila sta po Prusik-Szalay in napadla smer Kunaver-Drašler, skupaj 1000 m, VII+/VI-VII.

Andrej in Peter Sotelšek sta se avgusta po dolgoletnem premoru zopet navezala na skupno vrv in neizmerno uživala v sicer navrtani Violinci, v Nad Šitom glavi. Čez dober teden sta v Slovenski smeri izpolnila očetovo dolgoletno

željo – preplezati Triglavsko severno steno. Oče Andrej jih nosi namreč toliko kot Čopov steber, 75. Na vrv sta privezala še Maksa Sotelška in skupaj so sestavljali navezo treh generacij. Oče, sin in vnuk v Steni, kar pa se zgodi sila redko. Naslednji vikend sta bila zopet na vstopu pod Steno, namenjena v Čopov steber. A le z enim parom plezalk. Vseeno sta preplezala lažjo Skalaško z Gorenjsko.

Seveda ne moremo mimo izjemno uspešne skupne ture na 4049 m visoko Piz Bernino,

njen vodja je bil Matej Zorko. Septembra je Nejc Pozvek s soplezalcem obiskal Kogel in Skuto ter tam preplezal Rumeno zajedo z Golim Soncem, 550 m, VII+/VI. Sledila sta še dva tradicionalna konca tedna, ženski in moški vikend. Dekleta so se odpravila uživat v vipavske konce, moški pa so odšli pretegovat svoje ude v Rovinj.

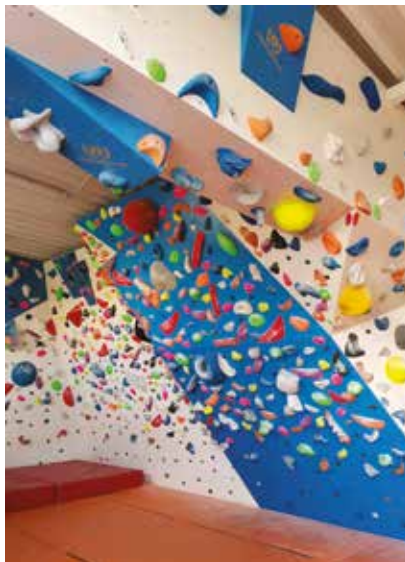
V oktobru smo zopet običali doma. Jesenski lockdown. Kategorizacijo je izkoristil Nejc Pozvek. Obiskal je Ute in Klemenčo peč. Preplezal je Srebrni orel, 100 m, 6b, Diagonala, 100 m, 6c, Trije hudi lokalci, 220 m, 6c+, Rumena puščica, 160 m, 7a.

Čestitke vsem akterjem! Sezona 2019-2020 je tako minila brez posebnih pretresov ali nezgod. Naj bo takšna tudi prihodnja.

Besedilo: **NEJC POZVEK**

Nesojeno olimpijsko leto, ki bi bilo prvič zanimivo tudi za športne plezalce, nam je postreglo z zelo nenavadno sezono. Vrnili smo se v čase, ko smo znova gradili domače stence; kakšne tri ali štiri, morda pa še kaj več, so na novo zrasle v garažah in na podstrešjih (kot je bilo to v začetku ali sredi 90. let). Ob tem smo postali bogatejši za lep balvanski objekt v Športni dvorani v Brežicah, za kar smo izjemno hvaležni Občini Brežice, ki ga je v celoti financirala. Več let idej, nato pa eno leto intenzivnega načrtovanja, dogovarjanja in pregovarjanja ter na koncu veselja in celo nekaj tednov plezanja – preden je udaril drugi val.

Sezono so bolj kot mladi tekmovalci – tekmovanj namreč skorajda ni bilo – zaznamovali skalaši. Ustavitev življenja je prinesla čas za trening in tako je bila forma pred poletjem na visoki ravni. Toliko fantov (žal pa ne deklet), ki resno napada težke smeri, že dolgo ni bilo istočasno na sceni – če sploh kdaj.

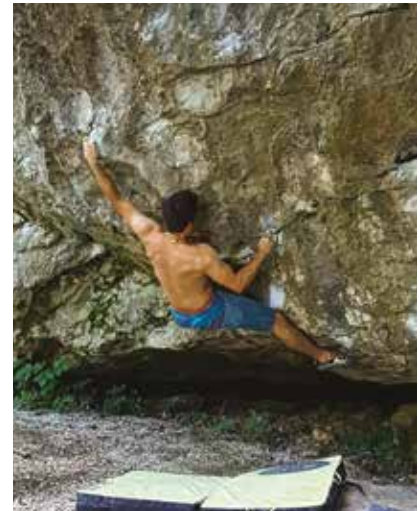
Najprej pogledjmo sezono »na štrik«: Andrej Trošt ne popušča; preplezal je smer Karies, avtorja Tadeja Slabeta iz leta 1988, ki je takrat veljala za težavnost desete stopnje (8b). V zadnjem času pa je doživela rahlo deflacijo oz. uravnoteženje ocene (8a+/b).

Osebni rekord je še med prvim valom s prvo 8a (A je to, Nad Savo) popravil Ambrož Novak. Gregor Srpčič se je tudi v koronskem letu hitro vzpenjal in končal pri 7b+. Rok Molan in Aljaž Motoh sta z vrvjo plezala malenkost pod svojim limitom, a vseeno zelo dobro.

Še lepša pa je slika na balvanih. Ja, balvanih! Disciplina se je zadnja leta končno prijavila tudi pri nas. Fantje v velikem slogu dvigujejo svoje meje. 2020 je postreglo s prvo posavsko balvansko (Fb) 8A; tak dosežek smo včasih enačili/ primerjali z 8b na štrik.

V Mačkovcu pri Novem mestu, ki je tudi sicer precej stalno pribežališče naših bolderašev, ga je v žep pospravil najmlajši in najmočnejši iz ekipe zelo resnih rekreativcev Aljaž Motoh. Linija z imenom Na pamet extension bo za vedno vpisana v zgodovino posavskega plezanja. Bravo, Almo! Velemojstrsko je balvaniral tudi Ambrož Novak; zmogetel je vsaj dva balvana z oceno 7C. Tudi ostala banda ni

prav daleč zadaj; Rok Molan, Gregor Srpčič in Andrej Trošt so tem ocenam že zelo blizu. Ob tem pa ekipa skrbi še za odlične posnetke, ki jih najdete na IG profilu. Nova doba, torej.

In da ne bomo krivični in spolno neuravnoteženi – v družbi zgoraj omenjenih je največkrat Iris Jeler, ki pridno napreduje, pleza tako »na štrik« kot balvansko ter se resno spoprijema z ocenami okoli 6b; za svoje dosežke in predvsem trud si nedvomno zasluži posebno omembo in pohvalo.

Množica ostalih punc pleza malce redkeje (če odštejemo legendo Romano Tomšič), a zato glasneje in nič kaj dosti lažjih smeri; a vsekakor bolj na izkušnje.

Med skalnimi vzponi se dotaknimo še dolgih športnih smeri. Največ sta pokazala Andrej Trošt in Matej Zorko, ki sta v navezi zmogla nekaj lepih linij (Paklenica, Dolomiti, Krofička); Andrej prosto do 7b s smerjo Passanger. Jeseni je nekaj zmerno težkih linij z Andrejem Grmovškom preplezal tudi Nejc Pozvek; obdelovala sta samotno območje pod Utami, enkrat pa bila tudi v Klemenči peči.

Pakleniški tabor in skupna tura na/v Krofičko pa sta na vstopu v poletje dodobra napolnila klubsko statistiko dolgih športnih smeri.

OBČINSKO ODPRTO
PRVENSTVO BRESTANICA
03. 03. 2020

Rezultati najboljših treh v posamezni kategoriji:

Cicibani – 1.triada

1. Pšeničnik Miha
2. Mugoša Roko
3. Žerjav Aljaž

Cicibanke – 1.triada

1. Gabrič Nina
2. Dirnbek Ivona
3. Kovačič Tadeja

Mlajši dečki - 2. trada

1. Umek Gal
2. Žigante Gašper
3. Šerbec Tristan

Mlajše deklice – 2. triada

1. Malus Luna
2. Rožman Pina
3. Grašak Julija

Starejši dečki - 3. trada

1. Resnik Anžej
2. Klenovšek Sven
3. Knez Jure

Starejše deklice - 3. trada

1. Kozole Simona
2. Gorenc Vita
3. Vračun Špela

Če se iz skale preselimo na »plastiko«, torej na umetne stene, je verjetno največji dosežek neplezalni – že omenjena nova balvanska stena v Brežicah, prav tako pa preopremljanje naše vitalne infrastrukture, ki je terjalo mnogo akcije – ogromno ur in pridnih rok. Zadeva je podrobneje popisana v reportaži (v biltenu in na spletu).

So pa v koronskem letu, kljub vsemu, tekmovali tudi naši najmlajši (in hkrati najštevilčnejši člani). Krepko preko 100 otrok vadi v različnih skupinah v Krškem, Brežicah in Brestanici. Tik pred zaprtjem je bilo, 3. marca 2020, izpeljano Odprto občinsko prvenstvo v Brestanici, kjer se je pomerilo 55 otrok. Najboljša trojica v posamezni kategoriji je izpostavljena na prejšnji strani ob poročilu.

Prav tako so bile v začetku leta 2020 izpeljane tri tekme Vzhodne lige, od tega kar dve hitrostni – v Slovenj Gradcu in Celju, sledila pa je tekma

drugi strani pa tudi mladi, ki so tovrstno tekmovanje okusili prvič. Edino medaljo je s tekmovanj »pred novim časom« prinesla mlajša deklica Eva Sluga, ki je bila v Vojniku bronasta.

V isti kategoriji smo imeli na tekmovalnih še obetavno trojico: Špelo Vračun, Julijo Grašak in Simono Kozole. Pri fantih iste starosti je bil najbližje

Mlakar. Najmlajše – cicibane – so v klubskih barvah zastopali starejši cicibanki Vita Omerzu in Katja Mešiček, mlajši ciciban Bor Klenovšek in starejši ciciban Gal Umek. Edini starejši predstavnik PAK na Vzhodni ligi je bil v letu 2020 starejši deček Gabriel Babič Vrabec. Ambrož je redno poročal, da so se borili po najboljših močeh, zato jim moramo, ne glede na rezultat, iskreno čestitati. Upamo, da bodo vztrajali tudi po težkih časih, ki so nas (njih pa še posebej) prizadeli.

S tekmovalne perspektive so gotovo pomembne in zanimive tudi razne rekreativne lige in posebni dogodki, kjer so nas zastopali v prvi vrsti že omenjeni skalaši; udeležili so se tekmovalj hrvaške BLOK lige, Aljaž Motoh in Rok Molan pa sta nastopila tudi na atraktivnem dogodku Triglav The Rock v Ljubljani. Bila sta precej blizu izločilnim bojem nad Ljubljano.

Kljub nenavadnemu letu, ko smo bili primorani celo zapreti naša plezališča in so nas v njih obiskovali organi pregona, umetne stene pa so bile za vadbo dobršen del leta nedostopne, so dosežki naših plezalcev, predvsem v skali, odlični. Izjemne smeri, predvsem pa balvani, pomembni – tudi osebni – mejniki; dobili smo 8. (če naši podatki držijo) PAK-ovca v »klubu 8a« in prvega z 8A balvanom.

Če je to kriza, naj kar traja;)

v težavnosti v Vojniku. Našo ekipo so, pod vodstvom trenerja Ambroža Novaka, predstavljali nekateri že prekaljeni borke in borci, ki so merili visoko v skupni razvrstitvi, na

odru za zmagovalce Anžej Resnik (najboljša uvrstitev je bila 4. mesto v Slovenj Gradcu), ob njem pa sta med našimi predstavniki plezala še Sven Klenovšek in Jakob

PLEZALNE VADBE ZA OTROKE

Brestanica in Krško

- *OŠ Adama Bohoriča, Šolska cesta 29, Brestanica*
- *Mladinski center Krško, Cesta krških žrtev 105, Krško*

V Osnovni šoli Brestanica poteka organizirana vadba športnega plezanja za otroke ob torkih in četrtnih od 16:30 do 18:00. Vadbe se lahko udeležijo otroci od petega leta starosti. Plezanje poteka na veliki umetni steni ter majhni (bolder) steni. Za tekmovalce potekajo treningi tudi v Mladinskem centru Krško ob ponedeljkih in petkih od 16:30 do 19:00.

Brežice

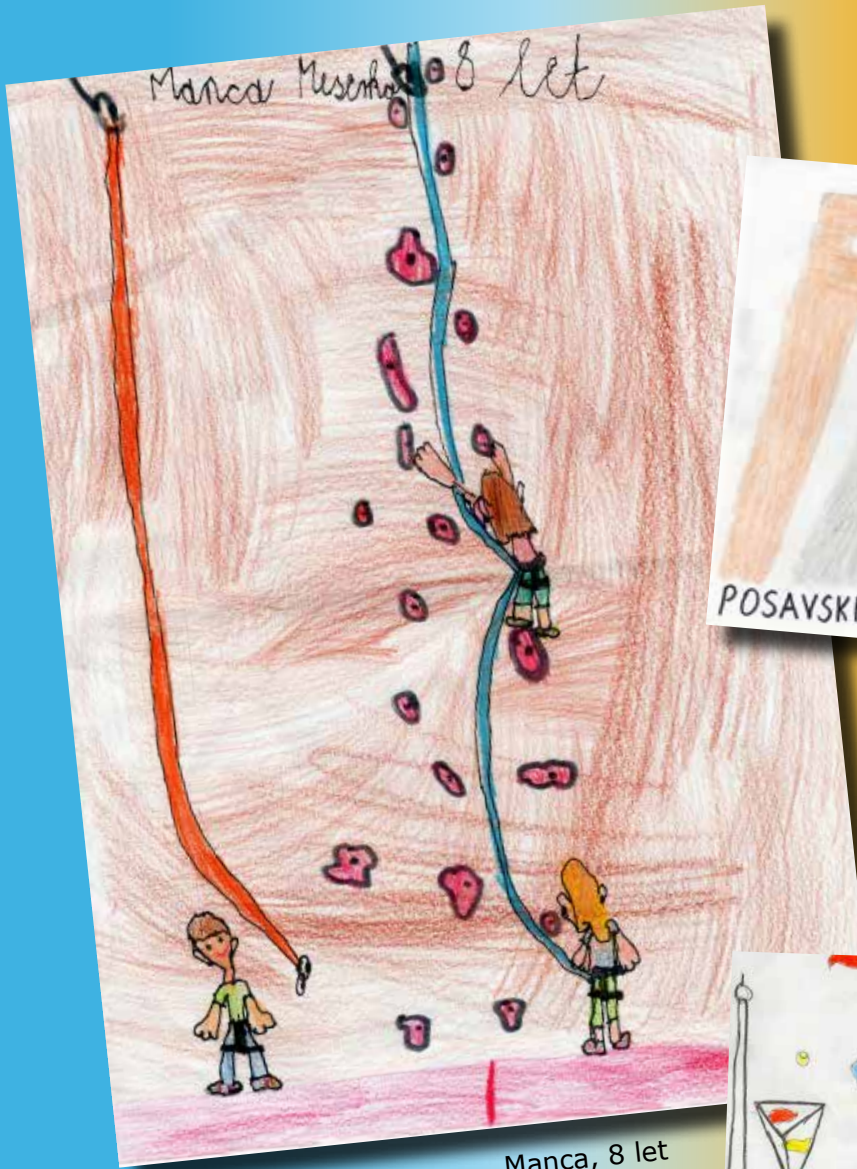
- *Športna dvorana Brežice, Černelčeva cesta 10, Brežice*

Vadba plezanja poteka v Športni dvorani Brežice, vsak ponedeljek in sredo od 17:00 do 18:30. Otroci so razdeljeni v dve skupini, najmlajši plezajo na majhni steni, izkušenejši pa na veliki steni. Naši inštruktorji skrbijo za varnost ter program vadbe popestrijo z igrami in otrokom prijaznimi vajami.

MLADI PLEZALCI ...

MLADI

Manca, 8 let

Ajda, 14 let

Arne, 6 let

Ajda, 9 let

Filip, 6 let

Ana, 6 let

"Plezati sem začel lani v 6. razredu v Brestanici nato pa v Brežicah. Pri plezanju mi je všeč, da se rekreiram in krepim svojo moč, hkrati pa se še družim s prijatelji. Strahu višine nimam, saj sem vedno privezan na vrvi, katero varujejo zelo prijazni trenerji. Bil sem tudi že na tekmovanju a nisem bil prav uspešen, a kaj zato važno, da plezam in se zabavam." Jakob

... MLADI USTVARJALCI

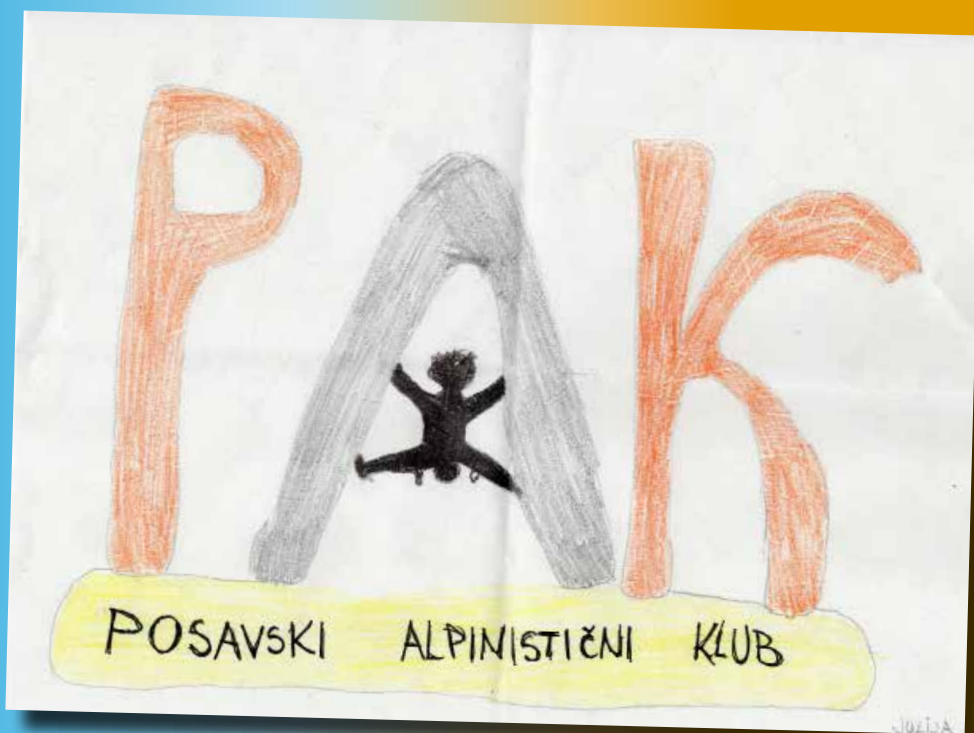
MLADI PLEZALCI ...

Jana, 6 let

Sašo, 6 let

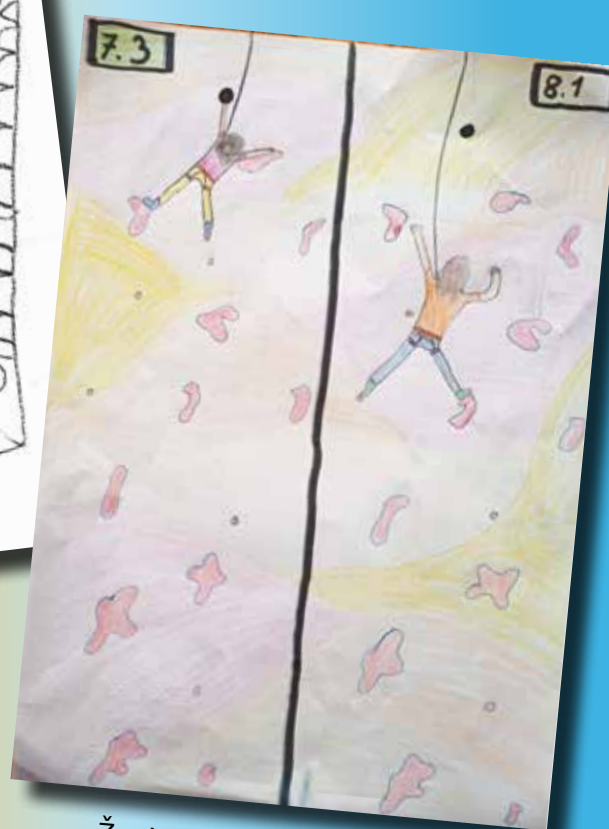
Julija, 12 let

Kim, 9 let

Tilen, 7 let

Žanin, 11 let

... MLADI USTVARJALCI

Reportaža, ki smo jo za potrebe biltena vzeli s spletne strani in ji tu in tam le malo spremenili čas in naracijo, je nastajala sproti, skorajda dnevno, ob koncu avgusta 2020 in še malce skozi september. Z veliko zagnanostjo smo se lotili preopremljanja naših sten in tako poskrbeli, da nam – kolikor je bila dvorana sploh odprta – v zadnjem letu pri plezanju ni bilo dolgčas.

Več sten, več oprimkov ... več dela. Še posebej tistikrat v letu, ko je potrebno zadeve temeljito očistiti, pregledati, sploh pa nato roditi nove ideje, kako morje oprimkov razporediti po steni v nove privlačne kombinacije. Reportaža prikazuje veliko (večdnevno) delovno akcijo, ki smo jo izvedli ob koncu poletja 2020. Priprave in ideje so se sicer začele že bistveno prej. Približno leto dni nazaj smo začeli intenzivno rojevati idejo o novi bolderci v Brežicah in celo leto (jesen, zima, pomlad, poletje) je nato potekalo delo na tem projektu. Ob koncu pomladi smo izbrali nove oprimke za velikanko, pred poletjem pa se že dogovorili, da akcije izpeljemo pred začetkom nove sezone. Načrtovanje akcij terja precej časa in energije: nabiranje ekipe, razporejanje dela, usklajevanje terminov na vse strani, nešteti klici, mejli, sestankovanje in prošnje za morebitna sredstva ... Šele nato – končno – pride delo. Pa da vidimo, kako je šlo ...

Prvi dan na terenu, sreda, 19. avgust. Zbor ob 15. uri v brežiški dvorani, Franci že razgraja po steni, Sandra in Nejc premišljujeva logistiko, Grega in Buši poprimeta pri razstavljanju male plezalne stene. Takoj po službi počasi kapljajo Jure, Rocky, Uroš, Mičo, Bojč. Mala stenca "pade dol" hitreje od pričakovanj, tudi spodnja polovica (in še malo) velikanke je slečena, oprimki sortirani ... konec akcije že pred 18. uro? Nikakor. Vnema ne popušča, fantje se lotijo pranja, ki je bilo v načrtu za soboto. Šefica nas zalaga s hrano in pijačo, vmes skoči še po kis za pranje oprimkov, visokotlačni čistilec brni brez prestanka in že v trdi temi, nekaj čez 21. uro, so vsi oprimki očiščeni, vsi prostori pospravljeni, lesena konstrukcija male stene pripravljena na odvoz. 9 prostovoljcev, skupno slabih 40 ur dela (en teden šiheta), če seštejemo prispevek vseh. Sreda gre počasi spat, v mislih pa se že kujejo načrti za naslednji dan in predvsem vikend, ki bo po zaslugi uspešne srede prinesel spremenjen urnik.

Četrtek, 20. avgust, se prične na Senovem, kjer se pripravi les za campus v MC KK. Pero in Ajda se pripeljeta s TEB-ovim (hvala jim!) kamiončkom, na katerega naložimo ves material. Naslednja postaja je MC Krško, nato v Brežice, kjer že čakajo Buši, Franci, Jure in Uroš. En, dva, tri je ves material, ki je ostal od male plezalne stene, na tovornjaku, hkrati pod steno prestavimo še oprimke, ki so se od prejšnjega večera sušili na zraku. Jure in Uroš nadaljujeta po svoje, ostali se zapeljemo v Veliki Podlog, kjer pri Cerotu in Mateji (ja, na ta dan sta bila še dva, Svita pa ni bilo doma:)), raztovorimo prtljago, malo prigriznemo, poplaknemo grlo in poklepeta. Že pred 19. zvečer smo doma, akcija zaključena. Fotografirati pa ni bilo časa. Je šlo prehitro:) Verjamem, da vas že zelo zanima, kako se je zgodba pisala v petek;)

Po načrtih. Začelo se je ob 12. uri s klicem prevoznika, da so prispeli novi oprimki. Paleta, 300 kg. Z Draženom, ki skrbi za dvorano v Brežicah, sva jih naložila na vozičke, zapeljala pod steno, tam je sledil popis in raztovarjanje. Naslednji klic prav tako razveseljiv: Matevž pride že jutri v Brežice in začne s postavljanjem nove bolderce. Ni slabo! Ob 16. uri miting na bolderci v MC KK s ciljem prenove campus boarda. Počasi in vztrajno, z enim ne prav prijetnim padcem z lestve, sicer pa vrhunski izdelek, ki smo ga na kratkem sešnu že malce preizkusili. Za močno ekipo pubecev (Ambro, Almo, Rocky, Grega itn.), ki zadnja leta skrbijo za dober spirit (in da naše plezanje ne potone), bo izziv pravišnji. Venga, boys!

Nato pa se je začelo zares. Postavljanje smeri. Obrt postavljanja smeri je pravzaprav umetnost, ki terja celega človeka in je odvisna od njegovih izkušenj, plezalne kilometrine, razumevanja plezalnega gibanja ... Za izrazom postavljanje smeri se skriva obilo detajlov, največji izziv pa je zadovoljiti plezalce skozi plezalno sezono. Postavljavec je nagrajen, ko vidi, da plezalec razreši njegovo uganko. Ko se zadovoljen spusti pod smer in z navdušenjem pove, kako je dobra in da ga je ravno prav navila. Smeri se seveda postavlja z različnimi nameni in za različne cilje. Tekmovalne in trening smeri so povsem druga zgodba kot (komercialne) smeri v plezalnih centrih – zadeve izhajajo iz povsem drugačnih vzgibov uporabnikov plezalnih objektov. Dandanes je zelo težko zadovoljiti vse, še sploh v društvenih okvirih, ko na eni steni gostujejo najmanjši otroci, pa tisti malo večji, tekmovalci, rekreativni plezalci, vrhunski športniki, udeleženci začetnega tečaja športnega plezanja in alpinistične šole, pa starši otrok na šoli zanje in še bi lahko naštevali. Nemogoče je ustreči vsem, zato iščemo kompromis oz. najnižji

skupni imenovalac, kar v splošnem pomeni (ne)zadovoljstvo vseh. In to je nekako najbolj pravično:) Brežiška velikanka nam izrazito narekuje karakter in težavnost smeri (izjemen previs se pač mora nekje poznati), zato je včasih težko umiriti želje uporabnikov, ki bi si po velikih ročkah želeli premagati celotno previsje in osvojiti vrh. Še težje je zagretemu rekreativcu – začetniku dopovedati, da je bistvo dobrega plezanja vse kaj drugega, kot priplezati na vrh smeri. Ali pa, kar je še huje, da je za premagovanje takšnega previsja pač potrebno nekaj let trenirati.

Pustimo postavljaljsko filozofijo ob strani (napisali bi lahko še precej strani) in se lotimo prvega postavljaljskega dne: sobote, 22. avgusta. Z Drejkotom navdušena začneva premetavati škatle novih oprimkov in ko se pridruži še Jure, veselo razkladamo oprimke naokoli. Ob tisočih barvnih kamnov in prazni steni človek ne ve, kje bi začel. Tudi mi smo se malo lovili. Še dobro da so nam ostanki smeri v zgornjem delu malce pomagali pri osredotočanju. Na pomoč sta prisokočila še Valerija in Tomi, a pet sobotnih ur je prehitro minilo. Komaj smo se dobro ogreli, že je bilo potrebno vse skupaj zložiti nazaj (kar tudi terja nekaj volje, časa in moči). Obeti za delovno nedeljo pa so bili vseeno dobri.

Gospodov dan smo začeli že pred 9. zjutraj. Močna ekipa (Drejko, Rocky, Grega S., Samo, Nejc) je nakazovala uspešen dan. Začeli smo vneto in tako vztrajali do teme, vmes pa si vzeli čas za kosilo. Od leve proti desni so nastale neke ključne linije zelo raznolikih težavnosti. Prav vse smo priključili na že obstoječe smeri v zgornjem delu stene. Z Rokom sva obudila star zeleni projekt v osrednjem delu stene, na desni pa odprla vizionarsko kapniško/mišjepeško linijo. Veliko dela in energije nam je vzel stalaktit v spodnjem levem stropu in fantje so morali preizkusiti, če gredo gibi lepo preko njega. Kar nekaj dobrih plezarij je bilo videti. Ni skrivnost, da je v tako dobrem vzdušju, med predanimi in strastnimi plezalci delo mnogo lepše in lažje teklo. Prav vsak je prispeval svoj kamenček v mozaik. Eni z mašinko v roki in ob kreiranju novih idej, drugi s podporno vlogo, z nešteti vzponi na oder in lestev, s tisoče premetanimi vijaki, z žarečimi očmi podpore in opore, ko viseč v pasu človek briše potne kaplje iz oči, se napenja, da bi dosegel zeleno luknjo, ter moli, da bo matica zdržala tresljaje vijačnika. Vse to in še več je postavljanje smeri. Z željo, da bodo jeseni proti vrhu zadovoljno zaplezali nadebudneži in ostali asi.

Nedelja je v izkupičku prinesla več kot 10 novih linij, a v načrtu jih je bilo vsaj še štirikrat toliko, zato je kazalo, da bo teden pred nami naporen.

No, pa se je izkazalo drugače. Po ponedeljkovem počitku in času za organizacijo novega (upajmo zadnjega) tedna, smo v torek po vnetem začetku na odru velikanke kmalu doživeli hladen tuš: rokometiši so postopoma okupirali dvorano in nas počasi prisilili k umiku. Že napovedano delo v sredo smo prav tako morali preklicati, tako da smo »dobili« prosto vse do petka. Smo pa v torek – na akciji smo bili Rocky, Grega S. in moja malenkost – postavili kakšne 3 nove linije, malo popravili že obstoječe, veliko razmišljali, kako naprej, in 4 ure so se hitro odvrtele. Vse je kazalo, da bo zadnji vroč poletni vikend vroče tudi pod brežiško velikanko, kjer se bo delalo na vso moč. Že v petek popoldne pa naj bi, upali smo tako, v enem zamahu pripravili brestaniško lepoticco.

In smo jo ... petek je bil dan za metek. Vsi nabriti kot metki, ekipa, da te skipa, v pomoč pa še dvižna košara iz Termoelektrarne Brestanica, ki je obetala lažje delo. In res – izkazala se je. Tako kot njen šofer/šef/upravljavlec Peter, ki nam je z nje vse do pod stropa v roke podajal oprimke različnih barv, da so leteli na steno kot po tekočem traku. Mičo, Rocky in Nejc smo prevzeli postavljanje smeri, na tleh je kontrolo prevzel Franci, povezoval pa nas je – kot že omenjeno – Pero. Še z dnem je bila stena (bolj ali manj) polna, oprimkov je zmanjkalo (morda jih kaj ostane v Brežicah in pridejo na obisk v Brestanico?), mi pa smo se zasluženo nagradili s hrano in pijačo na sosednjem bazenu.

Steno tako sedaj krasi nekje med 15 in 20 novih linij, predvsem smo zelo obogatili plato, za kot pa nam je celo malo zmanjkalo municije. Vseeno smo del stene popolnili še z raznobarvnimi oprimki, ki morda malce podirajo večinski koncept, kar pa v bistvu le kliče k temeljitejši prenovi brestaniške infrastrukture. Upam, da bomo z odgovornimi na vadbah kmalu vzpostavili komunikacijo o ciljih in potrebah, ki jih bo poganjala nova generacija otrok. Ta bo lahko smeri ocenila že 15. septembra.

A čeravno smo bili v petek uspešni in sproščeno nazdravili novim brestaniškim linijam, noč ni bila prav dolga in mirna. Vikend je obetal dve celodnevni akciji, v katerih smo imeli namen končati delo na brežiški velikanki. In to je terjalo mnogo skrbi, načrtovanja, razmišljanja. K sreči se je za sodelovanje javil Andrej Trošt, katerega vrhunskost in izkušnje pri postavljanju smeri, so olajšale situacijo. Že nekaj čez 8. zjutraj sva s Senovega drvela v Brežice, kjer se nama je za dopoldansko asistenco kmalu pridružil Franci. Ko pa se je na vratih dvorane pojavil še Rocky, se je naša produktivnost zelo dvignila. Žal se je ekipa v času kosila prepolovila. Andreja je zdelala morska bolezen (pogosta

težava postavljalcev ob delu na odru), Franci je odšel svojo pot, z Rokom pa sva si pred večerno soparo v dvorani malce opomogla v Hudi piceriji. Do večera sva nato švicala v družbi komarjev in obiskovalcev, ki so nama razbijali monotono gledanje v steno, izbiranje in premetavanje oprimkov, iskanje pravih vijakov... Že v globoki temi me je Rok dostavil domov, sam pa sem mu zaželel srečo za naslednji dan, ko sta se z Aljažem (oh, fant, kako smo te pogrešali te dni!:) namenila sodelovat na vrhunski Triglav the rock v Ljubljano. Joj, bi šel z njima. A sem se, upajoč na pozitivne odgovore, namenil preverit udeležbo ekipe za naslednji dan. Olajšanje je prinesel pozitiven odgovor Andreja in Grege.

Morda na tem mestu še beseda ali dve o "morski" bolezni postavljalcev smeri, ki jo povzroča delo na visokem, majajočem se odru. Višji kot je bolj se seveda maje in manj odpušča napak. Po nekaj urah tam zgoraj, kjer je temperatura še bistveno višja kot pri tleh, sploh ko je potrebno kdaj celo zaplezati v strop ali pa montirati velike oprimke, ki imajo 10 kg, je človek izžet, izmučen. Znoj teče v potokih (celo meni, ki se navadno oznojim malo kasneje kot ostali), sestro na tla pa spominja na romanje domov po nekaj preveč zaužitih pirih. Občutek potovanja na ladji nas nato pogosto spremlja še nekaj dni, predvsem pa noči, ko je potrebno zatisniti oko, pa se vse še rahlo ziblje. Sam sem se z leti na ta občutek že kar malo navadil, nekateri pa se ne morejo nikoli. O nevarnosti (ali skrbi za varnost in posledično hitrosti tam zgoraj) pa niti ne bi izgubljal besed.

Plan za nedeljo je bil ambiciozen: dokončati delo. Andrej, Grega in Nejc smo pridno zagrizli okoli 9. ure. Ker smo se lotili plate v skritem kotu, so smeri nastajale nadpovprečno hitro. A še hitreje je prišlo kosilo, v pozno popoldne sva z Grego nadaljevala sama, veliko časa izgubljala z mozganjem kombinacij smeri, ki so nastajale iz novih, čudovitih oprimkov. Merila sva razdalje, študirala, kako maksimalno izkoristiti oprimek, da ga bo potrebno še haklati itn. Nešteto kombinacij, prestavljanj, pa praznih in zaribanih lukenj, ko je bilo potrebno splezati z odra dol in po zadnji strani stene poiskati in popraviti jih. Neskončno in težaško delo. Mokra do gat sva sprejela obisk komarjev, pa najinih zvestih podpornikov (Iris, Martina, Lena, Juta, Tomi, Julita, Eva in Neja: hvala vam za vse obiske in potrpljenje, pa mimogrede kakšno hitro pomoč), vmes pa postopoma dvigovala oder do zadnjega metra stropa in prvih lukenj v plati. Višje ni šlo, prehitela naju je noč. Z nekaj grenkega priokusa, pa vseeno zadovoljna ob pogledu na (pre)polno steno, sva s pomočjo upravnice Sare še razstavila oder, pospravila vse oprimke v kot in odšla v noč.

Z idejo, da se naslednjič vrnemo splezat vse zadeve, seveda pa tudi dokončat preostalo delo. Po dnevu počitka in menjavi letnega časa sva bila na prvi šolski dan že zjutraj v dvorani s Tomijem. Moja naloga je bil popis in pregled smeri, Štromi pa se je lotil premestitve luči na novi bolderci. Naštel sem 52 samostojnih linij, 3 med njimi (ki gredo do vrha) so ostale nedokončane, prostora pa je bilo še za približno 8 (krajših) smeri. Medtem ko sem po kratki asistenci Tomiju ves zdelan pobral šila in kopita, se je on ves delovnik pod stropom novega objekta "pogovarjal z lučmi", nato pa ga je čakal še šiht.

Zadnji stavek pove vse: društvo sloni na posameznikih, ki so (navadno) ob redni službi, pripravljene nameniti svoj prosti čas za dobrobit širše skupnosti – društva. K sreči je naše društvo (beri vsi posamezniki, ki so prispevali) v skoraj treh desetletjih obstoja ustvarilo prepoznavno ime in še bolj prepoznavne rezultate ter pogoje, da lahko požrtvovalnost vsaj malo tudi nagradimo.

A ob tranziciji, ki jo doživljamo – tako v splošnem kot v okviru manjših skupnosti, tudi društev, je vprašanje, koliko časa še lahko pričakujemo delovanje takšnega sistema. Vzdržnost oz. bolj popularno trajnost(nost) torej. Kot družba, država in društvo smo vse bolj v iskanju sožitja/sobivanja tržnega pristopa in dobrovoljnega prostovoljstva. Praksa v razvitem športnoplezalnem svetu kaže na uspešnost tržnih – bolj kot ne zasebnih, včasih celo državnih in civilnih/društvenih! – zgodb (pri nas že nekaj, Avstrija pa je učni primer), v Sloveniji večina plezalne dejavnosti še vedno ostaja nekje med civilno družbo in javnim denarjem, ki podpira njeno (tudi tržno) delovanje, a v prvi vrsti vseeno neprofitno delo, ki pomaga pri razvoju in zdravju širše skupnosti. Kaj je boljše, kaj je prav, kakšen model je najbolj vzdržen ...? No, to je že vprašanje za kakšno doktorsko nalogo:)

Mi pa se vrnimo na bistvo in zaključimo: v reportaži, ki je zajemala 10 delovnih akcij/dni, je neposredno (če ste prešteli) sodelovalo 16 posameznikov, ki smo skupaj prispevali 221 ur. Nameščenih oprimkov nismo šteli, novih je bilo za približno 4500 EUR, kmalu »bomo« (oz. ko to berete v biltenu smo že) bogatejši še za nov objekt, ki bo stal približno 10-krat toliko. Ampak: kaj je vse to skupaj napram dobri volji sodelujočih, pa tudi podpornikov, in našim dobrim odnosom, ki jih (tudi skozi delo) gradimo?

Dodatek: Po zaključku delovnih akcij ob koncu avgusta je bilo hitro jasno, da letalnica še ni

povsem nared, da bi sprejela plezalce. Ugotovili smo, da bi bilo vredno porabiti še preostanek oprimkov, predvsem pa preizkusiti kakovost opravljenega dela – splezati smeri in se uskladiti o ocenah. Na pobudo Grege Srpčiča smo se ponovno srečali v nedeljo, 13. septembra, in opravili zastavljeno. Nedelja v dvorani je prinesla 10 novih linij in 3 dokončane do vrha, predvsem pa obilo dobrega plezanja in tudi nekaj zavidljivih poletov (upam, da posnetki najdejo pot do vas).

Velikanka je skoraj povsem nared pričakala mladino, ki je dan za tem, v ponedeljek, zaplezala na uvodni vadbi v sezoni 2020/2021.

"... društvo sloni na posameznikih, ki so (navadno) ob redni službi, pripravljene nameniti svoj prosti čas za dobrobit širše skupnosti – društva. K sreči je naše društvo (beri vsi posamezniki, ki so prispevali) v skoraj treh desetletjih obstoja ustvarilo prepoznavno ime in še bolj prepoznavne rezultate ter pogoje, da lahko požrtvovalnost vsaj malo tudi nagradimo."

"V delovni akciji, ki je obsegala 10 delovnih dni, je neposredno sodelovalo 16 posameznikov, ki smo skupaj prispevali 221 ur. Nameščenih oprimkov nismo šteli, novih je bilo za približno 4500 EUR. Nova bolder stena v Brežicah pa je stala približno 10-krat toliko."

PAK
POSAVSKI ALPINISTIČNI KLUB

PREDSTAVITEV: Najnovejši objekt v Posavju

Besedilo: NEJC POZVEK

BALVANSKA STENA V BREŽICAH

Od jeseni 2020 je posavska plezalna scena bogatejša za zelo zgleden plezalni objekt – balvansko steno/bolderco v brežiški športni dvorani. Dolgoletna želja, da dobimo uporabno dopolnitev velike plezalne stene, se je – ob precej vloženeangažmaja z naše strani – uresničila. A, kot nakazuje že stavek pred tem, pot od ideje do produkta ni bila rožnata. (Postarala me je tako, da skorajda nič več ne plezam:)).

Da bi velikanka potrebovala manjšo sestro, nam je bilo jasno že ob izgradnji nove športne dvorane v Brežicah. A tedaj nekako nismo prišli skupaj oziroma skozi. Lahko smo bili zadovoljni z novim, velikim, veličastno previsnim objektom. Zasilno ogrevalno površino smo v manjšem prostoru postavili za potrebe prve tekme Vzhodne lige v Brežicah aprila 2013. Odlična prireditev, na kateri je vse zastavljene izzive za šalo zmogla tudi aktualna olimpijska prvakinja. Lepi spomini. Nam je s pomočjo vedno zvestih donatorjev iz posavske energetike uspelo postaviti in opremiti omenjeni leseni objekt, ki je nato služil predvsem mladim plezalcem celih sedem let. Ves ta čas pa je tlela ideja, da bi bilo vredno prostor, kjer smo izvajali del svoje dejavnosti, v celoti posvetiti plezanju; ga torej ugrabiti skladiščenju raznoraznih zadev in povsem prilagoditi potrebam in željam plezalcev.

Idejo sem iz glave na papir prvič preli ob pripravi dokumentacije/programske naloge za pridobitev naziva Regionalni panožni center za športno plezanje, kar je brežiška športna dvorana postala v letu 2016. In znova je minilo nekaj let in sanjarjenj do prelomnega dogodka ...

Pisal se je julij 2019 in moja draga Oma (babi-ca/stara mama) je praznovala visok okrogli jubilej, na kakršnega običajno pridejo voščiti tudi lokalni veljaki. Povsem nenačrtno in spontano se je zgodil posel desetletja za PAK. Takratna podžupanja, ki je vsaj posredno povezana tudi s plezanjem, je videla možnost izvedbe in financiranja. Poti nazaj ni bilo več. Brez oklevanja smo sestavili ekipo in začeli z delom. Ambrož in Bini sta pomagala pri prvih tridimenzionalnih upodobitvah, sam sem pripravil vse ostalo potrebno in začel tlakovati pot izvedbe.

Septembra smo dočakali obisk strokovnjaka in z njegove strani dobili potrebno tehnično dokumentacijo. Vse je bilo nared, sestanki so potekali gladko, telefonske zveze so bile čiste. Ampak ... Denarja v proračunu za 2019 je bilo na oddelku občine, ki je bil zamišljen za izpeljavo projekta, premalo in primorani smo bili počakati. Ideja kar naenkrat ni bila več tako enostavno izvedljiva. Pripravili smo predlog za dopolnitev proračuna za 2020, dopolnili projektno idejo, pripravili potrebne dopise, lobirali in – prepričali občinske svetnike ter dobili zagotovilo, da je projekt tako rekoč odobren.

Začelo se je dolgo in pestro sodelovanje z Oddelkom za investicije Občine Brežice, nešteto posredništev med investitorjem in potencialnimi izvajalci, zapleti in razpleti ter na koncu povabilo k oddaji ponudb. Z izbranim izvajalcem (MR climbing) smo skozi pomlad dodelali detajle, čez poletje nato še barve, oprimke, dodatno opremo ... In tako je ob koncu poletja 2020, praktično skladno z našo veliko akcijo preopremljanja, zrasla nova bolderca v Brežicah. Kmalu po veseli otvoritvi smo se iz lastnih virov odločili dokupiti še lepo zalogo sodobnih oprimkov in struktur ter tako zaključili velik projekt za naše društvo.

Še enkrat je potrebno poudariti, da je stena v celoti javen objekt v upravljanju občinskega javnega zavoda – Zavoda za šport Brežice. Projekt v višini ca. 50.000 EUR je financirala Občina Brežice in s tem omogočila oz. močno izboljšala možnosti za nadaljnji razvoj plezanja v teh koncih. Za objekt (neformalno), kakor tudi za veliko plezalo steno, skrbimo plezalci PAK.

Med večjimi izzivi gotovo ostaja izkoriščenost prostorov, ki je zelo rigidno pogojena z dodeljenimi urami preko javnega razpisa; kar nekaj prizadevanj v smeri večjih možnosti uporabe je že bilo. A pri vsem tem nam korona s svojimi dodatnimi omejitvami in udarci le malo pomaga. Verjamem, da si vsi želimo boljših časov: sprostitev omejitev nasploh in na naših stenah.

Pa srečno in varno!

Vikend, 18. in 19. januarja 2020, je bil bogat. 21 članov PAK se nas je zbralo pred Erjavčevo kočo. Zaradi premalo snega okoli koče smo se v soboto, ko je bilo na vrsti izobraževanje in izpopolnjevanje, odpravili na sedelce proti Slemenovi špici in na severni strani Nad Šitom glave našli super delovni poligon.

Hitro smo se organizirali:

1. skupina, začetniki; vodji Nejc in Sandra. Predelali smo vse osnove: kako pozimi v gore, oprema, priprava, vreme, hoja pozimi z derezami in brez njih, tehnika gibanja po strmini brez derez in brez cepinov, gibanje z derezami in cepini, padanje in zaustavljanje brez cepinov in derez, padanje s cepini...

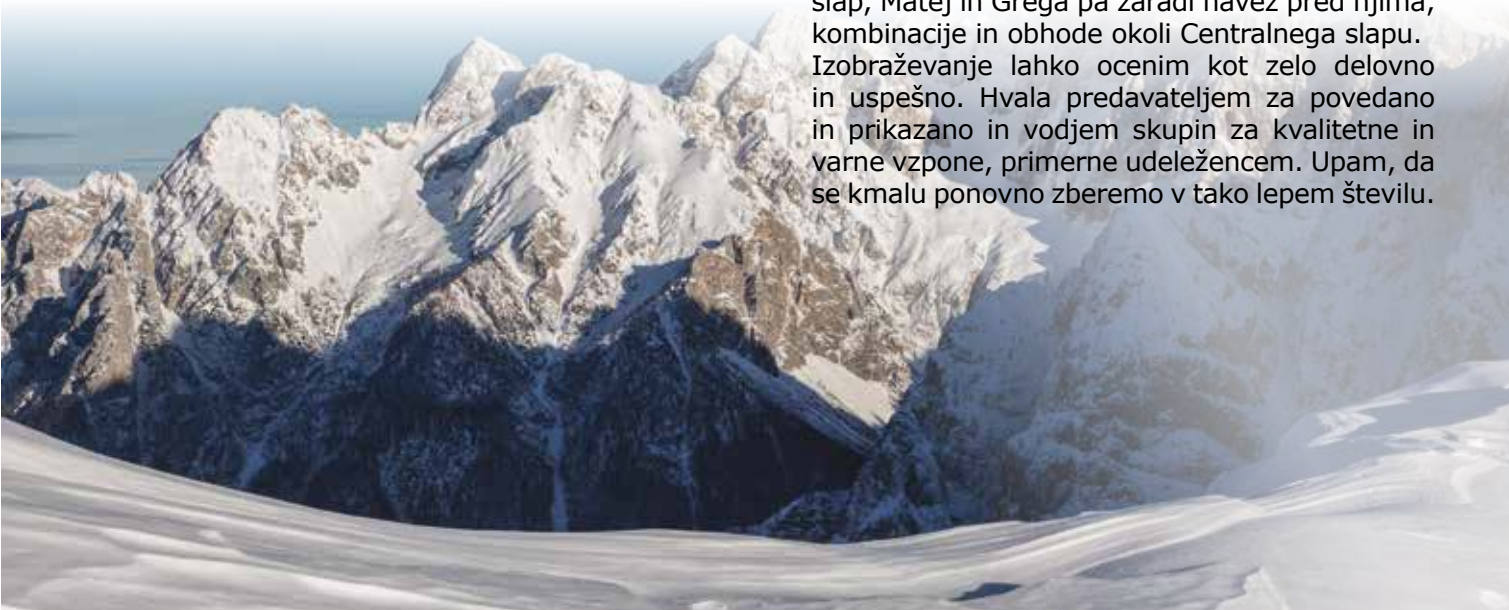
2. skupina, pripravniki; vodji Matej in Peter. Predelali so: gibanje naveze v steni, grapi, izdelava sidrišča s cepinom ali s telesom, sidrišča za spust, okoli snežne gobe, spust po vrvi s pripomočkom ali brez – dülfer, padanje in zaustavljanje s cepini in derezami ...

Skupaj smo predelali še iskanje in reševanje s plazovno žolno ter preizkus stabilnosti snežne odeje – norveška metoda z novostmi. Zadovoljni z novim oz. obnovljenim znanjem in premraženi, smo v kočo prišli z mrakom, ravno na večerjo. Potem je bil čas za različne debate in zabavo. Vsekakor nas je presenetilo obvestilo gospe upravnice koč, da moramo ob desetih spat. Vseeno smo oddebatirali, odtelovadili in odpeli svoje na skupnih ležiščih do strogega upravnikovega: »Konec!« ter se potopili v zaslužen spanec.

V nedeljo je bila organizacija drugačna:

1. skupina, začetniki; vodja Sandra: pohod na Slemenovo špico. Vsi so bili prvič pozimi v gorah. Turo smo popestrili tudi s hojo izven poti: strma pobočja, padanje in samoreševanje iz lukenj, iskanje prehodov ...
2. skupina; vodja Peter: po Župančičevi grapi na Mojstrovko in sestop skozi Vratca. Uživali so v super razmerah, za dva člana je bila tura prvenstvena izkušnja.
3. skupina; vodja Matej: plezanje slapov pod Prisojnikom. Simon in Bojan sta splezala Desni slap, Matej in Grega pa zaradi navez pred njima, kombinacije in obhode okoli Centralnega slapu. Izobraževanje lahko ocenim kot zelo delovno in uspešno. Hvala predavateljem za povedano in prikazano in vodjem skupin za kvalitetne in varne vzpone, primerne udeležencem. Upam, da se kmalu ponovno zberemo v tako lepem številu.

Prisotni:

*Alpinisti in inštruktorji: Nejc Pozvek, Peter Sotelšek, Matej Zorko, Sandra Voglar
Udeleženci: Mitja Kolman, Grega Cerjak, Simon Poznič, Romana Tomšič, Tanja Sotelšek, Bojan Zorko, Silvo Rožman, Vesna Gorup, Valerija Bogovič, Franci Zorko, Tomaž Redek, Nataša Kalin, Goran Hribar, Mateja Škrabar, Andreja Malus, Klemen Glas, Slavko Janc*

KLUBSKE KLASIKE:

Besedilo: ALEKSANDRA VOGLAR

Tradicionalna PAKlenica 2020

Konec meseca junija 2020 se je rekordno število članov Posavskega alpinističnega kluba, kar 71, udeležilo tradicionalnega letnega srečanja v Paklenici.

Da je plezanje in pohodništvo potekalo po predvidenem načrtu in seveda predvsem varno, so poskrbeli izkušeni alpinistični inštruktorji in alpinisti Aleksandra Voglar, Gorazd Pozvek, Arnold Koštomaj, Matej Zorko, Peter Sotelšek, Blaž Kramer in Rok Brilej ter izkušeni športni plezalci večraztežajnih športnih smeri Romana Tomšič, Mitja Voglar, Tadej Bernik, Gregor Cerjak, Jernej Špiler, Luka Jejčič, Marko Zakšek in Bojan Zorko.

Plezanje je potekalo v skoraj vseh sektorjih v kanjonu Paklenice, in sicer so bile preplezane naslednje večraztežajne smeri:

Veliki Čuk:

- Centralni kamin, 5a, 180 m: Romana Tomšič, Samo Šmajgl, Andreja Malus, Matej Zorko, Darja Sedaj, Bojan Zorko, Maja Blaznik, Arnold Koštomaj
- Severno rebro, 4b+, 170 m: Aleksandra Voglar, Tomi Naglič, Klemen Glas, Peter Sotelšek, Valerija Bogovič, Boštjan Prosenik, Samo Šmajgl
- Bjela rampa, 3-, 130 m: Peter Sotelšek, Valerija Bogovič

Mali Čuk:

- Celjski steber, 5a, 150 m: Aleksandra Voglar, Goran Hribar, Andreja Malus
- Flex & Rex, 5c, 140 m: Luka Jejčič, Tadej Bernik, Bojan Zorko, Maja Blaznik, Arnold Koštomaj

Veliki Vitrenik:

- Oprosti mi pape, 4a, 150 m: Marko Zakšek, Leon Kosem

Kukovi ispod Vlake:

- Nosorog, 4b+, 200 m: Matej Zorko, Darja Sedaj, Andreja Malus, Nika Ogorevc, Valerija Bogovič, Peter Sotelšek, Gregor Cerjak

Aniča kuk – zahodna stena:

- Bora Bora, 6a, 180 m: Mitja Voglar, Kajetan Voglar, Tadej Bernik, Luka Jejčič
- Bračna, 5c, 200m: Gorazd Pozvek, Tanja Tušek Sotelšek, Jernej Špiler, Romana Tomšič, Aleksandra Voglar, Darja Sedaj
- Lanno delle Lumache, 6a+, 250 m: Peter Sotelšek, Romana Tomšič, Matej Zorko, Gregor Cerjak

Aniča kuk:

- Figurae Veneris, 6a, 160 m: Bojan Zorko, Arnold Koštomaj
- Mosaraška, 6a, 350 m: Romana Tomšič, Peter Sotelšek, Blaž Kramer, Rok Brilej
- Brahmova, 5c, 300 m: Gregor Cerjak, Maja Stopar, Matej Zorko, Matjaž Oberč, Andreja Malus
- Besmrtnici, 6c, 350 m: Gregor Cerjak, Matej Zorko

Stup:

- Danaja, 5b, 100 m: Gorazd Pozvek, Tadej Bernik
- Trik & Šaleška, 5b, 180 m: Aleksandra Voglar, Tanja Tušek Sotelšek, Valerija Bogovič
- Nidia, 6b+, 160 m: Bojan Zorko, Arnold Koštomaj

Več udeležencev tabora se je podalo tudi na daljše gorniške ture, ki sta jih vodila Martin Bedrač in Jernej Špiler. Na Vidakov kuk so se povzpeli: Maja Stopar, Jernej Špiler, Špela Stopar in Samo Šmajgl. Bojin kuk pa so osvojili Martin Bedrač, Brigita Kužner, Špela Stopar in Primož Čater.

Velika večina članov je plezala krajše športnoplezalne smeri do težavnosti 7a in višine 35 m v kanjonu Paklenice, vsi pa smo razgreti uživali v hladnih tolmunih potoka Velika Paklenica.

Polni vtisov uspešnih plezalnih dni, morskih plaž in zabavnih večerov in tudi dokaj utrujeni od vseh aktivnosti in vročine smo si rekli: »Ob letu ponovno!«

KLUBSKE KLASIKE: Ženski vikend - Pakovke naše luknje v dežju

Besedilo: ALEKSANDRA VOGLAR

2.–4. oktober je bil izbran vikend za druženje in športanje nežnejšega spola PAK.

Tokrat sta proti Primorski zapuhala kombi in avto. Deset nas pa ja ni moglo v kombiju na pot. Maja nam je organizirala hišico Lily v Predgrizhah. Bogu za nogu? Ne, pri Črnem vrhu nad Idrijo. Luštkano izhodišče v prelepi okolici za plezalne tripe, pohode in kolesarjenje.

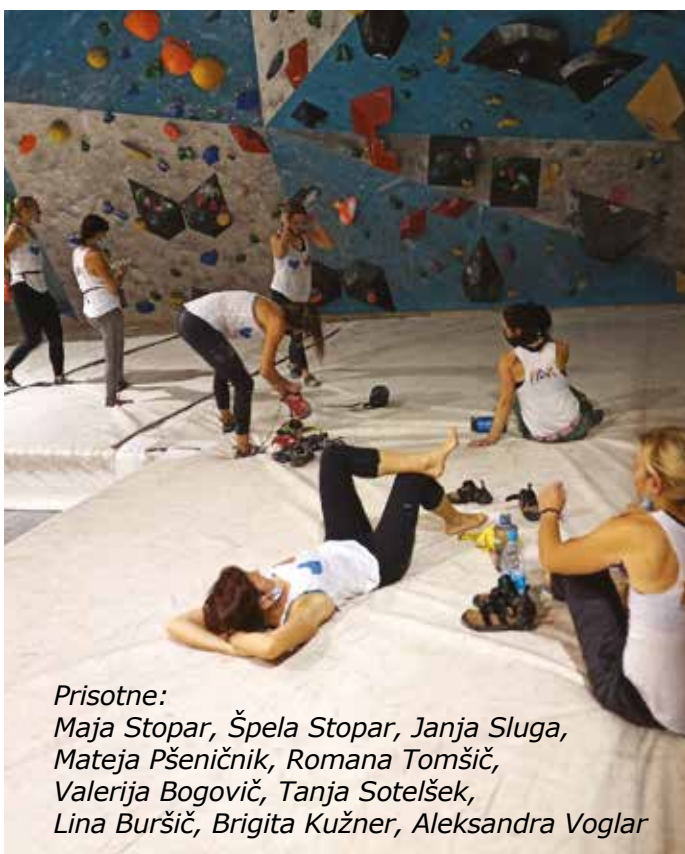
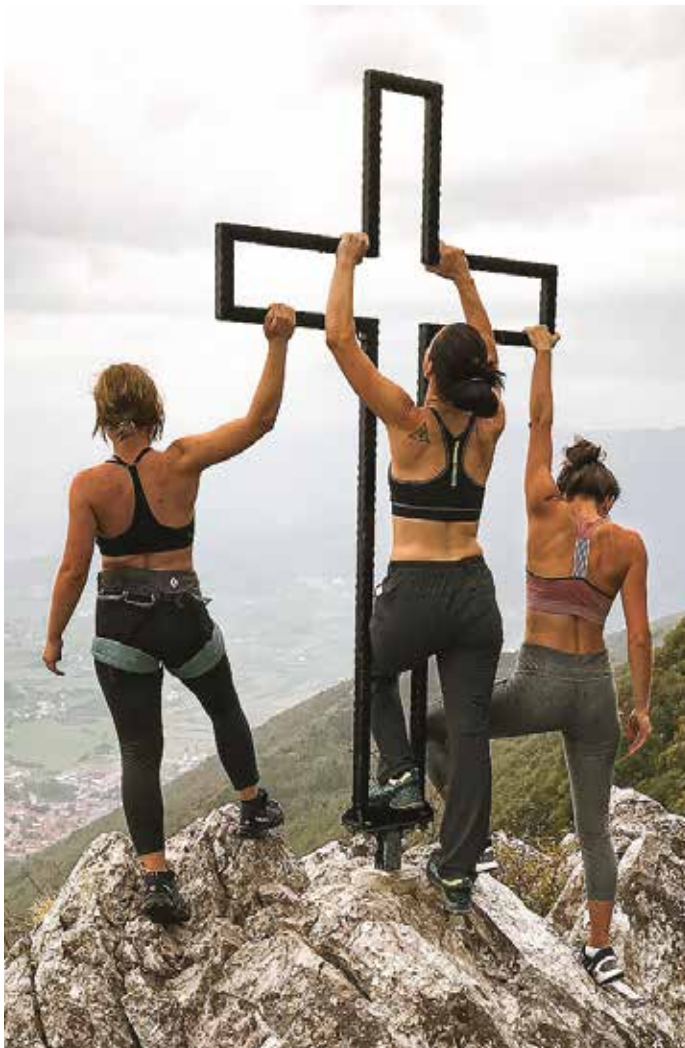
Večer ob mastni večerjici z dobrim vinčkom je bil zapolnjen z dogovarjanjem, kdaj jutri v Vipavo na plezanje in ferato. Ko se je dan prevesil v soboto, smo popadale v tople postelje. Seveda, nekatere kasneje, saj je večer primeren čas za opravljanje vse mogoče toalete: britje, odmejkapiranje, ne vem, kaj vse se že dela z obrvmi in trepalnicam. Čudo, kaj vse omogoča elektrika. No, v Peroju smo hodile le spat. Brez elektrike je življenje ženske vsekakor enostavnejše.

Zjutraj, ne boste verjeli, se je zadeva ponovila. Še večji problem za nas pa je bil, kako usposobiti kuhhalno ploščo. Deset ženskic? Prijazna gostiteljica nam je podala navodila, adijo pamet. Brez kavice pa nikamor!

Sonček je vabil, me pa v kombi in na primorski del Trnovskega gozda. V Vipavi smo se zapodile v ferate – štiri zagrizene, ostalih šest v plezalni sektor. Vreme nam letos ni bilo ravno naklonjeno, saj smo po preplezanih treh smereh bile v plohi tri naveze primorane oditi na kavico v bar pri parkirišču. Pogumne štiri pa so po ferati osvojile Veliki križ in v naluvo sestopile.

Urnik za ta dan se je nadaljeval v hišici Lily: preoblačenje, lišpanje ... priprave na bolder sceno Koper, kamor smo odpotovale popoldan. Super scena in plezarija, velik prostor, smeri primerne za vsakogar. Splezale smo vse, kar se je dalo. Seveda smo izstopale z našimi majčkami in mišicami. Ko nismo zmogle res nič več, smo se odpravile na večerjico v oštarijo Atrij v centru Kopra. Priporočamo, dobro in ugodno. Ker je bil dan aktiven, smo si ob desetih omislile še ogromen sladoled na koprski plaži. Pa ne moremo me brez morja in morskega vzdušja.

Večera še ni bilo konec. Maja nas je naložila v kombi in oddirja do Lilyke. Tu smo se spremenile v slavne osebnosti in pokurile še zadnje atomčke energije, da smo odkrile svojo identiteto ter v zgodnjih jutranjih urah, po seveda ponovni pedikuri in odmanikuri, pobegnile v postelje.

Prisotne:
 Maja Stopar, Špela Stopar, Janja Sluga,
 Mateja Pšeničnik, Romana Tomšič,
 Valerija Bogovič, Tanja Sotelšek,
 Lina Buršič, Brigita Kužner, Aleksandra Voglar

V nedeljo zjutraj in dopoldan pa ... kot da ni še nikoli prej deževalo. Lilo je kot iz škafa. ARSO napoved pa nas je po enajsti optimistično popeljala v Vipavsko dolino in dalje do vznožja Nanosa. Seveda smo ga navkljub hudemu vetru osvojile. Lep pohod v prelepih barvah in z norimi razgledi. Da pa smo izkoristile vikend do konca, še klepeta polna večerjica v bližini Postojne in oddirjale smo domov.

Lušno – kot se spodobi. Tudi sedmič nam je uspelo v super in zabavni družbi. Do naslednjega leta: treniramo, da bomo še boljše!

Romina stvaritev ob vikendu

*Obujem nove čevlje, ker danes je moj dan,
 z blatom in dežjem, sm pa ke tut s soncem obsijan.*

*Babji vikend smo spelale,
 zaradi napovedi bi se skor zjokale.*

Možemo da promjenimo mjesto?

Ma možete, al nemojte da vas COVIDI.

*Ker v kombiju smo ure in ure preživele,
 škoda, da smo hiško sploh najele.*

*Elektriko smo tam imele,
 luči so noč in dan gorele.*

*Doktorat nad štedilnikom naredile,
 ko kfe bi rade spile.*

*Upoštevale NIJZ priporočila,
 »razkužila« malček tut nagnila.*

*Kot da vinsko klet bi obiskale,
 flaše komaj na polico dale.*

*Kopalnic moglo bi bit vsaj pet,
 da lepo stekel bi promet.*

*Manikura ... pedikura,
 zrihta se že vsaka kura.*

*Zjutri na pojstli kosti pretegovala,
 bum – na parketu prec pristala.*

*Splezale smo metre tri,
 ko nas dež že prepodi.*

*Gor na križu bejbe v modrcih visele,
 dol pa pokoro so imele.*

*Čajčk s kapljo ruma,
 ekipi dal je novega poguma.*

*V Kopru plastika nas je gostila,
 puncam roke pretegnila.*

*Zgledale ku reprezentanca D (de)
 z majčkami opazne smo bile.*

*Večerni Koper in gostilna,
 pol pa še porcija sladoleda res obilna.*

*Igralci, pevci in pa dive,
 spanec spet so nam kratile.*

*Lorela, Rolena, al kako,
 znano bitje je zdaj to.*

*Fruštek in kufete tri,
 da nebo se nam zjasni.*

*Plan z lahkoto spremenile in
 na Nanos smo se zapodile.*

*Pod hribom kar mau smo spet krožile,
 da parkirišče smo dobile.*

*Gor pa burja je kar huda bla,
 tko da kočica nam je prou pršla.*

*Med vožnjo babe še čvekale,
 mim velemesta kar peljale.*

*Mini prekršek naredile
 in me pred bajto odložile.*

KLUBSKE KLASIKE: Moški vikend

Besedilo: TOMAŽ ŠKAFAR

»Ej supr je blo. Top! Mormo še kdaj ponovit ... Nč, hvala za prevoz, držte se, se vidmo.«

Tako se je zaključil PAK-ovski tradicionalni moški vikend. Bila je nedelja, lilo je kot iz škafa – mogoče, ker sem bil zraven tudi jaz, avtor besedila, Škafar. Zadnje čase priklenjen na Ljubljano, kjer živim in delam in zato ne preživim več veliko časa z avtohtonimi Posavci. S pakovskimi gamsi, ki pa me vedno znova in znova presenetijo. Tako kot so me to jutro – s pečenimi klobasami in barcaffe kavo. Ta dan – v nedeljo, nismo plezali nič. Spali smo do konca, kolikor je šlo. Nihče ni težil. Kar balzam.

Naš izlet se je začel v petek dopoldne, ko se še nismo odpravili nikamor in smo vsi na svojem ših tu zrl v gmail:

Špili: »Nedelja je dež dol napovedan. Za soboto se ne spleča glih dol vozit, se mi zdi.«

Jst: »V nedeljo mamo lahk u izi dan. Checkout je po navadi okol 10-ih, 11-ih... Za plezarijo se pa lahk ustavimo v Kopru v plezalnem centru al pa PCL. Itak bo vsepovsod scal ...«

Tedi: »Jst sem za Tomažev predlog.«

Bojč: »Spleča, itak! Gremo! Bomo pa karte igral.«

Mato: »Kako smo sedaj s tem moškim vikendom, namreč čas je, da se odločimo. Ali gremo vsi, oziroma ali se je kdo premislil? Ali imamo že rezerviran apartma? Kdaj je odhod iz KK in kdo pelje? Kdaj je odhod iz LJ, pelje Tedi, če se lahko tako dogovorimo? Ajde fantje, treba se je dokončno odločit, drugače gremo v Armeško pa potem na pir.«

Tedi: »Gremo. Ob 17ih te pobereva s Tomažem - Tomaž javi telefonsko. Apartmaja nimamo, ampak mislim, da ne bi smelo bit gužve. Važen je, da vemo št. oseb in nekaj najdemo (javite kriterije - terasa, šampanjec, bazen ...).«

Jst: »Gremo!! Js zdle zrihtam en apartma... Kolk oseb? 6?«

Bojč: »Jaz, Mato, Špili, Boško, Tomaž, Tedi = 6 decov. Ne bi šampanjca - glava boli. Raje pivo ali vino. Bazen = morje. ;) Skrakta, nobene želje po luksuzu z moje strani.«

In smo šli. Itak. Via Istra, via Rovinj. Spali smo v prenovljenem airbnb-ju, v starem centru Rovinja, kot to počno gospodje v zrelih letih. Hiša je na prvi pogled bolj spominjala na destinacijo za proslavljanje diamantne poroke, kot pa vikend oddih 6 posavskih plezalcev. Ampak mi smo znali izkoristiti potencial hiške in že takoj prvi večer sredi atrija zakurili prenosni žar, ki ga je Boško privlekel iz svojega kombija. Bojč je takoj uglasil kitaro in večer je bil že popoln. Prvi večer smo praznovali tudi Tedijev rojstni dan. Ne meniju smo imeli piknik pojedino. Boško nam je spekel Awe sarajevske čevape, mariniranega Hofer piščanca in pečene bučke brez konzervansov. Špili nam je frišno nasekljal svežo zelenjavo, jaz pa sem dvojno popekel kruh z olivami. Odlična žar pojedina. Tedi pa nam je prinesel tudi sladico – pokušali smo staran škotski viski in kar topil se je v ustih. Kar naenkrat ga ni bilo več. Ves ta čas, ko smo jedli, nam je Bojan igral na kitaro, kot v srednjeveških časih. Svaka čast, kako mu šibajo prsti. V nekem trenutku je bilo vse že preveč kičasto, zato smo se odločili, da odpremo vsak svoj pir in zapojemo pesem: »Veš, prjatu, dolgo nisva pila, dolgo, dolgo, dolgo nisva se dobila ...« Tako smo vztrajali kar pozno v noč, počastili vse bogove, nato pa se s kozarcem vode odpravili v svojo jamo. Zjutraj pa:

1: »Kava?«

2: »Itak.«

3: »Kr cel lonc zakuhi.«

Tedi nam je zjutraj pripravil pravi zajtrk prvakov: Poširana jajčka s sevniško slanino, rahlo soljena sveža zelenjava, zraven pa kruh, pomarančni sok z manj delci pomaranče in kava. Začelo se je planiranje dneva.

Mato, Bojč, Tedi in jaz smo se odločili za plezarijo v Limskem kanalu. Boško in Špili pa za kolesarjenje okoli Rovinja. Dan se je naredil, kot se je moral. Vreme je bilo idealno – sončno in ravno prav toplo za kratke rokave. Plezališče v Limskem kanalu je kot nalašč za martinčkanje na soncu in mišično krčenje. Dostop do plezališča je lepo urejen, lažjih smeri je kar veliko, vse so lepo opremljene, pogled na Limski kanal pa priceless (Za vse ostalo smo pa itak imeli s sabo mastercard).

Smeri v Limskem kanalu so načeloma lahke. Padale so kot za šalo in vse skupaj je izgledalo zelo obetavno. Ves čas ogrevanja smo hkrati pogledovali v smer po imenu Hobotnica (6c). Rekli smo si: »Če kdo spleza to smer, gremo zvečer na hobotnico.« Začetek smeri je bolderski in ima kar težek detajl. Vse ostalo je pase. Zato je bilo treba res dobro naštudirati detajl. Zadeve se je zares lotil Bojč. Po nekaj poizkusih je le prišel do najbolj optimalne »bete« in zdelo se je, kot da smo rešeni. Hobotnica bo! Ker je smer pritegnila kar veliko pozornosti, se je Tedi odločil, da vse skupaj dokumentira tudi s svojim aparatom. Namestil se je na polici, tik ob smeri in vse je bilo pripravljeno na eksekucijo. Bojan se je podal v smer zelo umirjeno in sproščeno, čez detajl se je sprehodil kot čez rovinjsko riviero in čestitke so začele padati že takoj, ko je varno preplezal čez bolderski del smeri. Vsi smo bili veseli, ker smo vedeli, da bo zvečer hobotnica. Kar nekaj poskusov kasneje je smer uspelo preplezati tudi meni. In pred sabo sem imel samo še sliko hobotnice. Počasi smo začeli pakirati za odhod, nakar sva se z Bojanom odločila, da ostaneva še za par smeri. Sonce še ni tonilo v morje. Bojan je v drugo opravil s smerjo ocene 7a in pokazal, da je v zelo dobri plezalni formi. Proslavljanje se je začelo.

Mato je izbiral oštarijo. Tako smo se, blizu vhoda v plezališče v Limski kanal, usedli v domačo konobo z imenom Patricija. Do nas je prišla gospa srednjih let, gajstna, ampak hkrati prijetna – prava domačinka. Največ pozornosti je pritegnilo njihovo istrsko govedo – boškarin, domači fuži (testenine) in seveda zaslužena hobotnica. Naročili smo vse. Hrana je bila res izvrstna. Od solate s hobotnico ni ostalo ničesar, prav tako so bili »spolirani« tudi vsi ostali krožniki. Dan je bil že popoln, ampak v zraku se je čutilo, da nekaj manjka. Skok v morje! Po večerji – nazaj v Rovinj – in moči smo ponovno združili v polni zasedbi in se odpravili na nočno kopanje. Do mestne plaže smo se morali sprehoditi mimo popolnoma prenovljene marine. Blišč, ki ga izžareva marina, nas je prav presunil. Neverjeten hotel in trgovski center tik nad marino, na pol skrit v krošnjah borovcev, ter parkirane jahte dajo vedeti, da nikoli ne boš med bogatejšimi na tej obli. Ampak, ko samo nekaj metrov stran od vsega blišča skočiš v toplo morje, obsevano z zvezdami in osvetljeno s planktonom, v trenutku pozabiš na vsa materialna čudesa našega sveta. Plavati ponoči v umirjenem morju brez gneče in hrupa po konkretnem plezalnem dnevu je v resnici še največ, kar si lahko želiš od tega življenja. Razen še kakšnega dobrega smeha s kolegi in vrhunske kapljice rdečega vina. V družbi Špilija, Boškota, Tedija, Matota in Bojča je bilo vsega zadosti. Noč smo proslavljali še dolgo v noč. Med drugim smo doma v stanovanju odkrili tudi hišno prečko, saj so bile notri stene iz opeke. Špili je prvenstveno opravil z vsemi smermi in jih tudi ocenil. Padla je tudi ideja o airbnb plezalnem vodničku, kjer bi potovali po vseh opekarskih hišah in stanovanjih in naredili aplikacijo z vsemi možnimi smermi.

Še preden smo se odpravili spat, je, kot napovedano, začelo padati ali boljše rečeno kar liti. Lilo je vso noč in celo jutro, tako da smo se zadnji dan vsi v miru naspali, nato pa spakirali in se odpravili domov.

Moški vikend je bil v resnici prekratek. Čeprav nisem več aktiven član našega kluba, je bilo lepo preživeti vikend s ta pravo družbo. Upam, da se še večkrat vidimo takole oziroma še v večjem številu.

Sedaj, v času ponovne epidemije, se pa le posvetite svojim ženam, da nas naslednjič pustijo še za kakšen dan več.

SKUPNE TURE: Krofička

Besedilo: MATEJ ZORKO

Plezali smo:

- *Andrej Trošt – Zorko Matej: Garfield VIII, 200 m; Zaljubljena VI, 220 m*
- *Arnold Koštomaj – Bojan Zorko: Večerna Zajeda, VII-, 120 m*
- *Aleksandra Voglar – Romana Tomšič – Andreja Malus: Zvitorepson, V+/IV+, 260 m*
- *Peter Sotelšek – Mitja Kolman – Klemen Glas: Zvitorepson, V+/IV+, 260 m*

Sredi junija 2020 smo se odpravili na že dolgo pričakovano skupno turo, in sicer v Kamniško-Savinjske Alpe. Namen ture je bil plezanje dolgih športnih smeri v ostenju Krofičke ter pristop na vrh po brezpotju. Ker smo bili zaradi korona virusa bolj ali manj prisiljeni ostati doma, je bila to prva skupna tura po izolaciji, zato se je zbralo precej udeležencev, skupaj kar 24.

Iz Logarske doline, kamor smo se pripeljali, smo peš odšli proti Koči na Klemenči jami. Tu smo se razdelili v dve skupini, in sicer v skupino pohodnikov in skupino plezalcev, ki je bila sestavljena iz vodij navez in tečajnikov, ki so šele pridobivali svoje prve izkušnje v dolgih smereh. Plezalna skupina je pristopila pod zahodno steno Krofičke, kjer smo se razdelil v več navez.

Smeri v zahodni steni Krofičke so sicer navrtane, vendar imajo izrazit alpski značaj, saj so razdalje med že nameščenimi varovali kar precejšnje, zato je potrebno imeti nekaj znanja in izkušenj za plezanje v takih smereh. Vsekakor je bila to nova izkušnja za nekatere, za druge pa dober uvod v plezalno sezono, ki je bila pred nami.

Skupina pohodnikov se je pod okriljem izkušenega inštruktorja Gorazda Pozveka odpravila po zahtevni poti na 2083 metrov visok vrh Krofičke.

Skupino so sestavljali: Valerija Bogovič, Jernej Špiler, Jan Glas, Nika Ogorevc, Brigita in Matjaž Kužner, Mojca Banič, Barbara Bon, Mateja Pšeničnik, Maja in Špela Stopar, Martin Bedrač in Samo Šmajgl.

Kar nekaj udeležencev je tako pridobilo svoje prve izkušnje na zahtevnih poteh, ostali, tisti z nekaj več izkušnjami, pa so svoje znanje obnovili in nabrali nekaj kondicije.

SKUPNE TURE:

Kraljevska tura na Križevnik

Besedilo: NEJC POZVEK

Križevnik je vrh dveh obrazov. Prijazen in položen z juga, po udobnih tratih in gozdovih Dleskovške planote, ter divji in nedostopen s severa – iz Robanovega kota. Prepadna tisočmetrska pobočja so eni poslednjih ostankov divjine; tako blizu, a hkrati daleč. Le redko namreč tam zaide človeška duša, brez alpinističnih veščin praktično nihče. Tokrat pa nas je bilo kar deset.

Posvečeno kraljestvo severnih ostenij Križevnika ni za vsakogar. Prav zaradi tega smo z objavo lokacije ture čakali do konca prijavnega roka. Ta je zelo pomemben, ko turo načrtujemo. Nekaj turbolenc z udeležbo nas je držalo v napetosti vse do zadnjega jutra. Na koncu smo se vodje poedinili, da gremo na pot in ne spreminjamo načrtov. V nedeljo, 12. julija, smo ob 5. uri krenili iz Krškega. V Lučah smo odprli gostilno, pomalicali in nekaj pred 8. uro krenili od Robanove kmetije po markirani poti proti partizanski bolnišnici, ki je dvignjena par sto metrov nad dno doline. Pri njej smo zapustili utrjeno pot in začela se je avantura. Brezpotje je že kmalu – v mokri razsuti grapi – pokazalo zobe. Čez vlažen skok smo napeljali vrv, ki je bila v pomoč ob vzponu. V slabih dveh urah smo dosegli ostenje Turniča, ki predstavlja eno izmed predostenij Križevnika ter ponuja mnoge kakovostne alpinistične izzive. Nadalje smo ubirali stopinje po delno označeni »poti« do glavne stene Križevnika. V imenitnem bivaku smo naredili daljši postanek. Sledila je dolga prečka proti vzhodu, vedno večkrat smo

poprijeli za skalo, v najtežjih detajlih so težave že presegle II. stopnjo. Globina pod nogami je vse bolj naganjala strah v kosti, krušljivost in neizkušenosť v podobnih situacijah sta nas upočasnili in tako smo po približno 5 urah dosegli rob stene. Od tam je do vrha le streljaj, ki pa se pošteno razvleče, če je na poti ruševje. Nekaj časa smo še uspeli prebiti na skrajnem robu stene, nato pa smo morali z vso silo zagristi med borovce. Zabave in smeha ni manjkalo; videl se je cilj, popustila je napetost strmih senčnih pobočij. Nekaj pred 14. uro smo si čestitali na vrhu, predvsem pa se lotili obilnega obeda. V nadaljevanju smo imeli na voljo dve opciji (in izjemoma še tretjo).

Nobena od njih ni bila enostavna. Logično je bila želja večine čim prej navzdol, zato smo se – na planini Polšak dokončno – odločili (predvsem po zaslugi Simsove navigacije), da se spustimo v neznana vzhodna pobočja proti Bevškovi planini in skušamo preko Turnce zaviti na Robanovo stran. Sprva je kazalo kar predobro, a divji kraški svet planote Veža nam je hitro pokazal skrite pasti. S Simsom sva preverjala možnosti na zemljevidih in po (znova) nekaj vzpona in borbe z ruševjem se je končno odprl pogled v dolino Savinje približno kilometer pod nami. Če je večini odleglo, ker je šla pot le še navzdol, je vodje stisnilo ob pogledu na strmino in težko prehodni svet, korak skupine pa se je po celem delovniku na nogah tudi že upočasnili. A če nam česa ta dan ni manjkalo, nam ni manjkalo vztrajnosti. Borbeni bataljon je najprej previdno sestopil po krušljivem žlebu/grapi, nato nadaljeval po razbiti strugi potoka. Ob njenem prepadnem

izteku smo zavili levo v gozd in se neznosno razveselili vlake pri Bevškovi (Bevškovi/Bejšekovi) planini. A le za kratek čas. Svet se je znova zaprl v vse smeri, nam pa je uspelo najti močice, ki so nas pripeljali čez prepadne prehode v »navpičnem« gozdu postopoma v nižja nadstropja. Vmes se je pot večkrat povsem izgubila in znova smo po občutku iskali nadaljevanje ter se razveselili naslednje vlake. A tudi ta še ni pomenila rešitve, saj se je prehod v levo proti Robanovemu kotu praktično dokončno izmaknil. Tako smo nadaljevali s prebijanjem navzdol po vedno bolj znosnem terenu in nazadnje končali na gozdni cesti, ki nas je po več kot 10 urah hoje pripeljala do Savinje. Z Matjažem sva tik pred iztekom zavila ostro levo in se po čudoviti prečki vrnila v Robanov kot, glavna ekipa pa se je utrujena osvežila v reki. Turo smo zaključili v Afriki, domov pa se vrnilo že v trdi temi.

Je ob tem še kaj dodati? Težko. Na koncu smo vsi veseli za novo izkušnjo, čeprav bi si mnogi želeli, da bi bila malce lažja in krajša. Tura je bila kraljevska v vseh pogledih, nekaterim je gotovo predstavljala vrhunec dosedanjega gorniškega udejstvovanja. Z vidika vodenja je bila zelo težka, saj je bila skupina heterogena, a je bilo razmerje med izkušenimi (ki so prav vsi odigrali ključno vlogo za uspešen razplet) in manj izkušenimi (ki so se odlično držali) ravno pravšnje – izenačeno. Tako smo na zahtevnih odsekih lahko relativno dobro funkcionirali v parih. Ključno vlogo pri sestopu je odigrala navigacija; v kolikor bi Sims ne razpolagal z dobro opremo, bi bili primorani izbrati drugo opcijo (prečenje proti Korošici in sestop v Robanov kot oz. zaključek na planini Ravne – za večino ekipe). Slednja je bila sicer v prvem planu (in je bila bolj zanesljiva/predvidljiva), a smo jo – zaradi vzpona na Veliki vrh in želje (večine) ekipe po hitrem spustu oz. dodatni avanturi – postavili v drugi plan.

Tura je torej ponudila vse, kar ponudijo največje. Udeleženci so dodobra spoznali brezpotni svet, se seznanili s širokim naborom raznovrstnih okolij in okoliščin, se naužili svežine in globine zraka, predvsem pa videli, da je brezpotje res povsem nekaj drugega kot svet dobro uhojenih poti. Terja izkušenega gornika (alpinista), visoko mero znanja in sposobnosti ter dobro pripravljenost. S skupnimi močmi smo premogli dovolj vsega naštetega in se varno vrnilo v dolino.

Turo sva vodila s Sandro Voglar, ob sebi pa imela še izkušene hodce/plezalce Simona Pozniča, Jerneja Špilerja in Matjaža Kužnerja, ki so prevzeli del »bremena« vodenja in pomoči na turi. Z resnim brezpotnim svetom so se spoznavale Brigita Kužner, Maja in Špela Stopar, Valerija Bogovič in Andreja Malus.

SKUPNE TURE: Piz Bernina

Besedilo: MATEJ ZORKO

Tako kot skoraj vsako leto se tudi letos odpravimo na enega izmed nam dosegljivih štiritisočakov. Ko listam po vodniku in zbiram cilje, mi takoj na prvi strani pade v oči gorski osamelec Piz Bernina. Gre za Slovencem najbližji štiritisočak in tudi zato za nas zaželen cilj. Mogočen gorski masiv na meji med Italijo in Švico, vrh pa pripada Švici. Pristopati je mogoče iz obeh smeri, mi smo se odločili, da bo tokrat naša italijanska.

Nenavadno zgodnja ura, komaj nekaj po polnoči, ko se odpeljemo iz Krškega. Zbere se nas presenetljivo veliko –12, kar je za tako turo prej nenavadno kot pa običajno. Med nami nekaj izkušenih, nekaj pa tudi takih, ki si bodo izkušnje na višinah nabirali prvič.

Dolga, utrujajoča vožnja nas po stmi vijugasti cesti pripelje do izhodišča, natančno do jezera Gera, kjer so človeške roke zgradile ogromen akumulacijski jez, ki niti ne sodi v to idilično gorsko pokrajino. Začetek poti vodi naravnost čez to nenavadno zaporo, kjer občudujemo celo ribiče, ki lovijo na za nas nenavadni višini 2100 m. Le katere ribe tukaj sploh živijo, se sprašujemo mimoidoči in se smehljamo nenavadnemu prizoru. Zložno nadaljujemo svojo pot do prve od treh koč, ki jih moramo ta dan doseči. Žal so v tem času večinoma že vse zaprte, razen nekaj izjem, med katerimi je tudi naša Marco e Rosa, današnji cilj kar dolge etape. Na začetku

še srečujemo nekaj planincev, a ko se enkrat odcepimo iz običajne, bolj obiskane poti, ostanemo praktično sami. Višje kot smo, bolj se svet okoli nas spreminja iz zelenega v pusto pokrajino, ki so jo stoletja oblikovali ledeniki. Do koč Marinelli Bombardieri prečkamo še sedlo Boccheta di Caspoggio in se prvič vzpnemo na 3000 metrov nadmorske višine. Takoj zatem nas s sedla čaka spust in težko pridobljeni višinski metri se hitro izgubijo. Do koč prečkamo še prvi ledenik.

Od koč Marinelli, ki leži na 2813 metrih se zopet strmo dvigujemo, dokler ne pridemo na ledenik Vedretta di Scerscen superiore, ki je precej razbit, zato je potrebna previdnost. Tukaj je ledeniška naveza zaradi mnogih razpok in snežnih mostov, ki se lahko zrušijo ob obremenitvi, obvezna. Ker že dolgo ni bilo snega, so razpoke na našo srečo dobro vidne in večjih težav pri prečkanju nimamo.

Ko se približamo skalnemu vznožju Crast 'Aguzze, kjer poteka via ferata in kjer že od daleč opazimo znamenje, ki nakazuje začetek poti, nas dočaka veliko presenečenje. Namreč krajna zev, ki ločuje sneg od skale, je tukaj, na mestu vstopa v ferate, tako široka, da je do stene praktično nemogoče priti. Poleg tega pa so lestve in potem dve podaljšani vrvi tudi kakih šest metrov višje, kot pa je visoka snežna odeja. Počutimo se ujete, nimamo nobenih idej, kako naprej. Iz skupine se

že slišijo predlogi, da gremo nazaj čimprej, preden nas dohiti noč. Nekako se ne morem sprijazniti z dejstvom, da smo vso to pot prehodili zaman. Ledenik, kjer bi se dalo obiti skalno zaporo izgleda prenevaren, prav tako nimam opreme, da bi lahko varno preplezal do prvih varoval v steni. Stena izgleda precej gladka, krajna poč pa tudi globoka, morebitni padec ne bi bil nič kaj prijeten. Spomnim se ribičev, ki smo jih srečali ob jezeru, in na misel mi pride, da bi potreboval pravzaprav ribiško palico, da dosežem zanko na vrvi, ki visi nad glavo. Spomnim se tudi Humarja, ki si je pomagal z ribiško palico v smeri Nespodobno povabilo v steni Vežice. Ribiške palice žal nismo imeli, smo pa sestavili dolg vzvod iz pohodnih palic, na katerega smo na konec zalepili vponko z vrvjo. Na vrsto je prišel Simon, ki je počasi, a vztrajno, v ležečem položaju, da se ni podrla opast nad krajno zevjo, poskušal vpeti vponko v zanko na viseči vrvi. Simsu je najprej uspelo poriniti palico skozi uho zanke, potem pa še z majhnimi premiki vpeti vponko. Zaslišal se je vesel krik, nato pa sem po obstoječi vrvi požimari do prvih varoval. Nadaljnji postopki so bili zelo hitri; čež to krajno zev smo namreč morali spraviti 14 ljudi, med drugimi tudi dva starejša Italijana, ki sta prišla za nami. Naredili smo škripec in dva sta potem spodaj kar na horuk potegnila vsakega posebej preko zoprnega mesta. Uspešno smo premagali našo

prvo veliko oviro. Vzelo nam je kar precej časa, zato smo v koč prišli že v temi.

Jutro je precej sveže, na snegu so se lesketali zmrznjeni kristali. Mrzlo jutro je obetalo lep dan, kakršnega si v visokih gorah lahko samo želim. Po zajtrku, ki ga postrežejo v koči, in bi težko upravičil svoje ime, navlečemo vso potrebno opremo, se navežemo po parih in se odpravimo po snežnem pobočju do skal jugovzhodnega grebena Spallagrat. Med pripravo na plezanje, nas obsije sonce in pogreje s svojimi žarki. Plezanje je prijetno in ne pretežko, težavnost se giblje okoli druge, tretje stopnje. Nameščenih je tudi kar nekaj varoval, ki so nam v znatno pomoč. Na grebenu se teren položi, skale zamenjajo sneg, na čevljih se zopet znajdejo dereze, v rokah cepin. Pogosto je še potrebno popraskati po skalah, mraz se je že zdavnaj umaknil soncu. Na vrhu smo sami. Občudujemo ogromne ledenike. Tega dela narave naši potomci verjetno ne bodo več deležni. Sestop mine precej hitro, dvakrat se moramo še spustiti ob vrvi in že smo nazaj pri koči.

Ležerno čakamo še ostale, ki so še nekje na gori. Mir skali helikopter, ki prevažata skupino ljudi, ki so si zamislili, da bodo ta dan na koči nekaj pojedli in popili. Opazujem to čudno dogajanje: ljudje nevajeni snega in skal se komaj prekobacajo do koč, pa čeprav jih loči samo nekaj deset metrov. Helikopter počasi odleti, v gorah spet zavladava mir, nas pa čaka še dolg sestop, ki bo trajal dolgo v noč.

Bogatin namesto Lanževice

Besedilo: ANDREJA MALUS

Verjetno ni potrebno posebej poudarjati, kako smo vsi čakali odpravo prepovedi prehajanja občinskih meja, eni predvsem zato, da se lahko poženemo v zasnežene hribe, ki jih v naši občini ni. Sama sem si soboto rezervirala za skupno turo takoj, ko je bila napovedana, še predno je bilo določeno, kam se bomo sploh odpravili. Prepričana sem bila, da bodo naši vodniki izbrali lep cilj in zanimivo pot. V času od objave termina pa do dejanskega odhoda na turo se je še marsikaj spreminjalo, od snežnih in plazovnih razmer do prijavljenih udeležencev.

Na koncu se nas je v soboto, 20. 2. 2021, ob 6. uri zjutraj 14 PAK-ovcev odpravilo s tremi vozili izpred krškega hotela proti Bohinju. Pri slapu Savica smo si na ramena naložili nahrbtnike, obuli eni gozdarje, drugi pancerje in se eni s smučmi, drugi pa samo s palicami malo pred deveto odpravili v breg proti Komni. Da smo si hribov res želeli, je pričalo dejstvo, da smo do kočice na Komni vsi sprostiti svojo energijo in se z največjo možno hitrostjo vzpenjali po srpentinasti poti, tako da je bil čas prihoda h kočici odraz posameznikove kondicijske pripravljenosti. Komna je postregla z dih jemajočimi razgledi, nad katerimi smo bili še posebej navdušeni tisti z manj izkušnjami v zimskih gorah, ki smo takšnih pogledov manj vajeni. Ko

smo se na Komni spet vsi zbrali in se pri zaprti kočici okrepčali s tistim, kar smo si pač prinesli seboj, in po tem, ko smo seveda panoramske poglede zabeležili s fotoaparati na telefonih, smo se tri ure po štartu odpravili naprej mimo kočice pod Bogatinom proti Bogatinskemu sedlu.

Pot po dolini Gracija se je vlekla, naša karavana pa se je razvlekla v kolono z vzornim socialnim distanciranjem, v kateri se je s potjo vsak ukvarjal na svoj način. Večina tistih s smučmi je med izmenjajočimi rahlimi vzponi in spusti pridobila prednost pred ostalimi, ki smo se peš borili s spustom v vdirajoči sneg ob vsakem tretjem koraku, hitrejši so bili tudi pri vzponu na Bogatinsko sedlo.

Skupna tura kluba nudi poleg doživetja tudi priložnost za prenos znanja izkušenih začetnikom, zato smo izkoristili priložnost in ob vznožju pobočja pod sedlom naredili preizkus stabilnosti snežne odeje, kar je bilo v danih razmerah tudi sicer dobra odločitev. Pot do vrha sedla smo tako nadaljevali z vzdrževanjem razdalje in tako zmanjšali tveganje, da bi na pobočju sprožili plaz.

Bogatinsko sedlo je ob že ves dan kičasto lepem vremenu postreglo z novo serijo čudovitih raz-

gledov na Krn in Triglav, lepo se je videlo vse do Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp. Ogledevali smo si lahko še najbližji Bogatin in poiskali cilj, h kateremu smo bili namenjeni, Lanževico. Ob krajšem postanku na sedlu okoli pol treh popoldan je padla odločitev, da smo za vzpon na dobro uro oddaljeno Lanževico vseeno nekoliko prepozni in da je bolje, če si izberemo kakšen bližji cilj. Smučarji z borderjem so se tako odpravili na Vrh Gracije, tisti, ki smo bili peš, predvsem začetniki, pa smo se, seveda z alpinističnim vodnikom, odpravili proti vrhu Bogatina.

Po tem, ko smo se opremili z derezami in cepinom, smo se pričeli vzpenjati po pobočju proti vrhu. Drug za drugim smo zapikovali dereze v leden sneg in se vzpenjali po strmini z naraščajočim naklonom. Okoli nas pa so izginjali vrhovi in počasi nas je začel spremljati občutek, da se vzpenjamo v nebo. Strmina se proti vrhu lepo zaobljenega Bogatina spet položi in že nekaj minut pred tretjo smo lahko uživali v novih pogledih na čudovite gore v okolici in tiste v naših sosednjih deželah. Zbrali smo se na kup za skupinsko sliko in pomislili, da bi s trenutnim navdušenjem lahko napadli še Mahavšček, a smo se zaradi časovnih omejitev raje odpravili nazaj proti sedlu, kjer so čakali naši nahrbtniki. Spust smo obogatili še s treningom ustavljanja s cepinom in se na sedlo vrnili ravno preden se je iz Soške doline vzdignila oblačnost, ki je sicer prej ves dan ždela v nižinah južno od Bohinjskih gora.

Ob štirih se je na sedlu počasi začelo čutiti, da se sonce spušča proti obzorju, zato smo brez večjega obotavljanja pospravili opremo in se odpravili z v sneg vdirajočimi se koraki preko doline Gracija nazaj proti koči na Komni. No, vsaj spust s sedla je bil na začetku zabaven in bistveno hitrejši od vzpona.

Pri koči na Komni smo se spet vsi zbrali, tako smučarji in border kot pohodniki. Na hitro smo si privoščili še zadnje okrepčilo – potem pa spust v dolino. Tega so spet eni zaključili hitreje kot drugi. Tokrat so bili v prednosti tisti na smučeh, ostali smo jim peš sledili. Zadnji sva na parkirišče prispeli že v temi, tako da sva si zadnji del poti osvetljevali najprej z mesečino potem pa še s čelnimi lučkami.

Na koncu smo se vsi strinjali, da je bila tura lepa in nekoliko kondicijsko naporna, čeprav smuka ni bila najboljša. Smo pa imeli zato pohodniki lepše občutke, še posebej, ker je bil za nekatere od nas to prvi zimski vzpon. Enotni smo si bili tudi glede tega, da si za zaključek zaslužimo pico, ki smo si jo naročili kar po telefonu in jo pojedli na terasi picerije na poti, ko smo se vračali proti domu. Upajmo, da lepo vreme snega v gorah ne bo prehitro pobralo in si bomo lahko privoščili še kakšno zimsko navdihujočo turo.

INTERVJU: ROMANA TOMŠIČ - ROMA

Z Romano se je pogovarjal NEJC POZVEK

Tokratna gostja osrednjega intervjuja je letos dopolnila okrogli jubilej. Z lahkoto jo že uvrstimo med legende. Pleza že skoraj štiri desetletja in ne popušča. S svojim pristopom in odnosom do plezanja in sorodnih aktivnosti predstavlja vzor mnogim generacijam, ki prihajajo za njo in se kalijo v njeni družbi. Ženska z nešteto izkušnjami iz najrazličnejših sten sveta, samosvoja, neposredna, neprilagojena ... plezalka stare šole, pač.

Intervju je zavljo različnih dejavnikov nastajal precej časa, s pridom sva uporabila vso tehnologijo in se skozi dneve in noči počasi pogovarjala ter odstirala različne teme. Roma je vmes skakala naokoli, po plezališčih in gorah, končala pa sva, kot vedno, doma. Začela sva torej nekega zgodnjepoletnega dne.

Nejc: Roma, a ni malce prevroče junija plezat v Črnem Kalu?:(

Roma: Junija plezanje v Črnem Kalu? Res ni bilo to v naši navadi, ampak smo ugotovili, da je to čisto super poletno plezališče. Dovolj je sence in prepaha, pa tudi plezalci se razporedijo po celem plezališču. Morje pa tudi ni daleč, če je želja po čofotanju.

Nejc: Pa si kdaj res privoščiš morje po plezariji ali je to le izgovor, da privabiš še koga na izlet? Potem pa je plezanje tako dobro, da za morje ne ostane časa:)

Roma: Tole si me pa res prečital. No, pa saj ni tako težko – ostanem kar v skali, morje gledam z vrha smeri.

Nejc: Zdi se, da si vsak vikend nekje »na terenu« – v hribih, plezališču, na smučeh ... ali me občutek vara? Koliko in kako ti uspe biti aktivna?

Roma: Saj nisem tako zelo aktivna. Za vikende pač vedno nekam grem. To me veseli, mi daje energijo. Moja Nina je že z mano »na terenu«, kmetije nimam, služba se tudi že počasi končuje. Drugače pa tudi leenaaarim, samo tega ne govorim okrog.

Nejc: No, hvalabogu za priznanje – zdaj nam je malo lažje;) Pa si kdaj sanjarila še o čem drugem – npr. o življenju na kmetiji ali pa o povsem drugačni poti od sedanje, ki je prepredena s plezanjem, naravo ...?

Roma: Plezanje je pač prišlo v študentskih letih, počasi me je posrkalo notri in zdaj sem, kjer sem. Partnerji so tudi plezali in potem pač ne razmišljam o drugačnem življenju. Tudi nabor aktivnost v naravi v vseh letnih časih imam tako pester, da komaj vse obdelam. Sem pa imela včasih željo imeti atelje za ustvarjanje. Mogoče nekoč nekje.

Nejc: Kaj si pravzaprav študirala in kaj/kje delaš – mislim tisto delo – za preživetje?

Roma: Fakulteto za šport sem doštudirala, difovka torej. Fakulteta v mojih študentskih časih čisto po mojem okusu. Denar pa služim na osnovni šoli Stopiče, poučevanje in plezanje, 37 let.

Nejc: Hočeš reči, da plezaš že 37 let? Sem jih naračunal nekaj več:)

Roma: Kar lepa številka, a ne?

Nejc: Ja, na ferajnu se lahko s teboj kosa le še Arno. Povej mi malo več o tem, kako je to zgledalo tam sredi 80-ih. Kje si sploh našla plezanje? Kdo te je uvedel? Kje ste to počeli in kaj so rekli doma?

Roma: Na fakulteti je bil moj sošolec Dušan Blažin, Fotr smo mu rekli. Takrat je bil načelnik AAO (Akademski alpinistični odsek iz Ljubljane, op. a.), pa smo se kar hitro zmenili. On me je popeljal najprej na Akademski alpinistični odsek, nato je šlo pač kar naprej. Pa ful je težil, da smo v gozdarjih lezli, v plezalnikih nismo smeli plezat. Starci. Ja, bolj počasi je šla v tistih časih plezarija, nekajkrat na leto v hribe. Nobenega omembe vrednega treninga.

Nejc: Kaj pa domači? Si jim povedala? Jih je kaj skrbelo?

Roma: Doma? Tri leta sem skrivala pred starši, potem sem se pa po telefonu menila za plezarijo, pa sta me počasi potipala, povprašala. Najprej sta mislila, da hodim plesat. Ja pa no, saj to je podobno. Ples v steni, hehe. Ja, nič kaj vriskali niso od veselja. Kar nekaj vode je preteklo, da sta se počasi sprijaznila, verjetno takrat, ko me ponoči nista več čakala budna pri telefonu. V hribe smo odhajali z avtobusi, veliko pešačili; čakala sem na avtobusni postaji na prvi jutranji bus, če sem ga zamudila zvečer. Tako, da je bilo že to popotovanje.

Nejc: Danes nepredstavljivo. Vrniva se še malo v preteklost. Od kod izhajaš in kako si preživljala mladost? Kolikor razumem, ti hribi niti malo niso bili položeni v zibelko.

Roma: Moja mladost: preživljala sem jo v Bršljinu, kar všečen predel Novega mesta za mularijo. Takrat. Živeli smo v malem bloku zraven gozda, vrtov in čudovitega drevoreda, Marof. Še danes je lepa povezava s centrom mesta. Vse popoldneve smo preživljali v naravi, v gozdu, ki nudi neskončno možnosti. Kostanjev drevored pa je bil čudoviti poligon za sanjanje in za prve cigarete na klopcah.

Hribi mi res niso bili na doseg roke, smo pa z družino redno hodili smučat na Vogel in na morje v Poreč. Sindikalni turizem pač. Tudi kakšen nižji hribček smo osvojili s sorodniki, ki so bili bolj planinsko usmerjeni. V OŠ sem trenirala gimnastiko, kasneje pa kar resno, no, nekaj let, košarko.

Nejc: Plezanje si torej zares potipala v zgodnjih 20-ih letih – če prav razberem, kot svojo prvo smer beležiš Centralni kamin v Paklenici za prvomajske praznike 1984? Imaš še žive spomine na svoje prve metre, smeri? Kako se jih spominjaš?

Roma: Prav na to smer niti ne, razen da mojega soplezalca ni več. Bolj imam v spominu štopanje v Paklo tisto leto. S prijateljico nisva imeli pojma, kam sploh greva. Na koncu naju že v Starem gradu pobere skupinica plezalcev in naju vodi do Aniča luke in nama postavijo celo šotor. No, pa se je začela moja plezarija. Naslednja plezarija me je vodila v Bele vode. Tam pa šok – plezat smo morali v gozdarjih. Adijo pamet!

Nejc: A v Pakli pa že dovoljeni plezalniki?

Roma: Jaaaaa.

Nejc: No, dobro, da si jih v tistem času že premogla. Si torej nabavila že vso opremo pred prvo plezarijo? Si kje poskusila že prej, bila v kakšni šoli? Ti je kdo kaj pokazal, te kaj naučil, ali je šlo to sprti s plezanjem?

Roma: Opremo mi je nabavil Duško, moj prvi mentor, ki me je spravil na odsek in prav malo v skalo. Na mojih stari fotkah lahko vidiš, kakšna je bila v tistih letih moja plezalna oprema. Sama plezarija in nekaj manevrov je prišlo kar sprti, ne spomnim se nikakršnih tečajev ali poučevanj. Nekajkrat smo obiskali plezališče Turnc in to je bilo verjetno več ali manj vse.

Nejc: Začela si torej z ljubljanskimi kolegi, nato pa malce menjala sredine oziroma soplezalce in soplezalke. Kako je šla tvoja ferajnovska pot in kdo so bili ljudje, s katerimi si najpogosteje delila vrvi?

Roma: Ljubljanski ferajn sem po enem letu zapustila in do pred nekaj leti ostala zvesta novomeškemu. Dooooolgo sem vztrajala. Moji soplezalci, za tiste malo bolj resne smeri, so bili moji partnerji. Pač, tako je nanoslo. Kar je v bistvu super, da si deliš posteljo in steno. Haha:)

Nejc: Ampak plezala si tudi z dekleti, kajne?

Roma: Ne, razen par smeri ... ni omembe vredno. Z našo Jerco in Sandro, Sabino, Darjo, Jelko. Frikarija je bila pa bolj s puncami.

Nejc: A, verjetno sem imel potem to v mislih. Z Betko in podobnimi legendami – ste torej odkrivale plezališča? Po spominu si v začetku 90-ih že plezala na zelo visoki ravni. Do katere ocene si segla, če ni skrivnost? Katere (športne) smeri ti ostajajo v spominu?

Roma: Ja, z Betko, legendo, sva pa res veliko plezali pri nas, predvsem pa tedenske turneje čez mejo so mi bile na začetku res super. Francija, Italija, Avstrija, Španija ... Pri nas mi je zakon od plezališča Babna oz. Osp, dolge, vzdržljivostne smeri in čudovit ambient. No, tako visoke ravni tudi nisem mela, dve 7b mi je uspelo spraviti v žep. Ampak, ko sem suvereno plezala 6c in 7a, je pa že fajn občutek. Potem se pa res z veseljem sprehajaš po plezališčih.

STP	Datum	S M E R	GORA - STENA	SOPLEZALEC	Ocene
1	28.4	CENTRALNI KAMINI	TRAKLENSKA	Goran Savač	IV
2	7.7	S RAZ	BELE VORE, VODKA	Rok Kobilnik	
3	7.7	SCALA BOJTERI	BELA SPICA	Miroslav Gajserič	
4	8.7	SREDNJA BABNA	BELE VORE	Rok	
5	12.8	GRUNTICEV ŠPIBER	GRUNTICEV	Stano Makaber	-V
6	17.8	TOHAŽEV ŠPIBER	GRUNTICEV		-VI
7	17.8	ZGREŠENA	-		V
8	18.8	TRIKOT	DOLGI HRBET		-VI
9	20.8	SRM ŠHER DE ZARNICE	ZDOLŠKA ŠURBINA		VI+
10	22.8	LJUBLJANSKA	TRIGLAV		VI, A2
11	9.9	JLA	ŠITE		VI, A2
12	1.6	SOLAR - ZAJE	KOGEL	Gric	
13	2.6	KAMNISKA	KOGEL		VI, A2
14	23.7	TROJKA	DOLGI HRBET	Darja	-IV
15	3.8	ZAJEMA	TRAVNIK	Gric	-VI
16	9.8	HELBA	TRIGLAV	Gric	-VI, A1
17	7.9	S RAZ	MALA MOJSTROVKA	Pero	IV
18	8.9	ŠHER TO ZAJEDI	NAD ŠTROM GLAVA	Pero	V
19	14.9	TRMASTI KAMINI	NAD ŠTROM GLAVA	Uroš	V+
20	15.9	PRIPRAVNISKA	M. MOJSTROVKA	Uroš	V
21	5.10	HUDIČEV ŠPIBER	PRISJENIK	Pero	-V
22	9.11	KUMENA ZAJEM	KOGEL	Miloš	VI, A2
23	26.4	KARABORE	PAKLENICA	Arno	-VI

STP	Datum	S M E R	GORA - STENA	SOPLEZALEC	Ocene	Opomba
24	5.7	TRIGLAVSKI - GARD	SELLA	Gric, Janez Jakič	-VI	
25	6.7	TRIGLAVSKI ŠHER	SELLA	Darja	-VI, A2	
26	8.7	JLA	ŠITE		VI, A2	500m
27	9.7	AVSTRIJSKI TRAVNIK	TRAVNIK		VI, A2	1000m
28	15.7	BERZAJEVA	M. MOJSTROVKA	Darja	V	
29	23.8	KRAJ - ŠTERLAJ	SIMONA PEG	Darja	VI, A2	500m
30	26.8	CITILOVA	SIMONA PEG	Darja	VI, A2	200m
31	14.9	GLAVA PLANJAVE	PLANJAVA		VI, A2	
32	14.9	CENTRALNA	PLANJAVA		V, A2	
33	20.9	ZAJEDA	ŠITE		VI, A2	
34	24.9	ŠHER Y	PLANJAVA		II	2000m
35	25.9	MALKA ŠHER	GARDNIKA		VI, A2	
36	28.9	PROČENJE			VI, A2	
37	12.10	ALANEMSKA	PEZIČA		VI, A2	
38	19.10	KRAMAR - MOČNIK	PEZIČA		-VI, A2	
39	8.11	PRU	OSP		V	
40	15.11	PLJOKNA STENA	OSP	Darja	VI, A2	200m
41	1.1	KREMARICA ČEZ KOT	KOT	Darja	V	
42	12.4	STARA	OSP		VI, A2	120m
43	18.4	GOBA	OSP		VI, A2	
44	26.4	KACA	PAKLENICA		VI, A2	300m
45	27.4	BUKOVA ŠHER	PAKLENICA		VI, A2	400m
46	1.5	PETROVA KAMNICA	PAKLENICA		V+	
47	2.5	KLIN		Darja	VI, A2	
48	7.8	ZAHODNA ZAJEDA	TRIGLAV		V	
49	9.8	RAZ MOJŠTROVKA	S FINGLA	Darja	VI, A2	500m
50	3.10	KR. POG	NAD ŠTROM GLAVA	Josip Jakič	V+	
51	3.10	KAMENKOV KAMIN		Darja, Darja	-VI	
52	4.10	ŠHER ŠKODI BRD		Josip	V+	
53	11.10	MILKA	OSP	Darja, Miloš	VI, A2	
54	1.11	KAMNISKA ŠHER	NOVI VRH	Gric	V	
55	2.11	V RAZ		Gric	VI+	
56	7.11	HARD RAIN	OSP - BABNA	Miloš	VI, A2	

Nejc: Odlično, sploh za tiste čase. Kapo dol za dosežke. Še danes – menim – te večina z velikimi očmi opazuje pri plezanju. Tvoja raven, ki jo vzdržuješ skozi desetletja, je zares zavidljiva. Kdaj pa si se sama sebi zdela najbolj »not«? Kdaj si bila najbolj uplezana, v najboljši formi? Katero obdobje življenja je to bilo?

Roma: Joj, sem morala kar malo pobrskati po mojih zapisanih vzponih. Od leta 1990 do 2006 je kar lepo število težjih smeri, predvsem količinsko jih je veliko. Pavzo sem imela samo ob rojstvu moje Nine, potem pa spet v akcijo. Kasneje sem pa na leto zmogla samo par težjih smeri, ostalo se je gibalo okoli 6a, 6b. Pa če ostanem na tem nivoju do konca lajfa, bom že super zadovoljna.

Nejc: Kaj reči – zaenkrat si na dobri poti:) Kaj pa hribi? Smatram, da intenzivnih doživetij ni manjkalo. Kateri vzponi/gore so se ti najbolj usidrali v spomin in zakaj?

Roma: No, ostajamo kar v domačih gorah. Prvih šest let plezanja so me soplezalci terali samo po hribih. »Ka pa baba ve, haha«. Najbolj so mi v spominu ostale tri smeri v Sfinji in Čopov stebber – ta me je res namučil. Takoj sem rekla, da ga ne grem nikoli več. Je bilo že preveč, verjetno. Pa poletno plezanje v Široki peči je tudi dobra, dobra izkušnja. Bivanje v bivaku, naslednji dan smer Juvan–Šteblaj, nočni sestop v dežju, po dnevu počitka Čihulova, spet sestop v dežju, adijo pamet. Še bi lahko naštevala, ampak koga to zanima ... Mogoče še Pajkova streha v Ospu: tudi zanimiva izkušnja v 40-metrskem stropu. Komaj sem znala uporabljati »lojtrce« ... pa se je kar lepo izšlo. Po teh začetnih letih pa so resne plezarije v hribih skoraj prenehale.

Nejc: Kako to? Zdi se, da je to zelo zgodaj v karieri? Je bil razlog družina?

Roma: Ne. Družina ni bila nikoli ovira, saj sem z Lukom splezala veliko smeri. Začela sem frikat, to me je potegnilo. Pa tudi soplezalcev za plezanje v hribih ni bilo za vsakim vogalom. Se pa vidim v taki plezariji, ki sva jo imela s soplezalcem Borisom iz Idrije. Leto 2017 je bilo plezalsko super. Skoraj 40 večraztežajnih smeri: Paklenica, Arco, Korzika, Bolgarija. Tudi do 7a. Tak ritem mi je bil pisan na kožo. Odločala sva se samo, kam greva, ne pa, če sploh greva. Toooo!

Nejc: Koga bi v svoji karieri v hribih izpostavila kot pomembnega soplezalca? Je na prvem mestu Luka (Armand Polegek – Luka, Romanin dolgoletni partner, s katerim imata tudi hčer Nino; op. a.)?

Roma: Kar dva, Luka in Dare Juhant.

Nejc: No, za Dareta nisem vedel. V katerem obdobju tvojega plezanja je to bilo?

Roma: Leta 1986 in 1987, skoraj na začetku moje plezarije.

Nejc: Kaj je zate pravzaprav pomembno pri izbiri soplezalca? Kaj ti največ pomeni in ali se kriteriji skozi leta spreminjajo?

Roma: Najbolj važno mi je zaupanje in neka posebna energija biti z nekom v steni ure in ure. Vse tisto, kar meni manjka, mora imeti soplezalec: poznavanje smeri in hribov, orientacijo, tehnično znanje in poznavanje vseh manevrov, pa itak dosti boljši plezalec. Jaz samo varujem in pika. In uživam. No, kakor kdaj:) Če ni prave povezanosti, pač ne načrtuješ plezanja z nekom, sploh za daljše obdobje.

Nejc: Pa si verjetno tudi ti kaj plezala v vodstvu, ali?

Roma: Ne, razen v lažjih smereh. Nekaj sem tudi deklet peljala čez stene: Šite, NŠG, Pakla, Dolgi hrbet, Mojstrovka ...

Nejc: Lepa bera, ni kaj. Bravo! Vrniva se še malo na ferajnovsko sceno. Kot rečeno si dolgo vztrajala v Novem mestu. Kako si v tem času spremljala razvoj posavskega plezanja in kako si gledala na »našo« sceno? In kaj je na koncu prevesilo tehtnico, da si se nam tudi uradno pridružila?

Roma: Ja takole, kar se tiče spominov na posavski ferajrn – je kar nekaj lukenj že v spominu. Pred 30 leti imam le nekaj vzponov z Arnotom (Koštomajem), Milošem (Kolškom) in Bojanom (Kurinčičem). S Posavci sem šla leta 88 v Paklo, kjer sem spoznala Luko in potem se je začelo malo bolj intenzivno druženje – ampak samo druženje :) Luka je prihajal iz Maribora, jaz iz Novega mesta, pa smo se srečevali in plezali v Armeškem in pri tebi doma. Takrat si bil že na svetu:) V spominu imam še skupna poplezavanja enkrat tedensko v Luknji. Takrat je bil Gorazd (Pozvek) tista gonilna sila, ja?

Nejc: Najbrž, tudi moj spomin ima luknje:)

Roma: Sicer kasneje nisem spremljala, ne vem za kaj, posavskega plezanja in alpinizma. Še zdaj me marsikaj preseneti, saj ne vem, kaj se je dogajalo. Na novomeškem ferajrnu nisem našla sorodne duše, tudi ekipa ni imela prave energije, kar naprej je bilo potrebno nekaj prosit za plezarijo. In sem upala, da bo v PAKu čisto drugače. In je drugače, je neka boljša povezanost, veliko dobrih, kaj dobrih, super plezalcev in alpinistov, ki pa spet plezajo med seboj. Jih čisto razumem, tistih nekaj vzponov mora biti na nivoju, ne pa neke hribovske petke.

Nejc: Kako to misliš, da te še zdaj kaj preseneti?

Roma: Ko berem stare biltene ... koliko odprav ste imeli, kje vse ste bili ... pa Sandra je razturala, pa en Nejc Pozvek take težke smeri, da mi še zdaj ni jasno. Pa Cerko, ko je bil v špici športnega plezanja. Prav žal mi je, da se s Sandro nisva prej povezali in plezali. Plezala je res z eminentno družbo plezalk. Če je na razstavi (razstava Korajža je ženskega spola – o slovenskih alpinistkah, op. a.), potem je bila že klasa.

Nejc: Ja, se strinjam. Pa Drejko (Andrej Sotelšek) in Mato (Matej Zorko) sta bila prva, ki sta se pokazala med slovenskimi perspektivnimi alpinisti – brez dvoma med najmočnejšimi v 90-ih letih.

Roma: Ja Drejko in Mato – carja.

Nejc: Kako pa si spremljala (če se lahko tako izrazim) zaton novomeškega ferajrna, iz katerega smo pravzaprav Posavci izšli (oz. če sem natančnejši, so v začetku bili naši mentorji, izšli smo formalno iz PD Bohor Senovo)? Vidiš poglobitve vzroke? Nenazadnje je precej slovenskih perifernih ferajrnov na podobni točki. Se ti zdi, da alpinizem umira? Ali pa ga čaka nov razcvet?

Roma: V Novem mestu imam v spominu le Staneta Mokotarja in Grica (Romana Mihaliča), sta vlekla ferajrn. Tudi nekaj odprav so imeli, Lofoti recimo. Ja, ko se pogovarjamo o teh ferajrnih ... vse gre bolj v individualizem. Pa številne so druge luštne aktivnosti v naravi: turno smučanje, kolo, frikanje ... Množični alpinizem, po mojem mnenju, zamira, špica od alpinistov pa bo še vedno plezala smeri, nerazumljive ostalemu svetu. Ti bodo premikali meje, mi se bomo pa samo malo delali, da se gremo alpinizem in plezanje. Na primer, da greš brez kladiva in klinov v steno, že kar nekaj pove.

Nejc: Pa te to spreminjanje dejavnosti – torej alpinizma – kaj »moti« oz. prizadene? Bi si želela drugače? Je tvoja aktivnost v Nadzornem odboru PAK kaj povezana s prizadevanji za spremembo tega trenda?

Roma: Alpinizmu, plezanju, klubu ... sem dala premalo, da bi sploh lahko kritizirala. Če smo zavozili planet in človeštvo, bo tudi šport in alpinizem šel svojo pot. Tako se pač svet vrti. Kot članica Nadzornega odbora na papirju pa ne bom spreminjala tega »razvoja«.

Nejc: No, čeravno praviš, da si dala premalo, se mi zdi, da dandanes vseeno s svojo energijo postajaš zgled za pravo, prostodušno plezalsko življenje. Upal bi si trditi, da – kot napisano – si marsikomu zgled s svojim pristopom, dojetjem. Razumem pa, da te vodstvene/upravljaljske vsebine ne zanimajo. A mnenje starešin je pri ohranjanju tradicionalne discipline, kot je

alpinizem, vseeno zelo pomembno. Ker je osnovno bistvo tega početja ob današnjih trendih preživljanja (prostega) časa vse manj razvidno. In je več kot nujno včasih »postaviti kompas na zemljevid«.

Pa tvoji pogledi v bodočnost? Kateri cilji (poleg El Capa, za katerega vem) so še ostali neizpolnjeni in jih nameravaš doseči?

Roma: Moje želje za bodočnost so pa takšne ... Ja, poleg El Capa, haha, plezati čim lepše, varne, dolge smeri. Najbolj si želim, da se ne poškodujem (prsti in sklepi so že kar načeti), ker se mi aktivna leta že malo iztekajo. Plezalnimi tripi (potovanja) na vse konce sveta – tega si zelo želim. Ker pa je težko dobiti ekipo za kaj takega, bom verjetno bolj v ednini izbirala čudovite trekinge po svetu. Prva je Patagonija ... ko dočakam penzijo.

Nejc: Verjamem, da se ti kdo pridruži;) Za plezanje in podobne aktivnosti si očitno navdušila tudi svojo hčer Nino, sicer poklicno umetnico. Kako se ob tem počutiš? Se radi družita na isti vrvi? Ima prednost pred ostalimi soplezalci oz. ti pri njej?

Roma: Za Nino sem upala, da se bo že v srednji šoli ponovno srečala s plezarijo, pa je potrebovala več let, da je »padla not«. Zdaj ji pa ne zmanjka energije za vse vrste aktivnosti v naravi. Obožuje tudi zimo in bordanje v hribih. Zime me je včasih malo strah; tukaj ji pa Luka stoji ob strani. Kar me veseli. Z Nino sem dobila soplezalko, ki mi je vedno na razpolago. In obratno, seveda. Ponosna sem nanjo, da prav lepo napreduje, da ful uživa, ne vidim pa naju v kakšnih bolj resnih smereh. Pač, tako je.

Nejc: Roma, hvala ti, preživela si intervju s teboj:) Naj ti zdravje še dolgo služi in naj ti gravitacija ne nagaja.

V zaključku lahko še dodamo, da sva se z Romano dogovorila za intervju znova čez deset let. Čeravno se ji zdi, da nima življenja, ki bi bilo vredno intervjuja, sem jo prepričal, da sta tudi kvačkanje in štrikanje povsem zanimivi življenjski disciplini. In dodala je še znano Humarjevo misel, ki je ne bi mogla bolje opisati in se, prirejena za ženski spol, sliši takole: »Pa sam plezat sem hotla!« Nič več, samo to.

BOLDERAŠI V AKCIJI: Oplotnica

Besedilo: GREGOR SRPČIČ

Vremenarji so napovedali, da bo sobota najlepši dan v tednu. Super. Gremo nabrat kakšnega klopa in balvanirat v Oplotnico. Granit čaka. Zgodaj se zbudimo in zunaj je dež. Eh, nekako se ne zmenimo ne za plohico niti za radarsko sliko padavin in vseeno optimistično gremo. Načrt je bil preiskati sektor Cekrov Bum v Oplotnici, če pa bo ostalo kaj časa, še delček sektorja Fotr – Binetov raj. V Laškem nas dohiti »bajkdoktor mafija« s svojimi »DH kravami«, ki gre v kolesarski park na Mariborskem Pohorju. Seveda moramo skupaj na kavo in potem vsak na svoj način v pohorske skale.

Ko parkiramo poleg male hidroelektrarne v Oplotnici, vse izgleda mokro, zato naš optimizem začne usihati. Nekako se orientiramo in gremo proti prvim kamnom. Moja pričakovanja niso visoka, saj sem na dosedanjih obiskih pohorskih balvanov navadno naletel na zelo strm teren in slabe ali skoraj neobstoječe možnosti za pristanek ob padcu. Tako velikokrat kakšnega lepega balvana niti nisem poskusil, ker se mi je zdelo prenevarno, saj bi se od padcu odkotalil po skalah in koreninah v dolino. Tu pa bila povsem druga pesem, lahek dostop in začuda zelo lepi »landingi«, poleg tega pa je skala presenetljivo suha. Ob tem pogledu se nam vrnejo nasmeški na obraz. Iris razpakira, z Rokom seveda morava pregledati vse balvane in ... akcija. Ogrejemo se v lažjih

balvanih. Iris se bori z zelo lepim problemom Podest (5A) in ga kasneje tudi spleza. Poizkusi tudi balvan Under pressure (6A), a ji zmanjka čisto malo poguma za kar zahteven »top out«. Naslednjič ji zagotovo uspe. Z Rokom medtem splezava kar nekaj problemov in tudi zame enega najlepših balvanov, kar sem jih plezal na Pohorju: Glej in se čudi, kar ti Pohorje nudi (6B+). Mislim, da že samo ime pove vse. Nekaj težjih smeri ima mokre »top out-e«, zato jih niti ne poskušava. Bodo počakali na naslednji obisk.

Pospravimo in se odpravimo v drugi del istega sektorja – približno 10 minut hoje po gozdu. Ko se »utaborimo«, imamo najprej piknik. Pregledamo balvane, ki jih je v tem delu sektorja malo manj. Eden je bil res zelo visok, pod njim pa strmo skalnato pobočje, zato se odločiva, da ta balvan spustiva in plezava le na balvanu Fontblok, na katerem je veliko problemov. Ponesreči najdeva kamen, ki ga v vodničku ni, a je v njem – kot kaže – nekaj lažjih problemov. Super, da se zopet malo ogrejemo. Drugih lažjih problemov tu ni, zato se Iris zaposli s fotoaparatom, midva z Rokom pa s problemom Summertime madness (7A), ki se začne sede, po majhni tanki poki preči celoten balvan in na koncu sledi še »top out«. Rok ga v nekaj poskusih le premaga, meni pa dela probleme zelo majhen »krimp«. Bo treba še malo ojačati prste. Je pa to zame odličen trening.

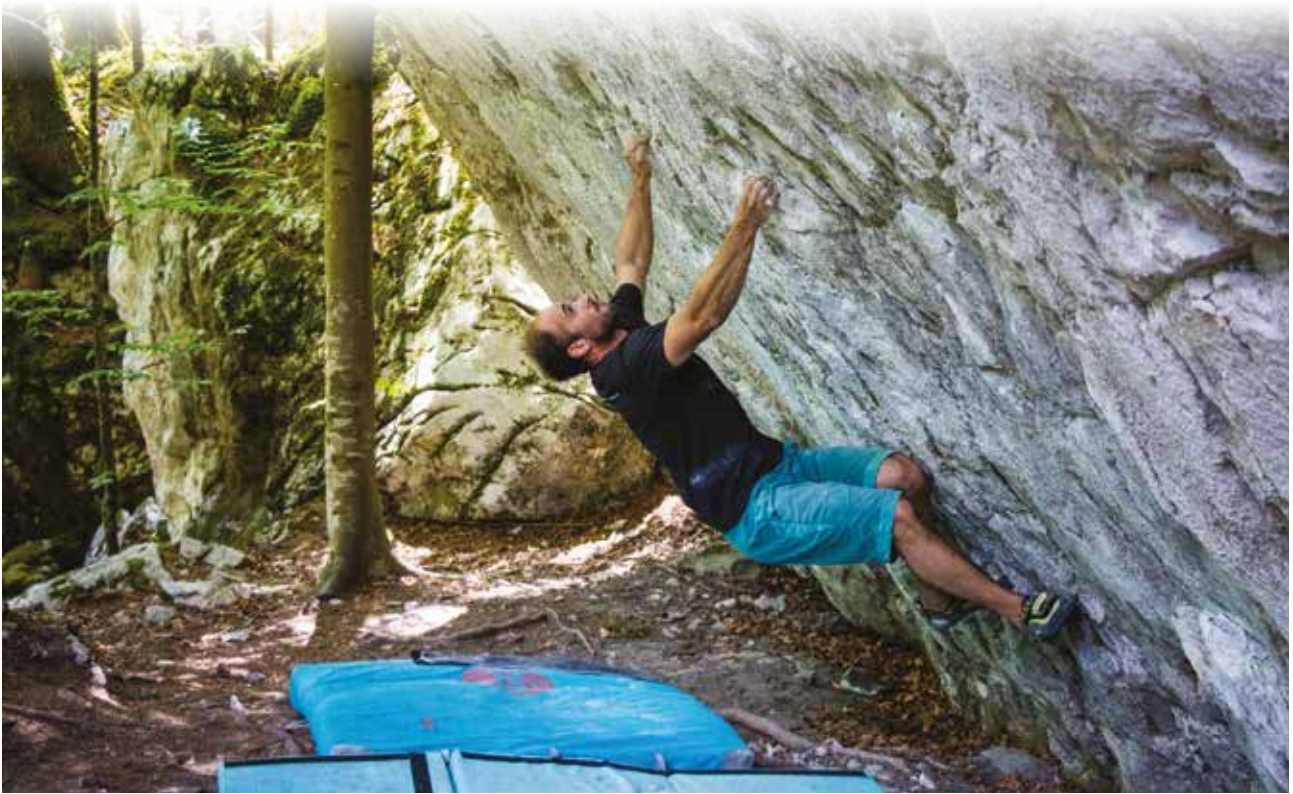
Sprehodimo se do avta, preparkiramo in gremo pogledat še Binetov raj ter nekaj drugih balvanov v sektorju Fotr. Ura je že blizu sedem in od plezanja ter hoje smo že kar utrujeni, zato je v načrtu bolj ogled kot resno plezanje. Na srečo je dostop zelo kratek, kakšen kilometer po cesti in samo kakšnih 100 metrov, ampak to zelo strmih 100 metrov, po gozdu. Pregledamo balvane, se še malo sprehodimo do balvana Platofukič, ki je res impresiven, na njem je ogromno različnih težkih problemov, ima pa tudi super pristanek. Definitivno ga obiščemo naslednjič.

Z Rokom v Binetovem rajju poskusiva nekaj lažjih problemov in tik pred mini ploščico in temo se vrnemo k avtu ter se odpravimo domov.

BOLDERAŠI V AKCIJI: Kamniška Bistrica

Besedilo: GREGOR SRPČIČ

V soboto, 9. 5. 2020, so se končno poklopili čas, vreme in sproščeni ukrepi zaradi korona virusa in smo šli – na balvane v Kamniško Bistrico, ki očitno doživlja pravi preporod. Ekipo, ki je skoraj prezgodaj štartala iz Krškega, smo sestavljali Rok, Iris in jaz, hladilna torba ter dva velika »crash pad-a«.

Ob devetih smo se že zapeljali mimo planinske kočice v Kamniški Bistrici in parkirali na velikem parkirišču pri Spominskem parku. Po začetni kalibraciji s »po domače narejenim«, a dovolj natančnim vodničkom, smo se hitro odpravili proti sektorju Krava, v katerem je le en velik kockast balvan, na katerem naj bi bilo nekaj lažjih problemov. Hitro smo ugotovili, da problemi v platkah kljub nizkim ocenam niti niso tako lahki. Iris si je na tem kamnu priborila nov 5A, Poč, ki poteka po zelo lepi poki. Z Rokom sva se v tehničnih 6A-jih zelo dobro segrela za glavni cilj dneva – sektor Podpintarska peč.

Odpravimo se nazaj proti parkirišču, ki je bilo sedaj že skoraj polno. Z Rokom sva opazovala avte in bila presenečena, da imajo vsi neke plezalne nalepke, da vsi iz avtov vlečejo blazine... Medtem je Iris raje uživala v lepih pogledih na okoliške gore. Zelo lep je bil predvsem pogled na še vedno zasneženo Skuto.

Iz avta vzamemo zalogo hrane in se brez večjih pričakovanj odpravimo proti prvim balvanom v Podpintarski peči. Glede na vodniček leži večina balvanov blizu struge oziroma v strugi, dostop naj ne bi bil dolg. In tudi ni. Po nekaj minutah hoje pridemo do glavnega dela sektorja in potem presenečenje. Balvani so veliki

in res lepi, pristanki pod njimi varni in ravni, pod skoraj vsakim pa »crash pad-i« in ogromno plezalcev. Počutim se, kot da smo v Fontu, samo z lepšim pogledom na gore. Najprej si balvane ogledamo in hitro začnemo s plezanjem do težavnosti 7B. Iris si pripleza dve novi petici. Rok, poleg (zanj) lažjih balvanov, na »flash« prepleza Kastrator (6C) in Bajonet (7A+), potem poskuša v težkem 7B balvanu Prasila, ki bo počakal na naš naslednji prihod. Meni uspe preplezati nekaj balvanov z oceno 6B in po nekaj poskusih tudi Kastrator (6C). Preizkusim tudi »krimpe« in gibe v previsnem Bajonetu, veliko kože in moči pa mi pobere tudi Petka za zabavo (6B+), ki mi je eden lepših problemov, kar jih plezamo ta dan.

Vsi zelo utrujeni od celodnevnega balvaniranja smo se odpravili proti balvanu Ovca. Vmes smo si za naslednje obiske ogledali balvane v strugi. Na Ovci sva z Rokom splezala še nekaj

balvanov z oceno 6A–6B, za kaj več pa ni bilo energije, saj je bilo sonce že za gorami, ura pa že skoraj osem. Sledil je še kratek sprehod do avta in zaslužno mrzlo pivo iz hladilne torbe.

Nad balvaniščem v Kamniški Bistrici smo bili pozitivno presenečeni, problemi so težki, a res zanimivi. Očaral nas je tudi plezalski »vajb«, ki ga je bilo čutiti v gozdu in seveda dobri pristanki. Tako si brez strahu, da si ob padcu polomiš kakšno kost ali se skotališ v dolino. Med plezalci smo opazili tudi kar nekaj aktualnih in bivših članov reprezentance, ki ustvarjajo in iščejo nove težke probleme.

Že glede na vodniček nismo videli (kaj šele poskusili plezati) niti polovice balvanov v tem sektorju. Preostala dva sektorja nismo imeli časa obiskati. Po pogovorih z ostalimi plezalci je tu še ogromno lažjih in težjih problemov, ki jih v vodničku niti ni; tako je dela v Kamniški Bistrici še ogromno. Meni daleč najlepše balvanišče v Sloveniji, kar sem jih do danes obiskal, zato komaj čakam, da gremo spet!

S SILVOM V AKCIJI

Fotografije: **ANDREJ TROŠT**

Turni smuk z vrha Prisojnika, na predzadnji dan leta 2019.

Isti dan sva izkoristila snežne razmere in odsmučala še z Mojstrovke.

Na Križu sva se borila z močnim vetrom.

Januarja 2020 sva uživala na južni strehi Rjavine

Plezališče Kapetaniana na Kreti

Besedilo: JURE BARBIČ

Avgust se rima na dopust. Prijetna misel in prva konkretna, ki se mi utrne tisto nedeljo zjutraj, ko zavrtim žaluzije apartmaja in prižgem dan. Sonce se ni menilo za moje poležavanje in je že pošteno ogrelo tla terase s pogledom na morje. Bos pospešeno stopim do mize, ki je bila takrat še v senci. Pijem kavo, zajtrkujem, pogled pa mi zastane na čudovitem zalivu, okoli katerega je razdrobljena vasica Lentas.

Nekoč ribiška vasica je danes turističen kraj za tiste s potepuško žilico, ki se želijo odmakniti od marelstih plaž oziroma šundra nasploh. Tu čas teče počasneje, v zraku pa je čutiti sproščenost in »easy-going« življenje. Sicer danes do vasice že vodi asfaltirana cesta in imajo tudi trgovino s hladnim pivom, a račun, ki ti ga napišejo na roke, še vedno daje občutek, da čas, ko je bil edini dostop do tu po morju, le ni tako daleč nazaj. Tu, povsem na jugu Krete, sredi Egejskega morja, se zgodovina piše že tisočletja. Kreta je 5. največji otok v Sredozemlju, velika za 2/5 Slovenije, na njej pa živi nekaj več kot pol milijona ljudi. Gre za večinoma gorato pokrajino in kot takšna je raj za nas – popotniške duše. Najvišji vrh Mt. Ida (2456 m) z malce hudomušnim poimenovanjem v grščini – Psiloritis, je vse do pozne pomladi pokrit s snegom, preden ga naposled vzame ekstremno vroče

mediteransko poletje. Gorata notranjost otoka se postopoma spušča do obalnega pasu, kjer se skrivajo nekatere najlepše plaže v tem delu sveta. Toda zdaj ni čas za filozofiranje – danes je velik dan.

Z mojo najljubšo sopotnico Tjašo, ki je hkra-ti zvesta spremljevalka na vseh raziskovanih sveta, se odpravlja v Kapetaniano. Da upravičiva 10 kg dodatne prtljage, ki jo zahteva plezalna oprema, se odločiva obiskati istoimensko plezališče globoko v Asterouzijskem hribovju. Kompaktna apnenčasta skala, razbrazdana od neusmiljenega vremena, nudi več kot 130 športnoplezalnih smeri, dolgih od 15 do 40 metrov. Da pa ne bi bil kdo prikrajšan, so na bližnji vrh Mt. Kofinas začrtane tudi tradicionalne večraztežajne smeri. Kolikor sem bral, so večinoma nezavarovane ali pa opremljene zgolj s starimi zarjavelimi klini na vsakih x metrov. Pustimo to za drugič, si mislim, ko vozim po serpentinasti cesti navzgor po pokrajini, ki spominja na konec sveta. Vsake toliko cesto prečka trop udomačenih koz, kar mi daje dober občutek, da tu vseeno živijo tudi ljudje. In res – po slabih dveh urah vožnje se pred nama izriše slikovita vasica Kapetaniana, na 880 metrih, z lepim pogledom na širno morje tja nekam daleč proti Afriki. Privoščiva si

kapučino freddo, neke vrste ledeno pollitrsko kavo, ki je nasploh nekaj najboljšega, kar se človeku zgodi na Kreti. Povprašava za pot proti plezališču, toda nihče nič ne ve. Naposled le »zahaklava« dva mladeniča na starih biciklih, od katerih pa se enemu le sanja, kaj ta dva čudaka iščeta. Napoti naju proti samostanu Treh Hierarhov in pravi, da ko ga zagledava, se nama bo pot do plezališča izrisala sama od sebe. Slišalo se je sila svetovljansko in tako je tudi bilo. Asfalt zamenja makadam, rentani Peugeot 108 pa diha na škrge, medtem ko se spretno izmikava kamnom in tistim malo večjim skalam.

Daleč si naju pripeljal prijatelj, zdrži še to, po tihem razmišljam. Za ovinkom pa se pokaže cilj. Samostan je v 14. stoletju zgradil asket Joseph Filagris, da bi lahko tu, bogu za hrbtom, v miru preučeval predvsem Aristotla, v splošnem pa vse od prvotne grške minoanske kulture naprej. Zgradil ga je iz kamna in ko sem pogledal okrog sebe, sem uvidel, da mu kaj drugega tudi ni preostalo. Pokrajina spominja na Luno. Neštetokrat presušena in preprihana pustinja, kjer uspeva le najbolj vztrajno gorsko rastje, ki uspe najti razpoke v surovi skali. Poleg raznoraznih žužkov pa jim družbo dela eden od avtohtonih prebivalcev Krete, ki mu je uspelo ostati divji vse do danes. To je kri-kri – neke vrste gorska koza. In prav eden od njih naju iz varne razdalje opazuje z grebena, proti kateremu kažejo modre puščice na tleh. Slediva jim in vedno traja precej časa, da najdeva naslednjo. Čisto nepripravljena pa tudi nisva šla, pomagava si s skicami in članki, shranjenimi na telefonu. Koza je že zdavnaj izginila, ko stopiva na rob grebena. Imela sva kaj videti – kot da bi mnogo let nazaj tod počival ledenik, se nama odpre pogled na ogromno kotanjo pod nama. Sklepam, da sva na pravem mestu, zato se po strmem pobočju spustiva navzdol proti dnu. Zaradi zahtevnega terena, sonca, vetra in obupnih oznak godrnjam nekaj sam vase, ko slišim Tjašino veselo novico: svedrovci v steni! Špica! Dovolj je bilo iskanja, zato se kar tukaj razpakirava.

Po pregledu skromnih zapiskov bi morala biti v sektorju Minoan Library I oz. II. Po kratki pavzi se požinem v smer. Težavnosti 5b/5c mi dajejo potuho, da ni nič takega, kar se ne bi dalo splezati. Zelo dobra skala, škraplje, žlebovi in super razpoke, ki ponekod preidejo v luske, vzbudijo občutek zanesljivosti in zadovoljstva. Od 20 do 25 metrov dolge plataste smeri z ravno prav na redko navrtanimi svedrovci dajo občutek zračnosti in spokoja tu sredi ničesar. Najbrž ni treba poudarjati, da gneče ni bilo, še več, zagotovo sva bila povsem sama v vseh

šestih sektorjih. Ko sem spet na tleh, pošljem navzgor še Tjašo, da si tudi sama vzame mero uživancije. Tako grizeva še naslednjih 7 smeri, dokler ne prideva do lepote sektorja ali, kakor se je izrazil tisti iz zapiskov: »a must do route«. Smer z imenom Snežinka (original: Flocon de neige) z oceno komaj 5c+ ima sila neugoden zaključek. Gotovo sem že na plati izpustil vse najboljše grife in potihem sem vedel, da tu nekaj smrdi. Vpnem 8. in zadnji komplet, pogledam gor, kjer naj bi bilo sidrišče, a ga ni. Pogledam navzdol, kjer se Tjaša smehlja, kot da je vse super, pa čeprav je takrat varovala drugič v življenju. Klasika – jaz ne bi bil jaz, če si ne bi za konec spustil en tak ocvirek. Naposled se le odločim, da grem in izpeljem smer do konca. Na eni strani gladka plata, na drugi strani »slopast« raz in jaz vmes z grimasami, da so se mi smejali vsi kri-kriji daleč naokoli. Po slabih 5-ih metrih le primem zgornji rob vrhnje skale, za katero se skriva sidrišče. Tako se je lepota izkazala za zver, jaz pa sem povsem prešvican zagodrnjal, da se danes plezanja ne grem več. Še zadnjič odvežem vrv, pospravim opremo in mahneva jo navzgor proti izhodišču.

Športni dan se je prevesil v večer in vijugasta cesta naju povede naprej, novim dogodivščinam naproti. Za začetek je sledila večerja v pristni grški taverni. Gazda je izgledal kot čistokrvni Grk. Bil je lepo oblečen v črne hlače in črno srajco, imel je nazaj počesane daljše lase in še danes upam staviti, da mu je ime Kostas. Bila sva edina gosta. Najprej naju je postregel s hladnim pivom, nato pa si je opasal predpasnik in spekel najboljši giros v življenju. Za epilog zmaževa še grški jogurt z medom in figami, slednje kar na račun hiše. Prazna vreča ne stoji pokonci.

Za zaključek pa naj kot zanimivost dodam, da je na Kreti še več solidno opremljenih plezališč z dobrim renomejem. Poleg Kapetaniane vsem plezalskim navdušencem priporočam še Agiofarago in Plakias. Za prva dva svetujem nakup vodnička, še posebej za Agiofarago, saj tam ni mobilnega signala. Plakias pa je namenjen predvsem boljšim plezalcem, ki radi plezajo plate z oceno 7 in več. Aja, pa še to povem – še zdaj me zanima, kdo je pospravil tisti komplet v smeri Grave Digger v Agiofaragu, ki je nisem zmoget. Škoda, ker ne grem letos spet, bi ga pobral!

Za vikend aktivno na Krk? Da!

Besedilo: GREGOR SRPČIČ

Že nekajkrat sva z Iris izbrala Krk za kratek aktiven oddih, ker nudi čudovito pokrajino, super kolesarske steze, tudi take malo bolj »hardcore«, kot je na primer spust po downhill progi Runtele v Punat, super plezališča in lepe pohodniške poti. Tokratni vikend pobeg mi bo zaradi slikovitega pohoda do Male in Vele Luke še posebej ostal v spominu. Načrt je bil jasen, v petek zgodaj zjutraj štart, dva dni plezanja v Portafortuni in večerno sproščanje. Zadnji dan odvisno od vremena krajši ali daljši sprehod in ... domov.

Portafortuna je meni zelo ljubo plezališče in komaj sem čakal, da ga spet vidim od blizu. Po hitri kavici ob morju se odpraviva na parkirišče Portafortune in, verjetno zaradi korone, dobiva celo parkirno mesto v senci. Ob desetih sva že pod steno in pripravljena na akcijo. Prevroče ni, pa še prijetno pihlja. Vrhunsko. OGREJEVA SE V PETKAH in seveda je potrebno vsaj enkrat na obisk splezati smer Forever young (6a), ki je res dolga in uživaška. Iris sprva ne uspe, zato se odloči, da poskusi še enkrat. Jaz se prestavim v sosednjo smer Flower power (6c+), kjer lani »nisem imel za burek« v detajlu, letos pa ... sprehod. Vse smeri so dolge 30 metrov in več. V kar nekaj smereh je potrebno prevezovanje, tako da čas hitro mineva. Iris si medtem pripori večno mladost v smeri Forever young. Poln

energije upam, da pridem na vrsto še za smer Joke about summer (6c), ki je tako kot lani celoten dopust vseskozi zasedena. Na srečo so v njej zelo prijazni hrvaški plezalci in mi dovolijo, da poskusim smer med njihovo pavzo. Res je čudovita, vse gre gladko, pa še prijazni Hrvati so se odločili navijati, čeprav se ne poznamo. Po preplezani smerci se odločiva, da sva dovolj lačna, da greva v apartma in si ogledava še Baščansko ploščo v Jurandvoru.

V petek sva po obilnem zajtrku kar zgodaj odšla v plezališče, saj sva želela pozno popoldne izkoristiti za uživanje ob morju. Odločila sva se, da ponoviva smeri, ki so nama res lepe in v njih uživava. Pozno popoldne pa sem se vseeno odločil, da bi poskusil zame novo smer Fire walker (6c+). Začetek ni bil težaven, vse je šlo super, dokler nisem zdrsnil na koncu detajla in je šel »onsajt« po gobe. Kljub padcu sem si smer pogledal potem do vrha in po krajši pavzi je v drugo šlo kot po maslu. Hitro sva pospravila opremo in oddrvela proti morju.

V nedeljo ob zajtrku preveriva vremensko napoved. Super! Spremenila se je. Ne bo dežja, zato se odločiva, da greva na pohod od Baške do Male in Vele Luke in potem ob obali nazaj proti Baški. Nasvet za to pot sva

dobila od plezalcev dan prej in naj bi bila zelo slikovita. Začne se pri vходу v kamp Bunčuluka skozi borov gozdiček in ga po zgornji strani obkroži. Tik pred spustom do plaže se označena pot odcepi v levo proti Mali in Veli luki ter kanjonu Verženica. Pot tu postane bolj skalnata. Med prvim vzponom je obvezen pogled nazaj, saj se nam odpre čudovit razgled na Baško in cerkev Sv. Ivana visoko nad njo. Po vzponu zelo dobro označena pot poteka s kratkimi vzponi in spusti proti najvišji točki, kjer se odpre razgled na Malo in Velo Luko, ki izgledata tako samotno kot košček raja. V ozadju pa lep pogled na Velebitsko verigo. Proti Mali in Veli luki se spustiva po kar krušljivi poti, a to ob lepem pogledu hitro pozabim.

Za povratek se odločiva izbrati pot ob obali, ki je malo slabše označena. Pot se nadaljuje s kratkimi vzponi in spusti, vsak spust pa nas pripelje do nove samotne plaže. Nekatere so široke, nekatere ozke, peščene, spet druge kamnite in težje dostopne, vse pa so mamljive za hiter skok v morje. Seveda ravno pravšnje temperaturo morja tudi izkoristiva in se osveživa. Poleg skrivnostnih plažic naju ob poti spremlja pogled na nenaseljen otok Prvić. Tu in tam je potrebno pogledati, kam stopim, saj je Iris skoraj pohodila kačo, ki se je na srečo bolj ustrašila kot Iris in kot rešitev pametno izbrala pobeg namesto ugriza. Še sreča. Nisem še videl kače, ki bi tako urno skočila med skale v bližini. Proti koncu se pot ob obali združi s spustom čez kanjon Verženica na lepi, a ne več tako samotni plaži, za katero se nahaja borov gozdiček. Od tu naprej je pot bolj uhojena in mestoma že zelo zlizana, saj nas mimo plezališča Bunčuluka pripelje do istoimenskega kampa. Sledi še zadnje presenečenje – res strm vzpon ob kampu in nato še povratek do parkirišča nekje v Baški.

Prehrojena pot je pravi pohodniški raj otoka Krk. Pot je zelo sončna, tako da je v vročih poletnih mesecih ne priporočam oziroma je potrebno izbrati pravi čas. Še nekaj kvantitativnih podatkov. Celotna pot traja slabih 5 ur, če ne hitiš in lepo uživaš v razgledih, morju in okolici. V to je všteto tudi skok ali dva v morje. Nabralo se je 13 km in dobrih 600 višincev vzpona. Kar lepo za hojo ob morju.

Kosilo ob morju in dolga pot domov. Pozabila sva, da imajo sosede praznik Telovo, zato je vožnja s Krka do Posavja trajala celih 6 ur. Pa nič hudega. Po tako lepem in aktivnem vikendu nas ne more nič spraviti v slabo voljo. Na Krk se večkrat vračava in zagotovo se bova še, saj je še ogromno neraziskanega.

ZGODBE:

Utrinki iz prve koronske sezone

Besedilo: GREGOR CERJAK

Virus je ravno začel svoj pohod iz tržnic (ali laboratorijev), pri nas pa smo nič hudega sluteč snovali plane in uživali v eni boljših zim. Zlasti januar je postregel z odličnimi razmerami. V januarju sva z Matom v odličnih razmerah plezala Celjsko smer (IV, M, WI3+, 350 m) v Mali Rinki, v malenkost slabših razmerah in resnem mrazu Severni Raz (IV/III-IV, 300m) v Mojstrovki, za nameček pa smo v sklopu zimskega tabora še malo pikali po ledenih slapovih pod Vrščem.

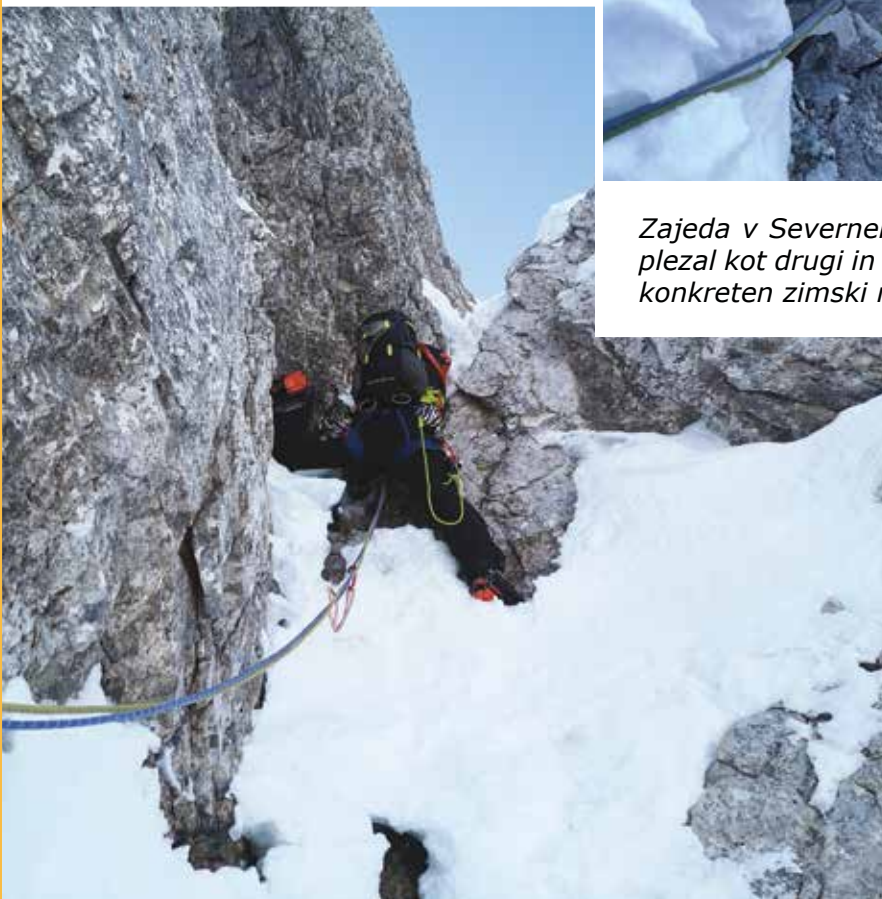

V Celjski smeri

Po obetavnem začetku je korona prisilno skrajšala zimsko sezono v hribih. Ker nismo smeli zapustiti lastne občine, smo se ponovno ozrli po njej, če morda ponuja kaj, na kar smo v obilici drugih ciljev pozabili ali to v celoti spregledali.

Zajeda v Severnem Razu. Raztežaj sem hvaležno plezal kot drugi in prišel na okus, kaj lahko pomeni konkreten zimski miks.

Balvaniranje ob vstopu v jamo v okolici Kostanjka (na sliki Rok Molan). Na obstoj jame je opozoril Igor Dular.

Zaradi korone je nekoliko zakasnil tudi uvod v letno sezono. Prvo ogrevanje v kopni skali, ki nudi več raztežajev, se je tako zgodilo 9. maja, ko sva z Matom šla v južno steno Klemenče peči (Friko 6a+, 120m, in Mrtvaški Pajek 6b, 120m).

Ogrevanje v Klemenči peči

Deževni maj ni prav posebej vabil v hribe. Priložnost za naslednji obisk se je uresničila 29. maja, ko je ista naveza krenila v južno steno Rušice. V enkratnem gorskem ambientu, ki ga zaokrožata še strmi Špik in podrte Frdmane police, sva se opogumila za smer Mimo strehe (VI+/V+ 250 m; Zlatko Gantar, Franček Knez, 1981). Premore le malo klinov in vidi se, da nima prav veliko obiska. Morda ponavljalce odvrne opis iz vodnika, da gre za najtežjo smer v steni (vodnik je bil izdan pred nastankom novejših smeri), in zraven še Frančkovo ime. Dejansko je bilo samo plezanje nekoliko lažje od pričakovanega, linija je ponujala kar nekaj možnosti varovanja s frendi, skala je bila večinoma dobra, mestoma pa je bilo tudi kar precej krušljivo in naložene podrtije.

Blizu vrha Rušice

Konec junija nas je ponovno sprejela Paklenica. Splezali smo par lepih smeri, opravil sem izpitno turo za alpinista pripravnika.

V senci na vrhu Anića kuka po praktičnem delu izpita. Le kaj me čaka na zagovoru ...

Ob koncu poletja smo neizmerno veseli pričakali novo članico družine in seveda tudi PAK-a. Ker se je z jesenjo izkazalo, da nam bo pandemija še naprej kvarila načrte, se je ati odločil, da mora nujno ukrepati ter otrokoma in mamicici zgraditi domačo stenco. Pri zasnovi stence je prijazno pomagal Ambrož, pri postavitvi pa Goran, Mato in Bojč. Hvala vsem.

Zabava za vso družino.

Pa še ati je lahko plezal, ko so vsi spali.

ZGODBE: Po Koroškem, po skali ...

Besedilo: GREGOR SRPČIČ

... se eno dekle podi, dva dni jo že pleza in kože več ni :)

Ja, na Koroškem, od koder prihaja naša Janja (Garnbret), sva izkoristila še tisti zadnji, res sončen in topel septembrski vikend. S plezalnega vidika je bila za naju ta pokrajina še čista neznanka. Za prvi dan sva si izbrala plezališče Burjakove peči. Štartala sva zgodaj, a pot je ... dolga, tudi avtoceste ni in ko se pelješ čez prelaz iz Šoštanja proti Črni na Koroškem, že dobiš občutek, da si blizu konca sveta. Potem pa prideš v Črno in vidiš, da je dom Tine Maze prav fletno mestece. Nekje sredi mesta zaviješ levo, se nekaj časa pelješ skozi gozd in parkiraš skoraj točno pod skalo. Dostopa do prve smeri je maksimalno 10 sekund.

Plezališče je res neverjetno urejeno. Idilično okolje, ogromno klopic, kjer lahko posediš, potoček in šele ko prideš v sektor C ali D in pogledaš navzdol, se zaveš, kako strmo je dejansko pobočje ob skali. Platoji, na katerih varuješ, so tako veliki in dobro narejeni, da te strmine sploh ne opaziš, za nas, lene plezalce, so med platoji naredili še stopničke, da nam ja ne bi bilo potrebno previsoko dvigovati nog. Res lahkih smeri ni v izobilju in so povečini kratke. Smeri so bolj kot ne navpične ali položne platke, nekaj jih je tudi v dveh raztežajih, a se jih da, če le imaš 80-metrsko vrv, plezati v enem raztežaju. No, vsaj tako pravijo lokalci, tako da me ne držati za besedo. Samega načina plezanja se je bilo treba kar navaditi in glede na to, da sva prišla v to oddaljeno plezališče le za en dan, nisva iskala projektov in sva se držala šestic, ki so res zelo poštene šestice. No, pa tudi moj izbor smeri ni bil najbolj posrečen. Poskusil sem smer Gravž 6b, ker je na oko izgledala OK in sem mislil, da je mogoče sarkazem. No, ni bil. Ko sem se nekako po krušljivih podprijemih in položni platki pretipal do vrha, tam ni bilo štanta. Pogledal sem levo in štant je bil kakšne tri metre bolj levo od vrha. To, kar sem držal, ni bilo ravno najboljšo, stopkov v tej prečki tudi ni bilo ravno veliko, tako da sem upal na čim več trenja v rahlo prašni skali. Nekako sem le vpel in takrat mi je postalo jasno, zakaj so v smeri »fiksi«. Mogoče nisem omenil, to je bil drugi razlog, da sem šel v to smer. »Fiksi« v 6b-ju ... to moraš poskusiti. Nekje proti koncu dneva so se končno začeli zbirati lokalci in eden je bil res faca. Je kar sam pristopil do naju in nama razložil naj vodničku

in ocenam ne verjameva preveč ter naju usmeril v nekaj lepih 6b-jev. Po njegovih besedah se najlepše smeri v tem plezališču začnejo pri 7b, pri nižjih ocenah pa velja pazljiv izbor. Ta lokalci se je mimogrede sprehajal v osmicah, zato sem ga vprašal, kakšen je kaj tisti 6c na začetku v sektorju A. »Ej, tisto se ne pleza, ma sam eno ponovitev, ne vem, zakaj ma takšno oceno.« Po dolgem in zanimivem pogovoru sem se zakadil v predlagane smeri, ki so bile sicer kar težke, ampak res lepe. Iris pa je imela dovolj. Plezališče je visoko in popoldne v senci, tako da je pozno popoldne enega od naju že pošteno zeblo (Uganite koga!), drugega pa so boleli prsti ... na nogah. Pospravila sva opremo, naredila pet korakov do avta, spila regeneracijsko tekočino (pivo) in se odpeljala proti hotelu. Ja, na Koroškem

imajo tudi hotele in celo kitajsko restavracijo. Pa še prav dobra je in skoraj me je pobralo od smeha, ko se je Iris potrudila in lepo počasi, v različni slovenščini vprašala, če je račka v slivovi omaki dobra, Kitajec pa ji je odgovoril v perfektnem koroškem narečju. Tudi Kitajca, ki govori Koroško, ne srečaš ravno vsak dan. V glavnem: super plezališče, super urejeno, malo drugačno – in z veseljem bi se vrnil za vsaj dva dni in se poizkusil v kakšni težji smeri. Naj tri smeri dneva? Ta douga, La Bamba in Rožica – priporočam.

Jajčka za zajtrk? Ja itak. Kako je fino, ko ni treba pripravljati zajtrka in lahko v miru brskaš po vodničku in debatiraš: »Kam pa danes?« Tako je padla odločitev za Mislinjo, vodniček se najde na spletu, med slikami ali v novem vodničku po slovenskih plezališčih. Majhno plezališče, ki ponuja dva sektorja. V prvem so platke, drugi je previsni in namenjen najboljšim, saj se smeri začnejo pri 7c, potem pa se stopnjujejo. Še ena posebnost plezališča je granit. Zato je to plezališče verjetno z največ trenja v Sloveniji. Cesta je super, kak kilometer makadama, mestoma ozka, drugih težav ni. Na parkirišču je postavljena tabla, kje so napisane in označene smeri ter navodila, kako do sektorjev. Pot do njih poteka navzdol in je zelo strma, a lepo urejena, tako da ni nobenih problemov. Vse smeri so na novo in na gosto opremljene. Pohvalno! Malo me je bilo strah teh platk v granitu, a se je ta strah izkazal za čisto neupravičenega. To je bil najboljši plezalni dan v platah. Oba sva

neznansko uživala in smeri so kar padale. Še tam, kjer ni bilo stopa, je noga kar nekako držala. Noro. Iris je imela res dober dan in je zlezla dva 6a-ja, enega izmed obeh celo na flash, potem ji je z rdečo piko uspel njen prvi 6b – Ne šparaj krimpov. Ime pove vse, tako da – same pohvale deklici. Juhu! Ker je šestica hitro zmanjkalo, sem poskusil smer Vizija ostaja (7a); v prvo je zmanjkalo malo poguma pri vpenjanju v detajlu, je pa v drugo šlo brez težav. Dan je šel h koncu in malo mi je bilo žal, da se nisem že prej opogumil in šel hitreje v sedmice, ampak imam sedaj vsaj razlog, da se vrnem. Iris je med tem poizkusila A je to (6b+), ki je res lepa smer, tako da še en razlog več, da se vrneva. Ker je bilo že pozno in sva ob teh noro lepih smereh kar pozabila na hrano, sva odhitela v Celje, v Stari pisker na BBQ rebrce . Bajе si jih je nekdo zelo zaslužil:)

Koroško sem do sedaj raziskoval le z gorskim kolesom. Najde se vse – od najdaljšega »flow traila« Peca, atraktivnih Kop, kjer je kolo več v zraku kot na tleh, Stare partizanke in drugih, mestoma že kar na glavo obrnjenih kolesarskih enoslednic. Mogoče pa mi je samo všeč ta stil gorskega kolesarjenja. Kot plezalec sem tokrat prvič zašel na Koroško in vse kar ponuja – plezališča, prenočišča, hrana in možnosti drugih aktivnosti, me je prepričalo, da je to super destinacija in komaj čakam toplejše dni, da se z Iris spet odpraviva tja. Upam, da naslednjič za več dni in v popolni bojni opremi. Plezanje in gorsko kolesarjenje sta itak najboljša dopustniška kombinacija.

ZGODBE: Turni trojček

Besedilo: GORAZD POZVEK

V letih svojega alpinističnega udejstvovanja, ki se jih je nabralo kar nekaj, sem se ukvarjal z vsemi zvrstmi alpinizma, vendar mi je najbolj pri srcu zima. Ni ga lepšega, kot s turnimi smučkami opraviti jutranji vzpon v eni sami belini proti steni, kjer si zbereš grapo, daš smučke na nahrbtnik in odpikaš proti vrhu. Potem pa te za nagrado čaka le še vijuganje, kjer si prizadevaš povleči čim lepše zavoje proti vznožju gore. Vse to mi nudi največje užitke pri zahajanju v gore.

No, pa vse to ni tako samoumevno, kot izgleda na prvi pogled in v zadnjih letih teh užitkov ni bilo na pretek, saj mi moja kolena izstavljajo račune za vsa leta, ko mi ni bilo mar, kaj in kako sem z njimi počel. Pred desetletjem in več sem še računal, da bo ortopedska stroka porihkala moje okončine in omogočila, da bom užival v plezanju in smučanju še daleč v starost. Hodil sem na preglede, slikanja in ležal kar štirikrat pod njihovimi napravami, tako da sem poznal že skoraj vse dohtarje na Ortopedski kliniki v Ljubljani, enkrat pa so se me lotili tudi v Mariboru, kjer so mi navrtali nešteto luknjic v moje kosti, da bi se tvorila hrustančevina oziroma obnovil hrustanec. Seveda sem bil le poskusni zajček in od tega ni bilo nič. Prestal sem tudi operacijo, kjer so mi želeli v koleno namestiti matične celice, vendar so ob pogledu v koleno ugotovili, da tudi iz tega poskusa ne bo nič, saj na mojih kosteh ni bilo več hrustanca. Tako sem zaenkrat omagal na tej poti klasične medicine in začel iskati možnosti v alternativni. Kar nekako

čudežno sem prišel do knjige bivšega vrhunskega ameriškega športnika, kjer opisuje, kako je z mirovanjem oz. šparanjem kolen, pravilno prehrano in pravimi vajami dosegel, da se mu je hrustanec začel obnavljati. Prebral sem tudi knjigo dr. Feila z naslovom Premagajmo artrozo in bolečine v sklepih, kjer predstavi strategijo, kako to narediti. Stavi na pravilno prehrano, ki zavira vnetja, uravnavanje teže, jemanje pravih hranil za vzpodbujanje tvorbe hrustanca, gibanje, obnovo črevesja in moč misli.

Ker je bila moja želja, da še kdaj stopim na smučki in grem z njimi v gore neizmerna, sem se hitro odločil in se lotil zadeve. Dve leti sem se večinoma držal vseh napotkov in počasi so se začeli kazati tudi prvi rezultati. Bolečine v kolenu so se zmanjševale, moja hoja je postala lažja in počasi sem začel razmišljati, da pobrišem prah s smučki. Po treh letih brez smučanja sem zopet obul pancerce, nataknil smučki in ob položni smučarski progi počasi krenil navzgor. Pri hoji nisem čutil nikakršnih bolečin in bilo je lepo zopet dihati mrzel gorski zrak, opazovati spokojno zimsko naravo in se počasi vzpenjati navzgor. No, potrebno pa je bilo priti tudi navzdol. Ni bilo enostavno. Telo je bilo zakrčeno zaradi strahu in čakanja ali se bo pojavila bolečina. Vse zavoje sem izvajal le na eni nogi, kjer me je seveda kmalu prijel krč, tako da v smučanju ni bilo več nikakršnega uživanja. Vseeno sem tisti dan poskusil še dvakrat in preživel. Obremenjena noga me je sicer bolela bolj kot koleno, ki sem ga šparal, in to je bilo za zimski dopust vse,

kar sem naredil na smučeh. Spomladi sem se malo opogumil in šel s sodelavci na smučanje na Mölltalergletscher. Oni so se veselo dričali po nešteto lepo urejenih progah, sam pa sem si na smučih nataknil kože in jo lepo od spodnje postaje žičnice mahnil peš ob progi in po njej na Scharek, najvišji vrh smučišča. Naredil sem dobrih tisoč višinskih metrov, potem pa se previdno oddričal v dolino. Na delu, kjer je teren bolj strm, sem moral pozabiti na previdnost. Kar nekako podzavestno sem se sprostil in začel normalno smučati, tako da nisem obremenjeval samo zdrave noge, temveč obe hkrati. Veselje do smučanja se je tako povrnilo in tudi upanje, da bom še lahko užival v zimskih vzponih in turnem smučanju. No, o bolečinah v kolenu in rehabilitaciji v naslednjih dneh raje ne bom razlagal.

Nova sezona po zanimivem obdobju bildanja in zdravljenja kolena, se je začela že bolj vzpodbudno. Kolega me je zvalil na pravi turni smuk v Avstrijo. Sla sva v Nockberge na Königss-tuhl, ki je ponudil vse, kar si turni smučar lahko le želi. Vzpon po prekrasni dolini, obdani s pobeljenimi vršaci, različna snežna podlaga,

vzpon z derezami po vršnem grebenu, prelepi razgledi tja do Julijcev in Dolomitov in tudi za moja kolena kar primeren sneg za spust. Ne bom rekel, da sem pri smučanju navzdol užival tako, kot pri hoji navzgor, v resnici je bila to bolj bitka za preživetje, kjer sem vseskozi cvikal, kje bom zapel kakšno luknjo ali grbino in mi bo zopet razmetalo koleno. To pa je bilo na žalost za lansko leto tudi vse. Življenje se je

začelo obračati na glavo, pandemija je prinesla neko novo realnost in nam za nekaj časa tudi preprečila obisk gora.

Letošnja zima pa je postregla z obilico snega kot že dolgo ne, nekaj časa so bili tudi covid-ukrepi malo bolj zrahljani in začel sem delati strategijo svojega turnega smučanja. Najprej sem se želel preizkusiti na bolj varnem terenu, zato sem izbral bohinjski kot z Žagarjevim grabnom in za poslastico še skrito dolino proti Zadnjemu Voglu. Skupaj s Silvestrom in Bojanom smo neizmerno uživali v neokrnjeni naravi, kljub temu da smo vseskozi pogledovali proti osojnim pobočjem, saj so še vedno grozili plazovi južnega in kložastega snega. Vse se je dobro izteklo, povzpeli smo se na enega od stranskih vrhov Vogla in se tudi kar lepo odpeljali nazaj v dolino. To je bil smuk »od avta do avta« in taki so nam seveda najbolj všeč. Moje koleno se je kar dobro držalo. Seveda je zahtevalo v naslednjem tednu primeren tretma, masaže in razne maže za vzpodbujanje pretoka krvi, vendar je bilo že čez en teden v taki formi, da je bil čas za nove podvige.

Tokrat sem združil moči s svojim najljubšim soplezalcem, s sinom Nejcem, saj mi njegov način ukvarjanja z alpinizmom vliva veliko zaupanje, hkrati pa se mi zdi, da sva kljub odnosu oče – sin tudi prijatelja. Tura pa je bila tista prava, kot sem jo opisal na začetku prispevka. Izbrala sva Mojstrovke in pričakovala sva, da bova štartala že precej nizko, saj je bilo ogromno snega in cesta naj bi bila splužena le do Koče na Gozdu. Z veseljem sva se potem peljala dalje, saj so jo sfrezali skoraj do Erjavčeve kočice. Snega je bilo okoli štiri metre, tako da sva se morala kar potruditi, da sva splezala s ceste na plano. Potem pa smučili na noge in navzgor. Neštetokrat sem se že vzpen-

jal po pobočjih Mojstrovk in vedno mi je bilo fajn. Pozimi ni nikoli enako kot prejšnjokrat, ali je več snega ali so razmere drugačne, enkrat me zebe, drugič mi sonce nabija v glavo, vendar je vedno lepo. Tokrat sem se odločil, da bom skušal čim višje priti kar s smučmi na nogah in zato sem imel s sabo tudi srenače. Nejc jih ni imel, zato je kmalu smuči privezal na nahrbtnik in zaplezal navpično po grapi navzgor, sam pa se nisem predal in sem vzpon na smučeh po nešteto okljukih končal skoraj čisto pod Pripraviško grapo. Vzpon me je kar utrudil, Nejc pa je veselo »poskakoval« okoli mene in me vzpodbujal pred vzponom po grapi. Minilo je že kar nekaj let od mojega zadnjega plezanja v grapi. Nisem se počutil ravno suvereno, kot je bilo to včasih, a ni mi preostalo drugega, kot da smuči namestim na nahrbtnik, si nataknem dereze, vzamem v roke cepin in začnem z vzponom. Na začetku je bil moj korak nesiguren in teža nahrbtnika me je še dodatno ovirala pri vzponu. Potem sem se počasi ogrel in bilo je vse lažje. V najstrmejšem delu grape mi je Nejc ponudil svojo bajlo, ker sem imel le lahek aluminijast cepin. Z veseljem sem zamenjal orodje, ki mi je vlivalo nekoliko večje zaupanje pri napredovanju. Nad glavo nama je veseskozi visela večmetrska opast, kar smo sicer navajeni iz preteklosti, sedaj pa vseeno nisem bil čisto miren. Ja, v alpinizmu je pač tako, da če nisi veseskozi na polno pri stvari, potem nisi več popolnoma prepričan v svoje početje in velja biti še dodatno previden.

Na vrhu grape se sam oziram proti vrhu Male Mojstrovke, Nejc pa predlaga, da poskusiva raje z Veliko, saj je njeno pobočje bolj obrnjeno na jug in bo tako v mehkejšem snegu smuka prijetnejša. Prisluhnem mu, saj vem, da ima veliko izkušenj in da mu lahko popolnoma zaupam. Zopet si nadeneva smuči in rahlo navzdol prečkava strmino pod Malo Mojstrovko. Pri vzponu me Nejc spusti naprej in tako v enakomernem tempu lepo napredujeva proti vrhu. Nejc ugotovi, da mu moj tempo odgovarja, saj ni utrujen in kar hitro pridobivava višino. Dan je lep in brez oblačka in na vrhu sva poplačana s prečudovitimi razgledi na vse najvišje vrhove Julijcev in tudi dlje. Poiščeva zavetje pred vetrom in si urediva kotichek za okrepčilo. Nikamor se nama ne mudi, Nejc malo posrfa po internetu, saj ima še nekaj službenih obveznosti, sam pa obujam spomine na pretekla leta.

Odneslo me je veliko let nazaj, ko je bil Nejc še majhen in smo skupaj z Dani prvič smučali z Male Mojstrovke. Živeli smo res na polno. Med tednom službene obveznosti, treningi, delo doma in za vsak lep vikend v gore ali v plezališča.

Iz razmišljanja me prebudi Nejc, ki me spomni, da naju čaka še prijetnejši del avanture. Podeliva si še eno »Laško« in čas je za akcijo. Najprej strma prečka v desno, nato pa samo ena užitancija daleč dol v Drevesnico, proti Trenti. Vriskava, snemava, se vzpodbujava in neizmerno uživava. Sneg je idealen, ravno prav odpuščen, da sem se lahko peljal povsem sproščeno in nizal zavoje po nedotaknjeni podlagi. »Kaj še češ lepšega,« rečemo stari alpinisti.

Prismučala sva čisto v dolino in izkoristila strmino do zadnjega metra. Na koncu še po gozdu, rahlo navzdol pod vršiško cesto in potem s prešernim nasmehom na obrazu nazaj na Vršič. Težko bi še bolj natančno opisal, kako mi je bilo ta dan pri srcu, saj sem se po več letih muk zaradi poškodb spet počutil kot takrat, ko je bilo tako pohajkovanje po gorah nekaj samoumevnega. In ta dan sem preživel s svojim sinom, kar je sedaj tudi dosti redkeje, saj ima svojo družino, ki se ji posveča.

Seveda tudi ta užitkarska tura ni bila brez posledic, tokrat je rehabilitacija trajala štirinajst dni, bolečine so bile kar hude in moja terapevtka je imela z mano kar obilico dela, da me je kolikor toliko usposobila.

Vreme je še kar držalo, snega je bilo še zadosti in s Silvestrom sva se odločila, da bi šli skupaj z njegovim sinom z Zelenice na Stol. Silvester in Mark sta sicer izredno dobra alpska smučarja, v gorah pa sta izkušnje začela nabirati šele v zadnjih letih. Na Zelenici je bilo parkirišče skoraj povsem polno, tako da je bilo občutiti, da so se ljudje »utrgali s ketne« po vseh zaprtjih občin in pokrajin. Bil je relativno topel spomladanski dan in krema za sončenje je bila ta dan najbolj obvezen pripomoček. V slabi uri smo bili že na Zelenici in s hribčka nad kočjo je sledi spust proti stari karavli, kjer je sedaj tudi kočja. Silvester, ki je malo zaostajal, naju je z Markom, ki sva odvila desno v gozd, spregledal in se odpeljal predaleč v dolino, tako da sva mu sledila še midva, kar pa je pomenilo nekoliko daljši vzpon proti sedlu pod Vrtačo.

Sneg je bil južen in sonce nam je tolklo v glavo. Le počasi smo se približevali sedlu in ko smo se le povzpeli nanj, se je na naših obrazih izrisalo razočaranje. Stol se nam je zdel neizmerno daleč in del prečke, ki vodi v smeri vzpona, je bil popolnoma kopen. Sledil kratek posvet in moj predlog, da se po južni grapi povzpemo na Vrtačo. Strinjala sta se, čeprav bo to zanju prvi alpinistični vzpon po grapi. Zaupata mi, čeprav sem sam malo zaskrbljen, pa ne zaradi plezanja, temveč kar močne odjuge. Na srečo snega ni veliko in je tudi že splazen. Na proti nam prideta dva štajerska alpinista, ki sta po grapi sestopila, kar me dokončno prepriča, da gremo naprej proti vrhu. V grapi so razmere spremenljive, od trde podlage do udiranja, če si

zašel s prave linije, vendar po moji presoji, kar dobre. Utrujeni, vendar veseli se pozdravimo na vrhu in gledamo navzdol v severno grapo, če bi morda smučali po njej.

Že včasih se mi je zdela strma, tokrat pa še bolj. Kljub temu, da sta oba odlična smučarja, si nisem upal tvegati spusta na severno stran. Grapa je bila tudi trda in delno poledenela. Torej nam je ostal le povratak po južni grapi, koder smo se tudi povzpeli. Smučanje ni bilo ravno nek presežek, vendar nam je uspelo in moja prijateljica sta opravila svoj prvi alpinistični vzpon in tudi prvo alpinistično smučanje. Nižje so bile razmere boljše, saj je bil sneg ravno toliko južen, da se je dalo lepo vijugati. Po vzponu nazaj na Zelenico pa sem bil tako utrujen, da brez piva in dveh čokolad najbrž ne bi bil sposoben priti nazaj na Ljubelj. Bil je lep in naporen dan v dobri družbi.

Rezime tega tretjega turnega smuka pa ni najboljši. Minila sta že skoraj dva meseca, moje poškodovano koleno pa je dobilo sotrpina, saj me sedaj močno bolita obe, tudi tisto do sedaj zdravo in se nikakor ne morem sestaviti. Vsaka tura, ki jo opravim po okoliških hribih, je pri sestopu prava kalvarija.

Toliko o mojem letošnjem trojčku turnih (s)muk. Sedaj sledi zopet rehabilitacija in mogoče celo priprava na novo zimsko sezono.

Iz napisanega lahko razberete, zakaj se ne udeležujem več skupnih tur na klubu, saj imam toliko opraviti sam s sabo, da bi bilo neodgovorno, da bi prevzemal kakršnokoli odgovornost za naše tečajnike, pa bi seveda to še kako rad počel. V mislih pa sem vedno z vami.

ZGODBE: Piz Bernina

Besedilo: VALERIJA BOGOVIČ

Ravno planiram naslednji odhod v hribe, ko naletim na objavo PAK-ove skupne ture – Piz Bernina, nam najbližji štiritisočak na italijansko-švicarski meji. Zaiskrijo se mi oči, na smeh mi gre, postanem nemirna. Takšen vpliv ima name pričakovanje novih avantur. Takrat še ne vem, da bo res avantura. Takoj za začetnim navdušenjem se seveda pojavi dvom: »Je sploh primerno za začetnico. Nočem ovirati bolj izkušenih.« Toliko časa odlašam s prijavo, da se mesta skoraj zapolnijo. Ampak vse se uredi, kot se mora, in že je tu večer

odhoda. Kljub temu, da se odpravljam na prvo takšno turo, o tremi ne duha ne sluha; noč v kombiju prav mirno prespim. Zbudim se ravno pravi čas, da se lahko čudim ozki vijugasti cesti in tunelom, vklesanim v skalo. Naše izhodišče se nahaja pri jezeru Lago di Gera, kjer skuhamo kavo, se preoblečemo in razdelimo opremo. Zagrizemo v hrib, sonce pripeka, a do zelenega piva bo treba počakati do večera, saj je večina koč že zaprtih. Prvi del poti sicer poteka brez posebnosti, razen da nekje zamudimo odcep v levo in jo »raje« mahnemo kar čez tritisočmetrski prelaz. Na drugi strani nas preseneti že prvi ledenik, ob spustu pa kar hitro izgubimo pridobljene višinske metre. Potem pa spet strmo navzgor do ledenika Vedretta di Scerscen Superiore, kjer se začne zares. Dereze, cepin, ledeniška naveza. Skrbno opazujem, kako fantje pripravljajo vrvi in nabiram znanje za naslednjič. Od tu imamo lep razgled na današnji cilj, kočo Marco e Rosa. Zračna razdalja – ne izgleda tako daleč, ampak morala bi že vedeti, da se na to ne gre zanašati. Pot namreč vodi ob robu ledenika, prečkamo

nasutja majavega kamenja, vozli na vrvi se kar naprej zatikajo... Treba jih je reševati ter hkrati paziti na vsak korak. To zahteva koncentracijo, ki počasi, a vztrajno jemlje energijo.

Hodimo že dolgo, bližamo se steni. »Ta mora biti tista, po kateri poteka ferata do koč«, si mislim. Ampak ne, ne še. Naredimo še ovinek okoli velike razpoke in prečkamo ledeniško moreno. Dereze zabijam v led, da bolijo prsti, nato pa spet strmo navzgor. Na skali zagledam rdeč krog, ki označuje vstop v ferato. »Super, samo še malo.« Toda prva naveza stoji pod steno in razpravlja. Ostali se v vrsti ustavimo na pobočju in čakamo. »To traja že predolgo, nekaj je narobe.« Po pobočju se vsake toliko prikotali kak kamen, ki nepredvidljivo menja smer. Ko eden zadane Matica v golen, sklenemo, da je prenevarno in se pomaknemo proti prvi navezi. Tu ugotovimo, v čem je problem: krajna zev onemogoča vstop v ferato. Pregloboka, preširoka. Ura je 17.00, kmalu bo noč. Pade tudi ideja, da se vrnemo do koč in prespimo v zimski sobi. Ampak fantje brainstormajo, med opremo se najde marsikaj in tako se pojavi tudi ideja za rešitev situacije. Skupaj zlepijo več pohodnih palic, na en konec pa pritrdijo vponko z vrvjo. Sims leže na robu krajne zevi v vponko lovi zanko na vrvi, ki visi iz ferate, ostali ga držijo za noge. V tišini opazujemo. Poskuša, poskuša in uspe! Mato nato prepleza do prvih varoval in vrže vrv, po kateri se s škripcem potegnemo čez. Do koč nas čaka še nekaj sto višinskih metrov ferate. Si predstavljate lepe, urejene slovenske ferate z napetimi zajlami in skobami na razdalji

koraka? No, ta ni takšna. Začne se z lojtrco, ki sem jo sumljivo opazovala že od spodaj. Iz treh delov, srednji privezan na krajni dve samo s vrvjo, desno zgoraj in levo spodaj. Visi nazaj, visi v stran. Primem prvo prečko, vse se maje. Ni druge, globok vdih in čez. Varovala v nadaljevanju, kakor da so nametana malo na pamet. Improviziran samovarovalni komplet iz gurtne in matičarke večinoma vpenjam kar v skobe, saj se na verigi matičarka preveč zatika. Nekje na polovici me že ujame tema. Vleče se v neskončnost. Dokončno sklenem, da imam mnogo bolj kot kline in zajle, rada skalo in štrik.

Ko vsi prispemo v koč, je že trdna tema. Korona ukrepi nam sledijo tudi tu gor – prva stvar. Termometer na čelo. Kaj, če bi kdo res imel vročino? Bi ga pustili spati na ledeniku? Po večerji hitro predebatiramo naslednji dan. Nekateri se odločijo, da bodo počakali v koči. Utrujenost po dolgem dnevu in noči v avtu tudi v meni vzbudi dvome. Sklenem, da se bom odločila jutraj.

Po (pre)kratki noči z veseljem ugotovim, da je omahljivost prejšnjega večera izginila. Seveda grem na vrh. Startamo še v temi, v navezah po dva. Ko pridemo na vrh snežnega pobočja pred vstopom v plezalni del, sonce v čudoviti oranžni barvi ravno osvetli okoliške vrhove, ki kukajo izza oblakov.

Pot na vrh vodi po grebenu Spallagrat s težavnostjo do III. stopnje. V prvem delu se gibljeva v klasični navezi, saj so postavljena sidrišča, ki jih uporabljava za varovanje, v drugem delu hodiva štajerca. Malo neprijetno mi je le pri kratkem spustu po ozkem grebenu. Nekaj skal, nekaj snega, z derezami se počutim okorno. Kam naj stopim, kje naj se primem? Vse ostalo pa je res lepa plezarija. Čisti užitek. Na vrhu sva sama. Popoln sončen dan, čudoviti razgledi na zasnežene vrhove in ledenike. Ko bi le znala ujeti občutke ob pogledu na veličastnost narave v fotografijo.

Na poti nazaj naju kmalu začnejo dohitevati vodniki s svojimi strankami, ki prihajajo iz švicarske strani. Očitno se jim zelo mudi, saj se prav neuvidevno vrivajo, izvajajo manevre malo po svoje in celo skušajo vrv vpeti v isto sidrišče, kjer imava že midva svojo. Tu pa postaviva mejo. Nikoli dve vrvi skupaj! To vem še jaz – začetnica. Ker pametnejši pač poskrbi za svojo varnost, se raje umikava in čakava. Načakava se tudi pri zadnjem spustu ob vrvi (moj najljubši manever, mimogrede). Tokrat na našo naslednjo navezo, da nama pošodi vrv, saj sva midva s sabo vzela prekratko. Čas leti, vprašam se, če jih v koči že kaj skrbi.

Ko smo vsi varno nazaj z gore, se hitro odpravimo dalje, saj se ura že preveša v popoldansko. Po ferati navzdol, mimo lojtrce in čez krajno zev se spustimo ob vrvi. Za spust po ledeniški moreni Mato napelje še eno vrv. Gledam Špilija, kako suvereno in elegantno se sprehodi navzdol, kot bi hodil po ravnem. Jaz najprej izberem ritnski po vseh štirih, po Simsovem predlogu pa poskusim s Špilijevo varianto. Veliko manj suvereno in veliko bolj štorasto. Upam, da tega ni videl nihče razen Simsa za mano: »Zaupaj derezam.« Ja, na tem odnosu bo treba še delati.

V želji, da bomo čim hitrejši, se namenimo kar naravnost čez ledenik, ampak se moramo hitro umakniti številnim velikim razpokam. Če bi se morali prejšnji dan ponoči vračati po takšnem terenu, ne bi bilo prijetno. Na drugi strani ledenika še zadnjič pogledam proti vrhu in sem kar malo ponosna nase. Še pred pol leta si ne bi mislila, da bom osvojila štititisočak, ki zahteva tehnično znanje.

Pomislim, kako se je vse skupaj začelo. Pred dvema leti na trekingu v Kirgiziji. Rus, Dimitrij, s katerim smo nekaj časa skupaj hodili, razlaga, kako je šel na Pik Lenina in Pik Mark-

sa. »Ti bi tudi lahko.« Ni mi jasno, od kod mu ta ideja, ampak takrat sem začela razmišljati o tečaju plezanja. Žal sem morala nanj čakati še celo leto. Pred tem grem še na trekking v Peru, kjer me vodič Hektor sprašuje, kdaj pridem nazaj, da bomo šli na goro Trapesio, ki jo ravno občudujem. »You could do it.« Kaj? Ne, to je nevarno! No, sedaj – po enem letu v PAK-u – se mi podobni podvigi niti ne zdiyo več tako nemogoči.

Sestop se nato zavleče še pozno v noč. Hodi-mo hitro in v tišini. Oživimo, ko Maja ob poti zagleda res orjaške marele. Njeno navdušenje je nalezljivo. Nabere jih celo naročje, komaj jih nese. Kmalu zatem pa naletimo še na zaprt prehod čez jez. K sreči se v nahrbtnikih najde tudi orodje za utiranje poti skozi zaprta vrata. Sicer bi jih lahko preplezali – ampak – tudi marele je treba varno spraviti čez. Tako se, popolnoma v slogu te ture, z improvizacijo naša pot konča. Čaka nas le še celonočna vožnja domov, z Romo pa že delava načrte za plezanje naslednje popoldne.

ZGODBE: Kje prijazne ste višave?

Besedilo: ŠPELA GERJEVIČ in GREGOR MIKLIČ

*Kje prijazne ste višave,
ki obdajate moj dom.
Kje cvetoče ve planjave,
vas li kdaj še videl bom.
(Slovenska narodna)*

Leto 2020 se je začelo obetavno. Januarja sva se na lep zimski dan z dobrima prijateljema iz Hrvaške povzpela na Stol. Dokaj topla zima je v začetku leta dovoljevala tudi obisk plezališč, med tednom pa smo pridno trenirali na krški bolderci. Forma je bila dobra in glave so kovale načrte za prihajajočo pomlad in poletje. Morda pa se letos končno odpraviva v Arco, pa v Dolomite? Pa v Paklo bo tudi treba kaj iti, to je že tradicija. Pa kak vikend na Krku, tja lahko vedno na hitro skočiva.

Nato pa je tudi do naše male Slovenije iz oddaljene Kitajske pot našel novi korona virus in vse, kar smo lahko v tej novi in negotovi situaciji naredili, lepo zajameta dve enostavni besedi –ostani doma. Enostavno izreči, težje udejanjiti. Kajti, ko enkrat gore, gozdovi, skale postanejo tvoj življenjski slog, tvoj drugi dom, se je temu klicu po gibanju v naravi zelo težko upreti. Toda zmogla sva in dočakala sproščanje ukrepov. Gregi se je ob prvi priložnosti zagnal v armeško prečko, planinski korak pa sva najprej obudila na domačih Gorjancih in Bohorju. Rada hodiva v hribe. Zvečer preveriva vremensko napoved, si izbereva cilj, naštudirava pot in pripraviva sendviče. Nato se v zgodnjem jutru, še po temi, čisto po tiho odpraviva iz bloka. Vsi še spijo in ne vedo, da midva že odhajava

avanturi naproti. Počasi se začne daniti in mimo Ljubljane se prikažejo silhuete gora. Vedno jih iščem in naštevam, aha tam so Kamniške z Grintovcem, tam naprej pa se že kaže Storžič. Gregi še nekoliko zaspano pritrjuje in kima. Ob prihodu na parkirišče je še hladno in mirno. Toda mišice se hitro ogrejejo. Vzpenjava se počasi in vztrajno, z redkimi postanki, dokaj v tišini, vsak v svojih mislih. Nekoliko bolj klepetava postaneva šele na vrhu, malicava, se razgledujeva, opazujeva druge planince in upava, da se pri delanju »selfijev« kdo ne poškoduje. Tu zgoraj sva neobremenjena, počutiva se tako lahka. Virus, politika, obveznosti, vse je ostalo v dolini, v nekem drugem svetu, tam daleč spodaj. Za spust si vzameva več časa, uživava na razglednih postankih in globoko dihava svobodni zrak. Kakšen užitek se je v večerih urah vrniti domov z bistro glavo in utrujenimi mišicami!

V tem – z epidemijo zaznamovanem letu – sva se na večino izletov odpravila sama. Od maja do začetka oktobra sva se povzpela na 14 slovenskih dvatisočakov. Zanimivo bi bilo ponoviti vzpon na Planjavo skozi Repov kot, ker sva bila na brezpotju do Srebrnega sedla in nato na vrh tisti dan prikrajšana za razgled. Malo so nama ponagajali oblački tudi na vrhu Ojstrice, na katero sva se odpravila po razgibani Kopinškovi poti. Dolg in zanimiv pris-

top pa sva si izbrala tudi za vzpon na Veliko Raduho. Peš sva štartala kar iz centra Solčave, kjer sva prenočevala. V Solčavi se namreč začne markirana planinska pot. Vendar je kmalu postalo več kot očitno, da se večina planincev z avtomobili zapelje mnogo višje, saj je bil začetni del speljan čez strm gozd, pot pa je bila slabo uhojena in je ponekod kar izginila, tako da sva se čez krajši odsek prebila kar nekoliko »robinzonsko«. Na planini Grohat je bilo gneče nekoliko več. Srečala sva nekaj planincev in zelo veliko mladih bikov. Gregi se je po potki med njimi prebijal pred mano, in kar slišala sem njegov glas v svoji glavi: »Špela, tiho bodi, pa hodi, pa da se ne bi slučajno ustavljala in jih slikala, ker te bom spet moral reševati«. Nad planino sva se odcepila na lepo speljano plezalno pot čez severno steno Raduhe. Samo, da je malo klinov in jeklenice, pa je pot takoj zabavna in kar naenkrat manj naporna. Na vrhu naju je pričakala kar nekoliko agresivna ovčja čreda, ki si je seveda izbrala mnogo lažji južni pristop.

Kadar sva malo preveč lena, da bi zgodaj vstala, si dan popestriva s kakšno ferato. V svoj vodnik Zavarovane plezalne poti pridno beležim datume uspešnih vzponov in nabralo se jih je že kar precej. Letos sva se med dopustovanjem na štajerskem koncu odpravila tudi na eno najtežjih slovenskih ferat – Gonžarjeva peč. Kratka, a zelo sladka. Potrebne je veliko moči v rokah, tudi če imaš na nogah plezalko. Poleg obvezne opreme (čelada, pas in samovarovalni komplet), zelo prav pride tudi popkovina, da lahko malo počivaš. Na Primorskem koncu pa sva letos preizkusila dve lažji ferati – Otmarjevo in Bruno Biondi. Obe z zelo lepimi razgledi, prva na krasno Vipavsko dolino in druga na dolino Glinščice in Tržaški zaliv.

Nekaj je bilo tudi plezalnih izletov. Med tednom je Gregi študiral smeri v novomeškem Mačkovcu, kjer so se mu večkrat pridružili tudi drugi PAK-ovci. Reden trening se mu je vsekakor poznal na rezultatih letošnje sezone. Prijetno senco nama je avgusta nudila plezarija na Čreti, kjer je Gregi uspel v smeri Aleluja (7a). Na skupinskem izletu v Lutnih skalah je po 15. letih ponovno preplezal Slavčevo (7a). Nato pa je septembra splezal še Kindergarten (7a+) v Mišji peči.

Leto 2020 je presenetilo in ni uresničilo Arca, Dolomitov, Krka in še česa. Je pa prineslo mnogo nepozabnih trenutkov v gorah, plezališčih, na feratah, ob rekah, jezerih, na morju. In nekaj družinskih piknikov, manjših druženj in skupinskih izletov, ki jih še toliko bolj ceniva.

ZGODBE: Nekega jutra bosta nad nama le še Sfingin steber in modro Kantovo nebo

Besedilo: ANDREJ SOTELŠEK

Davnega poletja 2008 sem zadnjič plezal v Steni, Kozjekove Stopnice v nebo. Nekaj dni za tem je Pavle za vedno ostal na svojem Muztagh Tower v Pakistanu. Sledilo je dolgih 12 let plezalne abstinence. V tem času se je zgodilo stvari za celo življenje.

5. september 2020

Zgodaj je, dela se dan. Plezalno navezo – četvorček vodi brat Peter. Za njim je najin oče, za mano pa moj sin. Polovica moje najbližje žlahte torej napada Slovenško v Triglavu.

Občutki so mešani. Po eni strani obet krasnega dne in evforija svobode, ki jo prinaša pokoronska sprostitev; verjetno so podobno občutili po koncu druge vojne. Po drugi strani cmok v grlu, ko se odlepita oba podplata na starih očetovih gojzarjih. Nič ne de; na hitro natakne prevelike Petrove plezalnike in šibamo naprej.

Vstopni rampi sledijo biseri Slovenske: Macesni, Bele plati, Bučerjeva stena, Zlatorogove steze, Slovenska grapa. O težavnosti ne gre izgublјati besed. Pač pa o ideji, da realiziramo 25 let staro obljubo, ki sva jo davno nazaj dala očetu za njegovega Abrahama, za vzpon preko Slovenske. Prejšnji vikend med peko čevapčičev na Maksovi rojstnodnevni žurki je padla odločitev: zdaj ali nikoli.

V Slovenski grapi nas dohiti naveza treh plezalcev v spremstvu dame; za vse bi rekel da so v zgodnjih dvajsetih. Na musavih prehodih preko balvanov niso zanjo poskrbeli, kot bi se za kavalirje spodobilo, zato se je z velikim veseljem navezala na naš konec vrvi ... tako ti je to ...

Sledil je še Prevčev izstop. Na videz nedolžen in blizu roba stene nas je presenetil s kanonado kamenja. Z nekaj buškami in praskami smo jo še dobro odnesli. Na vrhu ponovno srečamo že znano trojico in prikupno damo, ki z nasmehom do ušes naredi nekaj posnetkov za naš družinski arhiv, fotografijo z vrha Stene. Maks je doživel svoj prvi alpinistični vzpon. Očetova želja je izpolnjena. Najina pa čaka, na zahodu nedaleč proč od tu, kamor se bo kmalu skrilo sonce.

Pri obeležju pokojnega prijatelja Andreja zataknem svežo vejico jerebikovca. V mislih poizkušam prešteti, kolikokrat sem takole sestopal po tej stezi s Stene. Ob vsakem naslednjem vzponu se spomnim pripetljaja, ki me zmoti, in znova štejem. Spomnim se na

Franceta Avčina, ki je v svoji legendarni Tišini čudovito zapisal: »...ne vem kolikokrat sem bil na Triglavu čez njegovo Steno... ničkolikokrat ... In še bom, upajmo! Da bi si pisal statistike, podatke o vzponih, se mi zdi, kot če bi v najpopolnejši ljubezni štel vroče poljube ...« Mihelič pa bi ga dopolnil: »Triglav in njegovo Steno nosimo Slovenci v srcu.«

Vse je bilo že videno, splezano, občuteno, ubesedeno. Mi pa ... pozablјamo. Vleče nas in se vračamo vedno znova po ta občutek, da smo srečni in hvaležni že zato, da živimo, se skupaj borimo, da smo tukaj in zdaj. Kajti življenje brez strasti, to je živa smrt.

15. september 2020

Letos (2020; op. ur.) mineva 75 let, kar sta se Joža Čop in njegova soplezalka Pavla Jesih znašla v petdnevni drami, zavita v meglo sredi triglavske stene. Le nekaj tednov po koncu vojne, junija 1945, sta vstopila po Nemški smeri in po Zlatorogovih policah prečila pod Osrednji steber, ki je Jožo mikal že desetletja. Plezala sta vedno višje in višje, dokler ni drugemu bivaku sledil tretji, pa četrti ... Dejanje 52-letnega Joža še v lepši luči pokaže poteze velikega alpinističnega dejanja, ko se nesebično razveže in izpleza po pomoč.

Ob 50. obletnici Čopa, torej pred 25 leti, sem se s soplezalcem znašel na vrhu Osrednjega stebra. Ravno na dan, ko so snemali dokumentarec o vzponu oziroma prizor na vrhu, ko se Joža razveže in izpleza brez varovanja. Plezalni vložek je za kamere nekajkrat odsoliral Pavle Kozjek ... Spomnim se nekaterih znanih ljudi iz pisane družine: Andreja in Marije Štremfelj, Boruta Veselka ter še nekaj drugih obrazov.

Med dostopom v Steno se s Petrom smeje spominjavo radovednih in previdnih vprašanj številnih navez, ki smo jih srečali prejšnji teden v Slovenski, glede očeta: »Koliko let pa ima gospod?« Ja, toliko kot Čopov steber ...

Ko ugotoviva, da so plezalko ostale doma, izbereva lažjo alternativo – Skalaško z Gorenjsko. To se v Ladji, ko počasi zmanjkuje kondicije, izkaže kot najboljša izbira.

Rob Stene. Razgledi za bogove. Postoj trenutek, kako si vendar lep ...

Na Luknji se obudijo prijetni spomini na ta kraj. Oplazi me misel, da sem danes ponovno začutil življenje plezalca, in prešine me spomin na misel, da se vsaka večja sprememba zdi nemogoča, ko začneš – in neizogibna, ko končaš. Zagotovo ... časi se bodo umirili, oblaki razkadili in nekega jutra bosta nad nama le še Sfinjin steber in modro Kantovo nebo.

Ura je devet; hlad in tema je, smo že sredi septembra, kar je za plezanje v Steni precej pozen čas. Utrujena padeva na klop na terasi Aljaževega doma. Priletna kelnerca v svojih poznih petdesetih, naveličana vsega od napornega dne z rekordnim turističnim obiskom, za sosednjo mizo utrujenim planincem na vprašanje, kaj se da še dobit, razdraženo zasika, da lahko na hitro postreže pijačo in da je kuhna zaprta. Očitno ima večji rešpekt do alpinistov. Ko vidi razmetano plezalno opremo in Petrov pogled »stara de ne bi slučaj kej komplicirala«, si popravi predpasnik in ruto na glavi ter prijazno pozdravi: »Oh, vidva sta klicala s Plemenic ... zadnjič sta imela očeta in fanta s seboj ... jota je še topla ... Union ali Laško?«

»Ja, lahko meni, to je moj brat Mario Fafangel ...«

Trije problemi Alp ... ups, Sfinge

Besedilo: ROMANA TOMŠIČ

Na mojo okroglo obletnico mi je šinilo v glavo ... Hm, kaj ko bi se malo poigrala z mojim spominom na tiste druge čase. Na tiste drugačne začetke, na tisto malo drugačno plezarijo, na tisto drugačno tovarišijo ... da ne napišem: tiste drugačne poti v hribe, pod stene.

Sfinga – »stena v Steni«. Sredi Stene se razprostira velika prodnata krnica, imenovana Amfiteater. Vzpon v njegovo bližino je leta 1929 uspel nemški navezi Prusik–Szalay, leta 1931 pa še legendarnim slovenskim plezalcem Joži Čopu, Stanku Tominšku in Mihi Potočniku, ki so prvič prečkali celotno triglavsko steno po tako imenovanih Zlatorogovih policah. Od tod se je razprostrl pogled na najstrmejši del Stene. Če nanj pogledamo z levega roba melišč Amfiteatra, se nam bo v profilu pokazal čudoviti kamniti obraz. Obraz je tako zelo spominjal na egipčansko Sfingo v Gizi, da je od nje prevzel ime. Zaradi svoje nedostopnosti, redkih, komaj opaznih razčlemb in velikih previsov je ta del stene tudi najboljšim alpinistom dolgo predstavljal nerešljiv problem. Po večletnem obleganju sta ga leta 1961 prvič preplezala Aleš Kunaver in Kazimir Drašlar.

Leta 1987, le tri leta po mojem začetku osvajanja vertikale, sem že potipala skalo v Sfingi. Dare Juhant (AO Litija) me sredi tedna povpraša:

»A bi šla v Sfingo?«
»Aaaaa...kam? Itak«.

Če me to vpraša, mi že zaupa, da ne bo težav s problemi, haha. Sem pa z njim pred Sfingo zlezla že nekaj »krepkih« smeri, sva bila že utečena naveza. Juvan–Šteblaj in Čihulovo v Široki peči, Zajedo in JLA v Šitah, Pajkovo streho, Internacionalno, Staro in Gobo v Ospu, Klin v Paklenici, Aschenbrener v Travniku ... Tako mi »lojtrce« in tehnično premaganje delov stene niso bili tuji, a Triglav je le »grande« tura.

PRVA SMER:**Leta 1987, Raz Mojstranških veveric, 280 m, cela stena 900 m, VI, A1,A2, PP: VIII+**

V petek popoldne se začne popotovanje v Vrata: iz moje vasi v Novo mesto, z avtobusom v Ljubljano, kjer se dobiva z Daretom, pa do Mojstrane, potem pa pot pod gozdarje in do Aljaževega doma. Spanje v takrat zelo obiskani Karavli, ki pa tisto noč ni bilo kaj prida. Spanje, mislim. Po glavi mi šviga-švaga milijon stvari. Pričakovanje nečesa novega naredi svoje. No, smer sva spravila pod streho. Pod streho smo pa še ves naslednji dan poslušali škrebljanje dežja in uživali v nič-se-namne-mudi tempu po dobrem plezalnem dnevu.

DRUGA SMER:**Leta 1988, Kunaver-Drašlar, 280 m, cela stena 900 m, VI, A0,PP: VII+/VI-VII**

Janez Benkovič – Beni (AO Kamnik), žal že pokojni, me je leta 1988 povabil v to smer. Vso pozabljeno pod smreko v Vratih pri Aljaževem domu me je ogovoril. Tisti dan smo kot trojna naveza začeli v Skalaški. Šlo je zelo počasi, tako da se odločim (mogoče je bila moja trma), zvijem štrik in grem nazaj v dolino.

Z Janezom jo naslednji dan mahneva pod steno. Začneva po smeri Prusik-Szalay, ki je ena od smeri za dostop do Amfiteatra in Sfinge. Plezava nenavezana, dokler se mi v enem mokrem kaminu malo zatakne. Strah. Se naveževa in plezava »štajerca« do Sfinge. Ko prideva pod steno pa nov šok. Janez sede, vzame iz »ruzaka« malico, nareže salamo in sir in prav počasi melje. Višek mojega začudenja je bila pa mala lesena »dilca«, stara šola alpinizma pač.

»A greva naprej?!« rečem vsa živčna.

»Taglavno je že za nama, to je blo najteži.« mi reče Janez v smehu. On že ve.

TRETJA SMER:**Leta 1989, Obraz Sfinge, 280 m, cela stena 900 m, VI, A1, PP: IX+**

Prva sta jo 11. 6. 1966 preplezala Ante Mahkota in Peter Ščetinin, prosto pa oktobra 1995 ponovila Miha Kajzelj in Gregor Kresal. S to smerjo smo Slovenci v svojih gorah dobili smer najvišje težavnosti, ki jo je mogoče preplezati le s pomočjo navadnih klinov in klasičnih varoval. Na seznam svojih smeri sem Obraz dodala leta 1989. Armand Polegek – Luka (AO Kozjak, MB) me je peljal v novo avanturo. Ob enajstih zvečer sva začela dostop ob polni luni čez Plemenice, svetilke niti nisva imela. Na Plemenicah sva počakala, da se je zdanilo in splezala v Amfiteater. Ambient v Amfiteatru je res nekaj posebnega, predvsem pa si tam daleč od vsega. Počasna, nekaj sva mečkala v steni, tako da sva se v dolino vrnila ob enajstih zvečer. Celih 24 ur. Verjetno sva bila že nekaj časa brez hrane in pijače ... hmm.

Iz Sfinge ne premorem nobene fotografije, ker takrat pač nismo nosili fotoaparata v steno.

Z Luko sva splezala še nekaj legendarnih smeri: Šlosarsko in Čopa v Triglavu, Rajno, Albatrosa in El Condor pasa v Paklenici, Tržaško v Ospu, Spominsko Iva Reye v Ojstrici ...

Fotografija prikazuje smer Kunaver-Drašlar, ki sta jo 32 let za Romo (5.9.2020) preplezala tudi Matej Zorko in Andrej Trošt.

Malo za občutek pa vseeno slika iz smeri Stara, leto 1987 v Ospu (soplezalec Dare Juhant). Pogled pritegne takratna oprema: plezalni pas, plezalniki in športne bele nogavice, čelada skoraj še iz prve svetovne vojne, doma narejene »lojtrce«, varovanje z osmico, ...

ZGODBE: Otrok v času

Besedilo: NEJC POZVEK

Child in time, 7a

Tu in tam pride na ferajn kdo, ki prevetri ozračje. Malo počisti vlago in zatočnost enoličja, pobriše prah v kakšnem kotu in ga odpihne s kakšnega oprimka, redno pomaka ročice v magnezij vrečko, kaj napiše ... »Prispevek, dva, tri! Opa, to pa dobro zgleda. Pa fotke! Zgodba, objava tu in tam, vtis, poročilo ... To je to!« odzvanja v glavi. In ko mi ob letni oceni špotnoplezalne sezone za potrebe klubskega biltena na mail prileti še njegova tabela za spremljanje aktivnosti oz. vzponov, si mislim: »Okej, tip je resen. Take rabimo. Končno!« In potem se le ujamemo, vidimo na steni – ker: temu sem pa že moral iti naproti, da mu rečem kakšno spodbudno; čestitam za dosežke, ki se kar vrstijo, morda pa mu celo lahko kje pomagam? Navadno je tako. Takšni ljudje so kot spužve. Veseli pomoči. Srkajo in iščejo informacije. Z njihovo pomočjo, po zaslugi svojega pristopa,

napredujejo. Hitreje od povprečja. Rekel bi, da je danes lahko takšna pot plezalca v Ljubljani. Tam je podporno okolje, ki to omogoča. In tam jih ni malo. Tu, na periferiji, je to bistveno težje. Deluje predvsem po zaslugi mladine, ki je prišla za menoj: Ambrož, Rok, Aljaž, seveda Andrej (nič več mladinec), ki redno deluje nekje na sceni ali ob njej. Itak brez para. Klajmberji, skratka. Da ne omenim težko pričakovanega povratka legendarnega Drejkota ...

Grego poznam že/še iz gimnazije. Leto mlajši, odbojka za gimnazijo in te fore. Kasneje izgubiva stik, vidim ga na bajku (bajkdoktor in te scene). Zdaj pa kar naenkrat tu, med nami. Nekdo, ki me je premaknil in mi dal elana, da se tudi sam malo zbudim ter sceni namenim, kar ji lahko. Kar znam. Nekaj malega tega se je nabralo v teh tridesetih letih plezarije. In

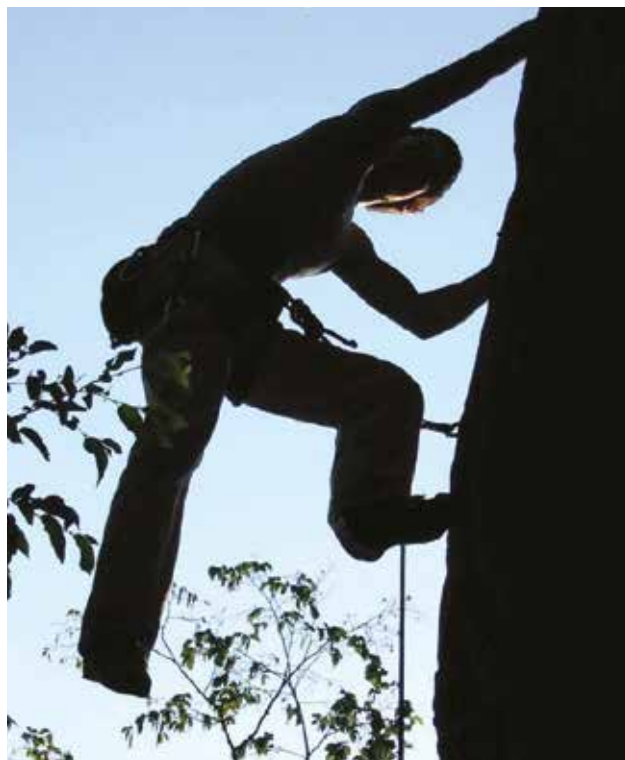
evo ga, ne vem, kako, zadnjič beseda nanese na študij smeri. Skica. Ja, včasih smo projekte skicirali. Narisali risbico. Tako, čisto tapravo. Oprimke na bel list papirja. In zraven opombe. In potem smo šli s tem spat. In pred spanjem vizualizirali. Ponavljali v glavi, si predstavljali, stiskali, obračali kolena, leteli v globino ... se zbudili ob trku s steno. Huh! Na prelomu tisočletja je tudi v slovensko plezalsko literaturo prišlo nekaj na temo takšnih in drugačnih tehnik, recimo jim mentalnih (Z glavo in srcem do vrha – celosten pogled na psihično pripravo športnega plezalca: Jensterle, Čufar, Gros, 2006; imam na polici, če koga zanima), že prej smo jih spoznali, po zaslugi Drejkota – kakopak, iz tujih virov. No, a bistveno v tej zgodbi je pomnjenje. Zapomniti si smer. Na bolderci smo si pomagali tako, da smo oštevilčili oprimke in v zvezek zapisovali kombinacije – smeri, balvane. Jih tudi poimenovali. To je bil navadno zabavnejši del zgodbe. In na koncu še ocena. Za svojo domačo stenco v garaži na Senovem sem davneža 1998 izdal kar vodniček. V zvezku, jasno. Še ga hranim. Rad pokažem, če koga zanima. Stence sicer že dolgo ni več.

»Sou bi v Čajlda. Ti kej veš, kak gre? Mi lahk kej poveš, se spomneš kej?«

»Uh, več kot deset let ga mnde že nisem plezal. Vem pa, načeloma, kak gre. Hm, mrbit ti lahk narišem ...!«

Beseda je dala besedo. Za risanje nisem našel pravega časa, navdiha sicer dovolj. Motilo me je, ker sem vedel, da skica ne bo popolna. Dolgo je že, kar sem bil nazadnje v smeri, pa pojma nimam več, kje so svedrovci, od kod se vpenja. To pa je kar ključno. In ta perfekcionistična miselnost me je zadržala, da izdelka nisem dostavil »pravi čas«. Grega je vmes že poskusil, odletel na vrhu. Potolažil sem ga, da sem sam nanizal štiri padce v enem (če se ne motim) popoldnevu, v peto pa je šlo. Rado, seveda. Trik je bil med drugim tudi v psihi. Jasno. Mlad plezalec, strah pred letenjem, plezanjem nad zadnji vpeti svedrovec. Velja za začetnike v vseh stadijih in tudi za izkušene po daljši odsotnosti oz. ob nerednem plezanju. Zato sem na zgornjem detajlu podaljšal komplete. Pet skupaj, če se ne motim. Ko sem imel vpeto, je šlo. Zares pa se ne spomnim. Vem le, da je bila pomlad. 1995 ali 96, april, morda 20. ali še bolj verjetno 25. april. Sončno. Tisto znano zahajajoče sonce v Armeškem. Mudilo se je že v Arco. Morda je bilo to celo zadnje popoldne/večer pred odhodom. Treba je bilo zato splezati pomladanski projekt. In je uspelo. Prva 7a. Takrat so še tekle solze otroških čustev. Tudi ob uspehih. Varoval me je Gorazd (fotr, za tiste, ki ne veste), ki je imel Childa

že lep čas v žepu. Naslednjo pomlad sva nato delala na Obsedenosti in uspela – oba. A to je že druga zgodba (prebrati jo je možno v enem naših prvih biltenov, natančneje št. 2, kjer pa najdete še par dosti boljših zadev; do solz vas npr. nasmeje Drejko s prispevkom o plezanju v Franciji). V Arcu sem nato potrdil formo še z dvema 7a-jema. Očitno ni bilo naključje. Child še danes velja za konkreten izziv na tej stopnji ocenjevalne lestvice.

In znova Gregov klic. To je tisto, kar sem razložil že zgoraj. Nekdo, ki te premakne. (Zelo rad) odložim službeno tipkanje, vzamem list papirja in že med najinim pogovorom skiciram. Zaključiva pogovor. Sem že v elementu. Rišem, pišem, podoživljam. Skoraj 25 let poznanstva s smerjo. Zgodovina. Čustva. Veselje. Strast. Mojstrska linija prvih armeških veveric (in polhov:)). Mislim, da ne lažem, če kot avtorja smeri navedem Miloša Kolška, takrat vodilnega posavskega alpinista, danes Ljubljčanca. Kakšne legende! Spomnim se neke fotke Marča (Zvera) iz te smeri. Ko obujam spomine, se v misli morda za stotinko celo prikažejo davno pozabljeni spomini armeške scene iz začetka 90-ih. Sam sem takrat poleg plezalne opreme v plezališče prinesel še avtomobilčke in kar je pač teh igrač. Danes pa rišem skico, medtem ko moji otroci razgrajajo po dnevni sobi in se odpravljajo na popoldansko akcijo po soseski. Child in time. V gimnaziji sem šel dvakrat na koncert Deep purple, da bi slišal komad (še pomnite tovariši Senovčani?:)). Žal ga v posodobljeni zasedbi niso več izvajali. Novi časi, pač.

Skica je narisana.

polica + nato se por gibar direkt na vrh (5c)

Zadnji pomemben gib, soliden, majhni leti 15, križna 2 desna na 20 m ven

ležišnica za 3 prste, prvi členi; dobro pogled za desno nog pol burlana!

16 talca - varalica i) dret, letni več in 2 na 2
↳ letni moga na 15

16 - udobnina za dva prsta (prstec, sredinec), zapri, pošlji levo nogo?

SUNT

15 - postirani, odprta polica, začrtaj etala
→ desna noga pol zobe (12) (levo noga v stran)

13 - talca za 3 prste, prvi členi

14 → dala ležišnica, odupna 2 Easy ruderjani, desna noga, postiraj da gre levo noga vija

daljši gib je 11 na 12, enako iz 10a na 12 → silemu sprinctor, 2 solidna (ležišnica + panica pod njo)

na levo ležišnica gib z levo na mono-ležišnica, ki jo lahko prona stonca s prsti (+2)

velika ležišnica - pripovednik v desni smeri
ne bisi plati
če ena super talca, ki je bila včasih od Easy ruderja

ležišnica v črti na 1,5 m

9 in 10 - prava in nepravilna talca, otegni roke

2 varianti v rindaljevanju; preda levo (sistem ležišnic) ali direkt - odupna 2 Easy ruderjani

7 in 8 odprti ležišnici za 3-4 prste, če se gib do talca

lepa polica - zapri postirani

5 ležišnica, talca, 6 prsti, pogleda v 2?

oprimez kot vol na stonca lahko s palca - odprto, desna noga v stran

3 desna - polica, zapri → dretca → levo moga na 1. oprimez

levo noga, prvi ali dva v ležišnica, noga (desna) visoko, blizna...

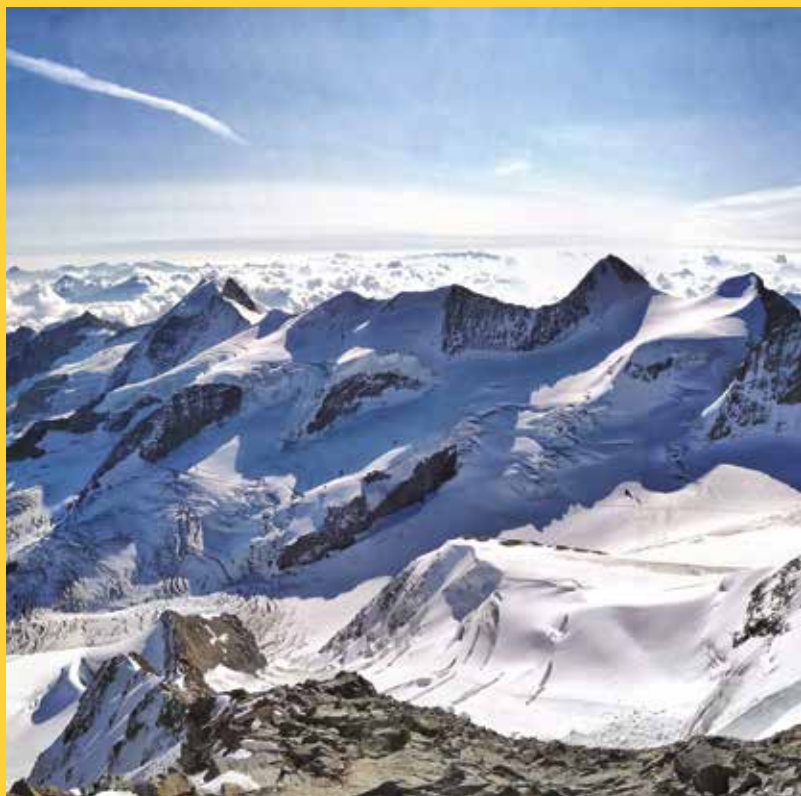
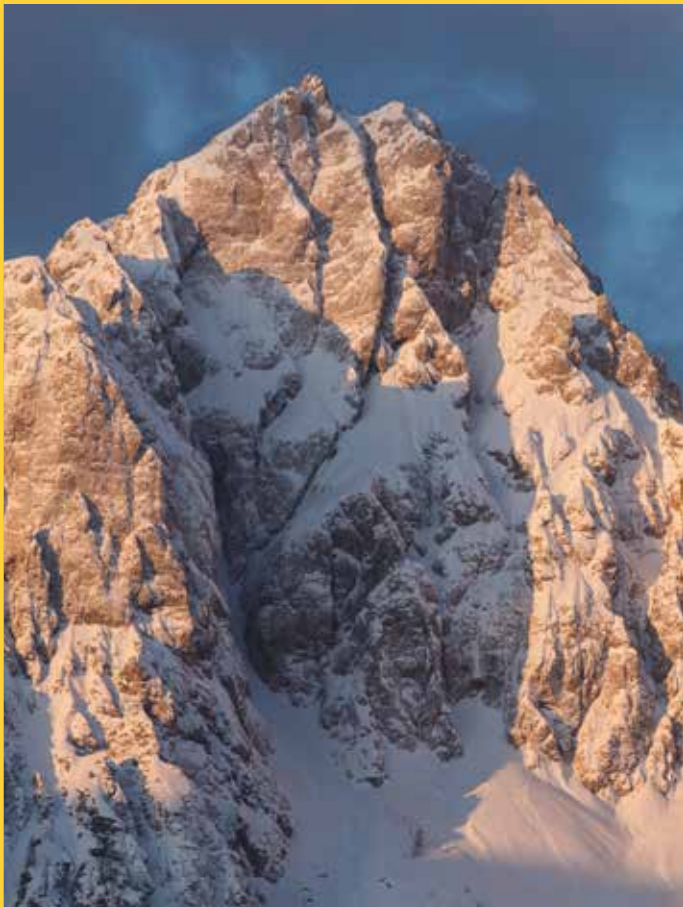
1 → dret na dret vporabi ležišnic - solidnih

CHILD in TIME (brez vpenjanja → za celo vzpon!)

Tudi za vas, novodobne plezalce. Če boste kdaj zašli v to smer. Ali pa le uporabili metodo, ki je predstavljena v sklopu tega prispevka, ki je nastal s spodbudo Grege Srpčiča. Novodobnega plezalca, ki napada večno smer. Kako se veselim, da jo bova nekega dne skupaj vpela.

SVET SO STENE ...

F O T O G A L E R I J A

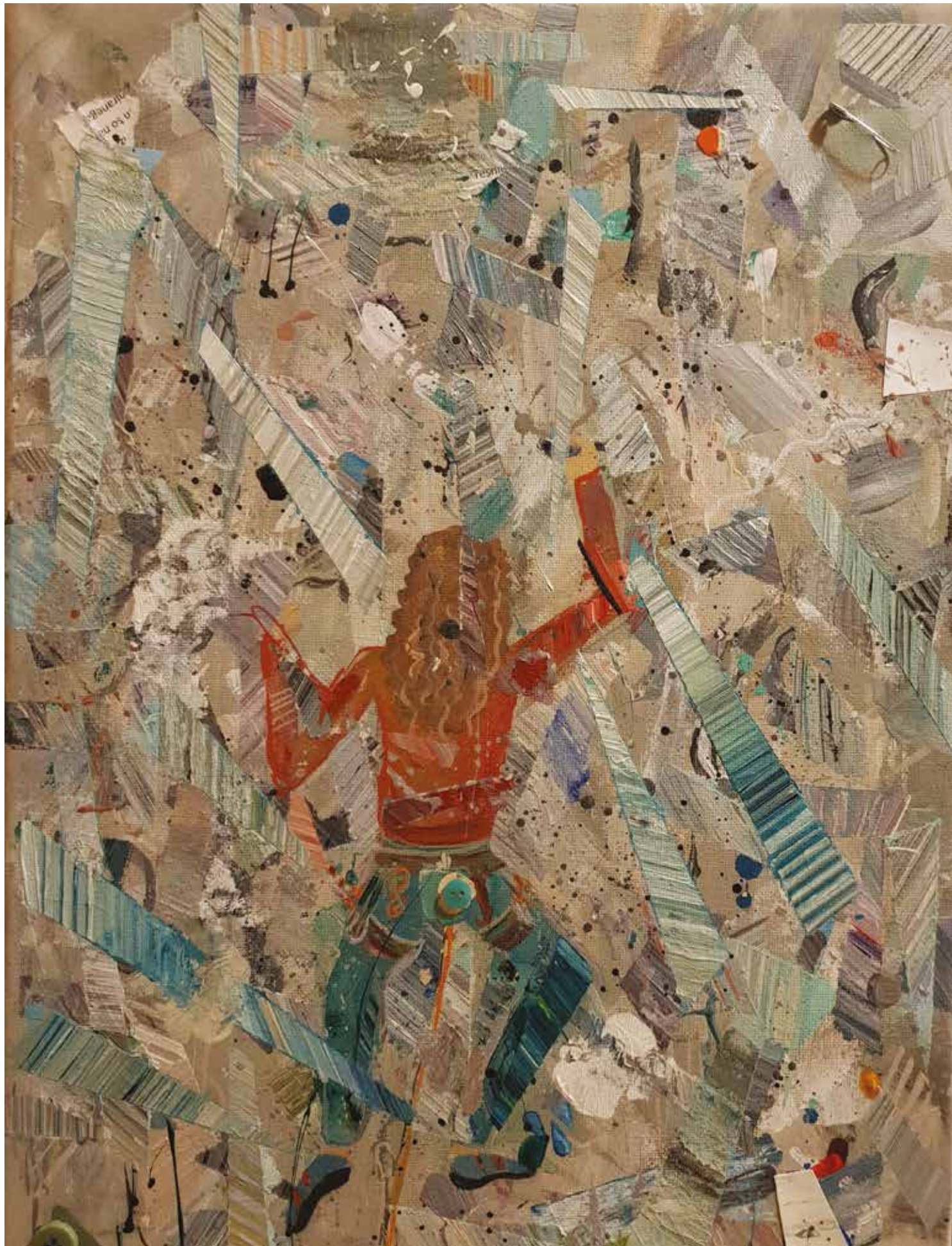

... PAK SMO LJUDJE

Umetniško delo: "V steni" (2021), akril na platnu 40x30 cm

Avtorica: Nina Tomšič Polegek